ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА
КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ»

Фінансова звітність згідно з МСФЗ
за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року
Разом зі Звітом незалежного аудитора

ЕНЕРГОАТОМ
ENERGOATOM

ЗМІСТ

Заява про відповідальність керівництва за підготовку та затвердження фінансової звітності 4
Звіт незалежного аудитора 5
Баланс (звіт про фінансовий стан) 13
Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) 15
Звіт про рух грошових коштів 16
Звіт про зміни у власному капіталі 17
Примітки до фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» за 2023 рік 18
1. Загальні відомості 18
2. Основа складання фінансової звітності 25
3. Облікова політика 30
4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації 40
5.Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності 41
6. Необоротні активи 41
7. Запаси 51
8. Дебіторська заборгованість 51
9. Грошові кошти та їх еквіваленти 54
10. Інші оборотні активи 55
11. Необоротні активи, утримувані для продажу 56
12. Власний капітал 56
13. Зобов'язання, кредити та позики 57
14. Забезпечення 63
15. Платежі в бюджет та до Пенсійного фонду 69
16. Доходи та витрати, сукупний дохід 70
17. Інформація щодо пов'язаних осіб 76
18. Оренда 79
19. Справедлива вартість фінансових інструментів 81
20. Ризики 83
21. Непередбачені зобов'язання 88
22. Події після дати балансу 92

ЕНЕРГОАТОМ
НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ

Crowe Erfolg Ukraine
вул. Л.Первомайського, 7, Київ
Україна, 01133
Тел. +38 050 353 30 33
o.bogdanova@croweerfolg.com.ua
www.crowe.com.ua/croweaa
croweerfolg.com.ua/

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Кабінету Міністрів України та

Керівництву Акціонерного товариства «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом» (далі – Компанія або ДП «НАЕК «Енергоатом»), що складається із звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2023 р., звіту про сукупний дохід, звіту про рух грошових коштів та звіту про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу або можливого впливу питань, описаних в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2023 р., її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам законодавства з питань її складання.

Основа для думки із застереженням

Оцінка основних засобів

У Примітці 2.2 до фінансової звітності, описано, що Компанія застосовує модель переоцінки для обліку своїх основних засобів, що вимагає проведення переоцінок із достатньою регулярністю таким чином, щоб балансова вартість основних засобів станом на звітну дату суттєво не відрізнялась від їхньої справедливої вартості. Вартість основних засобів, відображена в балансі станом на 31 грудня 2022 року в сумі 126 491 181 тис. грн., і до дати проведення переоцінки станом на 31 жовтня 2023 року (Примітки 2.7 та 6.1) враховувала результати оцінки справедливої вартості, виконаної станом на 31 серпня 2012 року та наступні результати тестів на знецінення. Компанія протягом довгого часу не проводила оцінку справедливої вартості. Тому, ми не мали можливості отримати достатні та прийнятні аудиторські докази того, що станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість основних засобів у фінансовій звітності Компанії відповідає їх справедливій вартості. Відповідно, ми не отримали докази щодо відповідності сум резерву переоцінки (капіталу у дооцінках) та відстрочених податкових зобов'язань Компанії станом на 31 грудня 2022 року, а також впливу цього питання на витрати по амортизації за 2022 рік та за 10 місяців 2023 року.

Облік активів та зобов'язань, що відносяться до Запорозької атомної електростанції

В зв'язку з веденням воєнних дій на території України в березні 2022 році було окуповано Запорізьку атомну електростанцію (далі – ЗАЕС або станція) (примітка 1.2), яка зупинила виробництво електричної енергії у вересні 2022 року. На станції знаходяться російські угруповання, тому здатність отримання економічних вигід від експлуатації станції та можливість оцінити стан та кількість активів ЗАЕС суттєво обмежені. На 31 грудня 2022 та 2023 років та до дати цього звіту Компанія не отримує вигід від станції, не провела переоцінку необоротних активів у відповідності до МСБО 16 та тест на знецінення на звітні дати у відповідності до МСБО

Crowe Erfolg Ukraine is a member of Crowe Global, a Swiss verein. Each member firm of Crowe Global is a separate and independent legal entity. Crowe Erfolg Ukraine and its affiliates are not responsible or liable for any acts or omissions of Crowe Global or any other member of Crowe Global. Crowe Global does not render any professional services and does not have an ownership or partnership interest in Crowe Erfolg Ukraine.
© 2024 Crowe Erfolg Ukraine

36, як розкрито у Примітці 2.7. Також, не проводилась оцінка запасів на звітні дати у відповідності до МСБО 2.

Ми не мали можливість визначити вплив цих обставин на оцінку відображених в звіті про фінансовий стан активів станції (примітка 1.2) на 31 грудня 2023 та 2022 років відповідно, а саме: основних засобів балансовою вартістю 50 900 890 тис. грн. та 54 120 165 тис. грн., незавершеного капітального будівництва 2 228 634 тис. грн. та 2 222 154 тис. грн. та запасів 9 657 805 тис. грн. та 9 648 751 тис. грн., а також, вартість інших необоротних активів у сумі 440 263 тис. грн. на обидві звітні дати.

Крім того, в результаті вищенаведених обставин, ми не мали змоги отримати достатні та прийнятні аудиторські докази стосовно забезпечень, пов'язаних із ЗАЕС (балансова вартість станом на 31 грудня 2023 та 2022 років складає 15 019 106 та 9 239 959 тис. грн. відповідно) та не мали змоги оцінити загальний вплив цього питання на баланс (звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2023 та 2022 років, на звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) та на звіт про зміни у власному капіталі за 2023 та 2022 роки.

Також, Компанія відобразила витрати на будівельно-монтажні роботи та автотранспортні витрати для ЗАЕС, понесені в 2023 та 2022 роках, в якості активу у складі незавершеного виробництва (Примітка 7) на 31 грудня 2023 та 2022 років відповідно, у розмірі 237 106 тис. грн. та 91 835 тис. грн. На нашу думку, ці суми не відповідають критеріям активів від яких очікується отримання майбутніх економічних вигід та повинні списуватись на витрати періоду. Таким чином, вартість запасів завищена, а витрати звітного та попереднього років занижені на ці суми.

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом

Станом на 31 грудня 2023 року, 31 грудня 2022 року Компанія нарахувала забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом у сумі 7 651 348 тис. грн. та 5 682 020 тис. грн. відповідно. Ці суми були розраховані на основі дисконтованих очікуваних виплат на утримання власних сховищ відпрацьованого ядерного палива Компанії. МСБО 37 вимагає, щоб забезпечення оцінювалось як найкраща оцінка видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання, та відображало обґрунтовану суму оплати для погашення зобов'язання або його передачі третій стороні. Нараховане забезпечення не враховує інші витрати, а саме, витрати на придбання контейнерів, необхідних для забезпечення зберігання відпрацьованого ядерного палива, крім витрат на утримання власних сховищ відпрацьованого ядерного палива Компанії. Оскільки при розрахунку цих забезпечень були враховані не всі витрати, які мають бути понесені на поводження з відпрацьованим ядерним паливом, це, на нашу думку, не відповідає вимогам МСБО 37. Таким чином, суми забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом станом на 31 грудня 2023 та 2022 років суттєво занижені з відповідним впливом на собівартість реалізованої продукції та фінансові витрати у звіті про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за роки, що закінчилися 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року. За відсутності належного розрахунку суми забезпечення неможливо оцінити вплив таких викривлень.

Питання, що стосуються порівняльного періоду

- **Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість**

У попередніх періодах Компанія нарахувала резерв очікуваних кредитних збитків в сумі 2 790 092 тис. грн. за торговельною дебіторською заборгованістю від ДП «Гарантований покупець» та ПАТ «НЕК «Укренерго», який був розрахований відповідно до Постанови Кабінету Міністрів № 1673 від 29 листопада 2006 року та норм, застосованих на її основі, принципи якої не відповідають вимогам МСФЗ 9. Якби оцінку резерву очікуваних кредитних збитків було виконано відповідно до методології, передбаченої МСФЗ 9, резерв очікуваних кредитних збитків та відповідно балансова вартість торговельної дебіторської заборгованості могли б відрізнятися від сум, визнаних у балансі (звіті про фінансовий стан) станом на попередні роки. Наша аудиторська думка стосовно фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2023 рік, містить застереження стосовно цього питання виключно внаслідок можливого впливу його на порівняльні показники доходу /

(збитку) від знецінення фінансових активів у звіті про фінансові результати (про сукупний дохід) за 2022 рік.

Ми провели аудит відповідно до вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» і Міжнародних стандартів аудиту (МСА) Міжнародної федерації бухгалтерів. Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф

Ми звертаємо увагу на Примітку 1.1 у фінансовій звітності, яка зазначає, що на звітну дату АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» не було зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, тому зміни у статутному капіталі, які затверджені Статутом АТ, не відображені в доданій фінансовій звітності та Наглядова рада АТ не сформована. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 2.5, в якій описано, що Компанія функціонує в нестабільному середовищі, яке пов'язане з військовою агресією російської федерації проти України, що продовжується на дату затвердження фінансової звітності і звіту незалежного аудитора. У Примітці 16 розкрито, що у 2023 році Компанія отримала збиток у сумі 11 256 369 тис. грн. (2022 рік - збиток у розмірі 12 401 989 тис. грн.). У Примітці 2.5 також розкрито, що на звітну дату поточні зобов'язання Компанії перевищували її поточні активи на 5 724 373 тис. грн. (за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, на 15 344 545 тис. грн.).

Зазначені питання, події або умови разом із іншими питаннями, викладеними в Примітці 2.5, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Викладені питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Додатково до питань, описаних у розділі «Основа для думки із застереженням» та в розділі «Суттєва невизначеність щодо безперервності діяльності», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті:

A. Визнання забезпечень на зняття з експлуатації атомних енергоблоків

Дивіться Примітки 2.7 та 14 фінансової звітності.

Ключові питання аудиту	Опис аудиторських процедур
Відповідно до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» від 08.02.1995 № 39/95-ВР Компанія, як експлуатуюча організація — оператор ядерних установок, зобов'язана забезпечити	Наші аудиторські процедури включали і не обмежувалися наступним: ▪ Ми вивчили та проаналізували затверджену Компанією методику стосовно нарахування

фінансування зняття з експлуатації ядерних установок.

Компанія, як оператор атомних енергоблоків та сховищ відпрацьованого ядерного палива, визнала у звіті про фінансовий стан на 31 грудня 2023 та 2022 років забезпечення в сумі 18 240 299 тис. грн. та 11 289 517 тис. грн. (за винятком ЗАЕС) та відповідні активи на відшкодування майбутніх витрат, пов'язаних зі зняттям з експлуатації атомних енергоблоків, відповідно вимогам МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». Як зазначено в Примітці 14 забезпечення значно збільшились у 2023 році у зв'язку зі зростанням оцінки майбутніх витрат (зокрема, прогнозу рівня інфляції), зменшенням ставки дисконтування та початком експлуатації Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива.

Розрахунок забезпечень потребує значної кількості припущень і оцінок щодо довгострокових тенденцій та ринкових умов, та, як наслідок, фактичні витрати можуть істотно відрізнятися від того, що визнається у звіті про фінансовий стан, оскільки незначні зміни у припущеннях, використаних при розрахунку, суттєво впливають на оцінку визнаних зобов'язань.

забезпечень на предмет відповідності МСФЗ;

- Ми проаналізували та перевірили розрахунок забезпечень і сформували свій висновок стосовно ключових припущень (зокрема, ставки дисконту, змін кумулятивного індексу інфляції, періоду понесення майбутніх витрат (періоду відстрочки)). Це передбачає порівняння припущень із наявними ринковими даними, нашими власними очікуваннями та іншими аналогічними припущеннями щодо розрахунку забезпечень;
- Ми отримали експертну оцінку майбутніх витрат і проаналізували основні припущення та розрахунки на відповідність наявній інформації;
- Ми перевірили достатність та точність розкриття інформації стосовно забезпечень у фінансовій звітності.

Б. Переоцінка вартості основних засобів

Дивіться Примітки 2.7 та 6.1 фінансової звітності.

Ключові питання аудиту	**Опис аудиторських процедур**
Компанія застосовує модель переоцінки для обліку основних засобів. Як розкрито в примітках 2.7 та 6.1 до фінансової звітності Компанією проведено переоцінку справедливої вартості станом на 31.10.2023р., крім активів, які знаходяться на тимчасово окупованій території, та яка мала значний вплив на показники фінансової звітності Компанії. Через високий рівень суб'єктивності припущень, які лежать в основі справедливої вартості основних засобів, це питання було одним із найбільш значущих у нашому аудиті. Компанія має процес зовнішньої оцінки, під час якого вартість основних засобів оцінюється незалежним зовнішнім оцінювачем.	Наші аудиторські процедури включали і не обмежувалися наступним: ▪ Ми оцінили компетентність, уміння та об'єктивність зовнішнього оцінювача; ▪ Ми залучили наших внутрішніх фахівців з оцінки до огляду використаної методології оцінки та припущень, зроблених оцінювачем та управлінським персоналом; ▪ Ми порівняли вхідні дані, які використовував зовнішній оцінювач, із даними із внутрішніх джерел та наявними галузевими даними; ▪ Ми проаналізували основні припущення, перевіривши історичні дані, наявні ринкові дані та інші дані, надані управлінським персоналом; ▪ Ми порівняли суму переоцінки, яку визнано в фінансовій звітності, зі звітом про оцінку

та перевірили бухгалтерські коригування, пов’язані з проведеннями переоцінки та розрахунок відстроченого податку;

- Ми перевірили розрахунок оцінки суми очікуваного відшкодування вартості всіх основних засобів Компанії (крім ЗАЕС) на дату переоцінки;
- Ми оцінили розкриття інформації в фінансовій звітності щодо оцінки справедливої вартості основних засобів.

Інші питання

Аудит фінансової звітності Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2022 р., був проведений іншим аудитором, який 24 травня 2023 р. висловив думку із застереженнями щодо цієї фінансової звітності стосовно:

- Обліку активів та зобов'язань, що відносяться до Запорозької атомної електростанції;
- Оцінки основних засобів;
- Резерву очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість;
- Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом, а також, застережень, що стосувались порівняльної інформації.

Інша інформація

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за подання разом з фінансовою звітністю іншої інформації у формі Звіту про управління – відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на таку іншу інформацію та ми не робимо висновку з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв’язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов’язані повідомити про цей факт.

Компанія надала аудиторам Звіт про управління за 2023 рік. У Звіті про управління за 2023 рік, окрім впливу та можливого впливу питань, розкритих у розділі «Основа для думки із застереженням», ми не виявили суттєву невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або того, чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення, та ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до нашого звіту незалежного аудитора.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це

застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Законодавчі та нормативні акти України встановлюють додаткові вимоги до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності та має обов'язково міститися в аудиторському звіті за результатами обов'язкового аудиту. Відповідальність стосовно такого звітування є додатковою до відповідальності аудитора, встановленої вимогами МСА.

Основна інформація про аудитора та обставини виконання аудиторського завдання

Відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» надаємо основні відомості про суб'єкта аудиторської діяльності, що провів аудит та обставини виконання цього аудиторського завдання.

Основні відомості про суб’єкта аудиторської діяльності

Повне найменування	Товариство з обмеженою відповідальністю «Кроу Ерфольг Україна»
Ідентифікаційний код юридичної особи	36694398
Місцезнаходження	01133, м. Київ, вул. Л. Первомайського, 7
Інформація про включення до Реєстру	Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб’єктів аудиторської діяльності 4316
Вебсторінка	www.crowe.com/ua/croweaa

Призначення аудитора та загальна тривалість виконання повноважень аудитора

Ми були призначені аудитором Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.11.2023 № 1012-р.

Загальна тривалість виконання нами завдання з аудиту фінансової звітності Компанії без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить один рік.

Аудит проведений на підставі договору від 12.09.2023 № 32-15-01-23-01764. Послуги надавалися в строки з 14.11.2023 до 26.04.2024.

Підтвердження і запевнення у зв’язку з виконанням завдання з аудиту

Ми підтверджуємо, що висловлена у цьому Звіті незалежного аудитора думка узгоджується з Додатковим звітом для Кабінету Міністрів України та керівництва АТ «НАЕК «Енергоатом», який надається нами за результатами проведеного аудиту.

Ми не надавали Компанії послуги, заборонені законодавством. Ми здійснили аудиторську перевірку формування та повноти сплати статутного капіталу при перетворенні Державного підприємства «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» в Акціонерне товариство «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» у відповідності до вимог установчих документів станом на дату державної реєстрації – 11 січня 2024 року.

Ми не надавали Компанії або контрольованим нею суб'єктам господарювання неаудиторські послуги, визначені статтею 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Кроу Ерфольг Україна» його власники, посадові особи ключовий партнер з аудиту та інші працівники є незалежними від Компанії, не брали участі у підготовці та прийнятті управлінських рішень Компанії в період, охоплений перевіреною фінансовою звітністю, та в період надання послуг з аудиту такої фінансової звітності.

Ключовий партнером з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Бивала Тетяна Володимирівна (номер реєстрації в реєстрі аудиторів 101107).

Від імені ТОВ «Кроу Ерфольг Україна»

Партнер / Керівник з міжнародного аудиту Артем Воробієнко

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №100265

Ключовий партнер з аудиту / Аудитор Тетяна Бивала

26 квітня 2024 року

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
ДП «НАЕК «Енергоатом»

тис. грн

	Примітки	Станом на 31.12.2023	Станом на 31.12.2022
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	6.2	498 385	343 016
первісна вартість		*920 477*	*711 830*
накопичена амортизація		*(422 092)*	*(368 814)*
Незавершені капітальні інвестиції	6.1	24 163 421	21 056 463
Основні засоби	6.1	335 512 013	161 777 037
первісна вартість		*781 390 428*	*536 488 200*
знос		*(445 878 415)*	*(374 711 163)*
Інвестиційна нерухомість	6.4	122 381	48 551
Довгострокова дебіторська заборгованість	6.5	193 899	222 816
Інші необоротні активи	6.6	5 667 274	4 248 125
Усього за розділом I		**366 157 373**	**187 696 008**
II. Оборотні активи			
Запаси	7	29 077 411	24 893 313
у тому числі			
виробничі запаси		27 724 073	23 791 753
незавершене виробництво		805 254	590 855
готова продукція		525 412	493 364
товари		22 672	17 341
Векселі одержані		21	21
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8.1	4 063 493	17 876 595
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	8.2	3 779 769	3 313 219
з бюджетом	15	1 022 316	2 967 990
у тому числі з податку на прибуток		-	*1 310 937*
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		29 822	13 477
Інша поточна дебіторська заборгованість	8.3	1 331 192	1 848 927
Гроші та їх еквіваленти	9	2 364 366	1 384 005
у тому числі			
готівка		44	32
рахунки в банках		2 356 610	1 383 901
Інші оборотні активи	10	3 192 302	4 605 443
Усього за розділом II		**44 860 692**	**56 902 990**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	11	-	-
Баланс		**411 018 065**	**244 598 998**

	Примітки	Станом на 31.12.2023	Станом на 31.12.2022
I. Власний капітал			
Статутний (зареєстрований) капітал	12.1	164 875 664	164 875 664
Капітал у дооцінках	12.2	287 705 935	147 799 211
Додатковий капітал	12.3	16 890	16 890
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	12.4	(203 179 395)	(192 109 711)
Усього за розділом I		**249 419 094**	**120 582 054**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	16.9	34 606 246	6 862 611
Довгострокові кредити банків	13.1	8 245 454	4 624 328
Інші довгострокові зобов'язання	13.1	19 490 625	6 230 558
Довгострокові забезпечення	14	46 159 954	31 119 269
у тому числі довгострокові забезпечення витрат персоналу		6 124 338	5 671 120
Довгостроковий відкладений дохід	13.2	2 511 627	2 932 643
Усього за розділом II		**111 013 906**	**51 769 409**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків та позики	13.1	9 945 977	25 900 975
Векселі видані		100	100
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	13.1	4 396 317	3 630 044
товари, роботи, послуги	13.3	16 176 954	25 778 779
розрахунками з бюджетом	15	2 655 464	799 549
у тому числі з податку на прибуток		*655 254*	-
розрахунками зі страхування	15	195 115	177 108
розрахунками з оплати праці		746 991	660 989
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	13.3	3 777 676	746 666
Поточні забезпечення	14	4 674 347	4 381 338
Поточний відкладений дохід	13.2	122 691	95 094
Інші поточні зобов'язання	13.3	7 893 433	10 076 893
Усього за розділом III		**50 585 065**	**72 247 535**
Баланс		**411 018 065**	**244 598 998**

Керівник Петро КОТІН

Головний бухгалтер Наталія ВАШЕТІНА

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)

за рік, що закінчився 31.12.2023

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

тис. грн

	Примітки	2023	2022
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	16.1	153 836 329	134 195 984
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	16.2	(51 506 934)	(47 580 880)
Валовий: прибуток		102 329 395	86 615 104
Послуга із забезпечення доступності е/е для побутових споживачів (фінансова модель ПСО)	1.2,16.4	(100 650 652)	(87 643 639)
Інші операційні доходи	16.5	1 614 735	2 916 550
Адміністративні витрати	16.3	(1 947 963)	(1 674 888)
Витрати на збут	16.4	(188 539)	(553 017)
Доходи/(збиток) від знецінення фінансових активів	20	(2 179 247)	2 412 529
Інші операційні витрати	16.5	(5 612 978)	(11 511 329)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток		-	-
збиток		(6 635 249)	(9 438 690)
Інші фінансові доходи	16.6	36 580	35 094
Інші доходи	16.7	104 349	123 717
Фінансові витрати	16.6	(6 365 411)	(5 627 480)
Інші витрати	16.7	(614 162)	(85 666)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток		-	-
збиток		(13 473 893)	(14 993 025)
(Витрати) дохід з податку на прибуток	16.8	2 217 524	2 591 036
Чистий фінансовий результат:			
прибуток		-	-
збиток		**(11 256 369)**	**(12 401 989)**

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Статті, що не підлягають подальшій перекласифікації до прибутку або збитку

	Примітки	2023	2022
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	12.2	170 677 398	1 902 693
Податок на прибуток, пов'язаний з дооцінкою (уцінкою)	16.8	(30 659 386)	(342 485)
Переоцінка пенсійних забезпечень	14	91 948	2 285 320
Податок на прибуток, пов'язаний з переоцінкою пенсійних забезпечень	16.8	(16 551)	(411 358)
Інший сукупний дохід після оподаткування		**140 093 409**	**3 434 170**
Сукупний дохід (збиток) після оподаткування разом		**128 837 040**	**(8 967 819)**

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

	Примітки	2023	2022
Матеріальні витрати		15 853 536	16 891 904
Витрати на оплату праці		15 297 740	15 406 314
Відрахування на соціальні заходи		3 261 223	3 340 031
Амортизація		12 367 738	9 826 773
Інші операційні витрати		117 111 534	104 030 034
Разом		**163 891 771**	**149 495 056**

Керівник Петро КОТІН

Головний бухгалтер Наталія ВАШЕТІНА

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

за рік, що закінчився 31.12.2023

тис. грн

	Примітки	2023	2022
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		200 920 898	145 446 487
Повернення податків і зборів		1 983 034	527
Цільового фінансування		23 946	21 295
у тому числі надходження від отримання субсидій, дотацій		*1*	*9*
Авансів від покупців і замовників		4 603 108	850 126
Повернення авансів		64 318	2 644
Відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		257 780	206 582
Боржників неустойки (штрафів, пені)		517 861	75 824
Оренди		1 733	1 843
Інші надходження	9.1	533 838	590 835
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(155 858 995)	(95 622 559)
Праці		(12 202 623)	(12 538 179)
Відрахувань на соціальні заходи		(3 251 075)	(3 392 509)
Зобов'язань з податків і зборів		(17 365 023)	(19 574 583)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		-	(1 606 503)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		(6 825 298)	(8 202 659)
витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів		(10 539 725)	(9 765 421)
Авансів		(2 729 934)	(1 941 163)
Повернення авансів		(97)	-
Цільових внесків		(114 112)	(3 960)
Інші витрачання	9.2	(3 168 475)	(2 289 547)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		**14 216 182**	**11 833 663**
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від погашення позик		2 360	2 988
Інші надходження	9.3	205 023	600 000
Витрачання на придбання необоротних активів	6.1	(9 437 107)	(9 565 905)
Витрачання на надання позик, аванси на капітальні інвестиції	6.6, 9.4	(1 447 977)	(760 216)
Інші платежі	9.4	-	(30 551)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		**(10 677 701)**	**(9 753 684)**
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик	13.1	7 931 430	8 911 839
Інші надходження	9.5	1 409	1 343
Витрачання на:			
Погашення позик	13.1	(8 532 030)	(10 859 039)
Сплачені дивіденди	15	-	(2 598 170)
Сплату відсотків		(1 874 808)	(1 314 790)
Сплату заборгованості з оренди		(1 049)	(18 938)
Інші платежі	9.6	(130 594)	(61 872)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		**(2 605 642)**	**(5 939 627)**
Чистий рух коштів за звітний період		932 839	(3 859 648)
Залишок коштів на початок року		1 384 005	4 877 684
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		47 522	365 969
Залишок коштів на кінець року		**2 364 366**	**1 384 005**

Керівник Петро КОТІН

Головний бухгалтер Наталія ВАШЕТІНА

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

за рік, що закінчився 31.12.2023

тис. грн

	Примітки	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Всього
Залишок на 31.12.2021		**164 875 664**	**146 246 498**	**16 890**	**(181 589 179)**	**129 549 873**
Чистий збиток за рік		-	-	-	(12 401 989)	(12 401 989)
Інший сукупний дохід за звітний період		-	1 560 208	-	1 873 962	3 434 170
Загальний сукупний дохід за рік		**-**	**1 560 208**	**-**	**(10 528 027)**	**(8 967 819)**
Інші зміни в капіталі		-	(7 495)	-	7 495	-
Залишок на 31.12.2022	12.1-12.4	**164 875 664**	**147 799 211**	**16 890**	**(192 109 711)**	**120 582 054**
Чистий збиток за рік	12.4	-	-	-	(11 256 369)	(11 256 369)
Інший сукупний дохід за звітний період	12.2, 12.4	-	140 018 012	-	75 397	140 093 409
Загальний сукупний дохід за рік		**-**	**140 018 012**	**-**	**(11 180 972)**	**128 837 040**
Інші зміни в капіталі	12.2	-	(111 288)	-	111 288	-
Залишок на 31.12.2023		**164 875 664**	**287 705 935**	**16 890**	**(203 179 395)**	**249 419 094**

Керівник Петро КОТІН

Головний бухгалтер Наталія ВАШЕТІНА

Примітки до фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом»
за 2023 рік

1. Загальні відомості

1.1 Організаційна структура та діяльність

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом» (далі – Компанія або ДП «НАЕК «Енергоатом») є виробником електричної енергії. Протягом звітного періоду, відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.01.2021 № 50-р «Деякі питання управління об'єктами державної власності» функції з управління корпоративними правами та єдиним майновим комплексом ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює Кабінет Міністрів України (далі – Кабмін, КМУ).

Компанія була заснована 17 жовтня 1996 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 1268 та призначена оператором ядерних установок, відповідальним за всі діючі українські атомні електростанції, на яких експлуатуються 15 атомних енергоблоків, з яких 13 типу ВВЕР-1000 і два – ВВЕР-440, загальною встановленою потужністю 13 835 МВт. Крім того Компанія експлуатує три гідроагрегати Ташлицької ГАЕС встановленою потужністю 453 МВт та два гідроагрегати Олександрівської ГЕС встановленою потужністю 11,5 МВт.

Основна діяльність Компанії полягає у виробництві електроенергії на атомних електростанціях, які знаходяться в різних областях України, забезпечення безпечної експлуатації та підвищення ефективності роботи атомних електростанцій, безперебійного енергопостачання суб'єктів господарювання та населення, а також, у межах своєї компетенції, забезпечення постійної готовності України до швидких ефективних дій у разі виникнення аварій на підприємствах атомної енергетики, радіаційних аварій у промисловості. До сфери діяльності входять також будівництво нових і зняття з експлуатації діючих ядерних установок, закупівля ядерного палива, фізичний захист ядерних установок та навчання персоналу атомних електростанцій. Станом на 31 грудня 2023 року до структури Компанії входять Дирекція та відокремлені підрозділи, в тому числі чотири атомні станції — Запорізька, Рівненська, Південноукраїнська, Хмельницька, а також «Атомремонтсервіс», «Атоменергомаш», «Атомпроектінжиніринг», «Аварійно-технічний центр», «Донузлавська ВЕС» (на окупованій території АР Крим), «Науково-технічний центр», «Складське господарство», «Централізовані закупівлі», «Управління справами», «Енергоатом – Трейдинг» та «Представництво «ДП «НАЕК «Енергоатом» в Брюсселі (Королівство Бельгія)».

Протягом звітного періоду було здійснено деякі зміни організаційної структури Компанії, а саме було визначено, що ВП «КБ «Атомприлад», ВП «Автоматика та машинобудування» припиняють свою діяльність та передають свої функції до ВП «Атоменергомаш». Станом на 31.12.2023 ВП «КБ «Атомприлад», ВП «Автоматика та машинобудування» повністю передали свої функції до ВП «Атоменергомаш» та юридично припинили діяльність: ВП «КБ «Атомприлад» – 02.03.2023, ВП «Автоматика та машинобудування» – 25.07.2023.

6 лютого 2023 року Верховна Рада України ухвалила Закон України № 2896-IX «Про акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», який набрав чинності 23.03.2023. Цим законом визначається процедура перетворення ДП «НАЕК «Енергоатом» в акціонерне товариство, 100 % акцій якого належатимуть державі.

27 червня 2023 року на своєму засіданні Уряд України затвердив план перетворення ДП «НАЕК «Енергоатом» в акціонерне товариство, 100 % акцій якого належатимуть державі (далі – План перетворення).

Відповідно до Плану перетворення проведена оцінка необоротних активів ДП «НАЕК «Енергоатом» з метою визначення розміру статутного капіталу. Оцінка здійснена суб'єктом оціночної діяльності ТОВ «ОЦІНОЧНА КОМПАНІЯ АРГУМЕНТ», обраним за результатом процедури відбору на конкурсних засадах. За результатами оцінки складений акт оцінки майна державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», який затверджений наказом Міністерства економіки України від 11.12.2023 № 19137. Відповідно до затвердженого акту оцінки розмір статутного капіталу АТ складає 306 245 378 тис. грн.

29 грудня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 1420 про утворення «АТ «НАЕК «Енергоатом», якою затверджено Статут АТ, Положення про наглядову раду, Положення про принципи формування наглядової ради. Також розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2023 № 1226-р затверджено передавальний акт необоротних та оборотних активів, власного капіталу, довгострокових поточних зобов'язань, інших прав та обов'язків державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом».

Станом на 31.12.2023 акціонерне товариство в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань не було зареєстроване, тому зміни у статутному капіталі не відображені.

У межах реалізації Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.07.2021 «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері», введеного в дію Указом Президента України від 28.08.2021 № 452/2021, у листопаді та грудні 2021 року Компанією було укладено договори щодо купівлі-продажу часток у статутних капіталах ТОВ «Хмельницькенергозбут» та ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» та корпоративні договори щодо управління даними товариствами. Відповідно до умов корпоративних договорів Компанія має право здійснювати управління над Товариствами, але відповідно до ЗУ «Про захист економічної конкуренції» придбання та одержання в управління товариств може бути здійснено виключно за дозволом Антимонопольного комітету України. У 2022 році Компанією були підписані акти приймання-передачі часток у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут» - 100% частки з оціночною вартістю 69 787 тис. грн та ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» - 100% частки з оціночною вартістю 105 167 тис. грн.

Також у лютому 2022 року був підписаний договір купівлі-продажу 100% частки в статутному капіталі ТОВ «Черкасиенергозбут» з оціночною вартістю частки 89 258 тис. грн та корпоративний договір щодо управління даною компанією.

Відповідно до рішень АМКУ від 12.10.2023 № 275-р, № 276-р та № 277-р «Про результати розгляду справ про концентрацію» ДП «НАЕК «Енергоатом» надано дозволи на придбання часток у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут», ТОВ «Черкасиенергозбут» та ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія», що забезпечує перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариств. На дату складання звітності контроль над діяльністю товариств відсутній, державна реєстрація змін до відомостей про склад учасників товариств не відбулась.

Станом на 31.12.2023 ДП «НАЕК «Енергоатом» не зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань як учасник (власник) зазначених товариств.

Компанія зареєстрована за адресою: 01032, м. Київ, вул. Назарівська, буд. 3.

1.2 Умови здійснення діяльності в Україні

Загальні економічні умови

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює свою діяльність в Україні.

Економічна ситуація в Україні протягом 2023 року знаходилась під цілковитим впливом широкомасштабної військової агресії з боку Російської Федерації (далі – РФ), яка розпочалася 24 лютого 2022 року, та введенням Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 воєнного стану на всій території України.

В 2023 році темп інфляції суттєво сповільнився, індекс інфляції у 2023 році – 5,1 % (2022 рік – 26,6%). Облікова ставка Національного банку України протягом 2023 року зменшилась з 25,0% до 15,0%. Національний Банк України вдався до регулювання валютного ринку задля запобігання спекуляцій, зокрема зафіксувавши 24.02.2022 курс гривні по відношенню до дол. США на рівні 29,2549, 21.07.2022 курс гривні щодо долара був оновлений до рівня 36,5686. Починаючи з 02.10.2023 НБУ відмовився від фіксованого курсу гривні і розпочав політику «керованої гнучкості обмінного курсу». Курс гривні по відношенню до інших валют не відзначався суттєвими коливаннями:

	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	30.09.2023	31.12.2023	31.03.2024
долар США	36,5686	36,5686	36,5686	36,5686	37,9824	39,2214
євро	38,951	39,7812	40,0006	38,5543	42,2079	42,3670

Про вплив військової агресії на нестабільність економіки може свідчити зміна середньої річної ставки доходності за облігаціями внутрішньої державної позики України, розміщеними на первинному ринку (за всіма видами запозичень), – з 20,84% у грудні 2022 року до 17,16% у грудні 2023 року.

За даними Міністерства економіки України оцінка зростання ВВП у 2023 році становить 5 % (у 2022 році – падіння 29,2 %). Зростання ВВП відбувалося на тлі низької бази порівняння у 2022 році. У 2024 році Міністерство економіки України прогнозує зростання ВВП на 4,6%.

Звіт Міжнародного валютного фонду, оприлюднений у січні 2024 року, прогнозує, що глобальне зростання економіки досягне 3,1 % у 2024 році, і 3,2 % у 2025 році. Очікується, що глобальна інфляція сповільниться до 5,8 % у 2024 році та до 4,4% у 2025 році.

В умовах повномасштабного вторгнення РФ в Україну одним з основних завдань керівництва країни було зберегти економічну та фінансову стабільність, забезпечувати достатнє фінансування військових потреб та соціальних питань. Протягом 2023 року Україна отримала значні обсяги міжнародної допомоги та різного роду фінансування.

Одним з основних партнерів по стабілізації фінансової системи є Міжнародний валютний фонд (далі – МВФ), членом якого з 1992 року є Україна. До початку повномасштабного вторгнення Україна співпрацювала за програмами підтримки платіжного балансу (Stand-by та Механізм розширеного фінансування).

Здебільшого допомога Україні у 2023 році надходила у формі пільгових кредитів, що дозволило фінансувати важливі бюджетні потреби. Міжнародна підтримка є вкрай важливою для здатності України продовжувати боротьбу з агресією та фінансувати дефіцит бюджету та поточні виплати боргів.

Керівництво Компанії в умовах воєнного стану ретельно контролює всі виробничі процеси, особливо питання безпеки ядерних установок, і вживає заходів для мінімізації будь-яких негативних наслідків на всіх АЕС, які знаходяться на підконтрольній Україні території. Невизначеність щодо подальшого негативного розвитку подій у політичній ситуації, макроекономічних умовах може негативно впливати на діяльність Компанії у такий спосіб, що наразі не може бути достовірно визначений. Керівництво вважає, що ним здійснюються всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Компанії.

Дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені. Оцінка щодо безперервності діяльності розкрита у примітці 2.5.

Державне регулювання та модель енергоринку

Починаючи з 01.07.2019 в Україні відбувся перехід до нового ринку електричної енергії, порядок дії якого визначений Законом України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (зі змінами) (далі – Закон № 2019), Правилами ринку, які затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 14.03.2018 № 307 (зі змінами), Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (зі змінами), за якими ринок перейшов від жорстко-регульованого ціноутворення до ринкової моделі.

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює продаж електричної енергії на ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу на перед», внутрішньодобовому ринку, балансуючому ринку, а також на ринку допоміжних послуг.

Крім того, на ДП «НАЕК «Енергоатом», як виробника електричної енергії, покладені спеціальні обов'язки для забезпечення доступності ціни на електричну енергію для населення, що визначено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про

покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (зі змінами) (далі – Постанова № 483).

Від початку дії ринку електричної енергії та до 30.09.2021 спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів (далі – ПСО) для ДП «НАЕК «Енергоатом» були визначені Постановою № 483, як весь обсяг електричної енергії, який необхідний для задоволення потреб населення, продається за двосторонніми договорами ДП «Гарантований покупець» за граничними цінами, які встановлювались на різному рівні протягом відповідних періодів.

11 серпня 2021 року Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до Постанови № 483, відповідно до яких з 1 жовтня 2021 року впроваджено нову модель ПСО, що передбачає перехід від товарного до фінансового механізму її реалізації.

Відповідно до фінансової моделі ПСО виробники електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, реалізують 100% електричної енергії на ринкових умовах, а за рахунок отриманого доходу забезпечують компенсацію різниці між тарифами для населення і ринковою ціною електричної енергії для постачальників універсальних послуг.

Протягом 2023 року Кабінет Міністрів України чотири рази продовжував дію ПСО. Постановою КМУ від 28.10.2022 № 1206 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 № 483» дію ПСО продовжено до 31.03.2023, фіксовані ціни для побутових споживачів залишаються без змін. Постановою КМУ від 24.03.2023 № 262 дію ПСО продовжено до 30.04.2023. Постановою КМУ від 25.04.2023 № 384 дію ПСО продовжено до 31.05.2023. Відповідно до постанови КМУ від 30.05.2023 № 544 дію ПСО продовжено до 31.12.2023, фіксовані ціни на електричну енергію для побутових споживачів з 01.06.2023 по 31.12.2023 включно підвищилися до 2,64 грн за 1 кВт·год з ПДВ. Постановою КМУ від 27.12.2023 № 1375 дію ПСО продовжено до 30.04.2024, фіксовані ціни на електричну енергію для побутових споживачів не змінилися.

До спеціальних обов'язків ДП «НАЕК «Енергоатом» у фінансовій моделі належать:

- Оплата ДП «Гарантований покупець» вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, яка визначається як різниця між вартістю послуги, що надається постачальниками універсальних послуг, та ціною на електроенергію для побутових споживачів, помножена на обсяг споживання електроенергії побутовими споживачами, відкоригована на частку компенсації ДП «НАЕК «Енергоатом» між виробниками електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки;

- Продаж постачальникам універсальних послуг (далі – ПУП), що діють в об'єднаній енергетичній системі України, стандартних продуктів BASE_M (базового навантаження протягом місяця) для постачання побутовим споживачам в обсязі їх мінімального споживання електричної енергії в торговій зоні "об'єднаної енергосистеми України" за годину в аналогічному місяці попереднього року за ціною індекс РДН BASE (ціновий індекс базового навантаження на ринку на добу наперед) в торговій зоні "об'єднаної енергосистеми України" за період М-3, де М - розрахунковий місяць.

Також, відповідно до постанови КМУ від 07.07.2022 № 775 «Про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії, що здійснюють операції з експорту електричної енергії, для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії протягом дії воєнного стану» запроваджено механізм фінансування ПСО за рахунок коштів, сплачених експортерами електричної енергії гарантованому покупцю. Протягом 2023 року Компанією не здійснювались операції з експорту електричної енергії. У попередньому звітному періоді Компанія експортувала 419 608 МВт*год за період з 04.06.2022 по 11.10.2022.

Законом України від 08.07.2022 № 2371-IX внесені зміни до статті 66 Закону України «Про ринок електричної енергії», за якими всі виробники зобов'язані здійснювати продаж електричної енергії за двосторонніми договорами виключно на електронних аукціонах. Як виключення, на час дії воєнного стану Компанія забезпечує продаж електричної енергії ПУП за двосторонніми договорами без проведення електронних аукціонів відповідно до наказу Міністерства енергетики України від

13.03.2022 № 114 «Про забезпечення продажу електричної енергії операторам систем розподілу та постачальникам універсальних послуг» (зі змінами).

Відповідно до постанови НКРЕКП, затвердженої 27.01.2023 № 150 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25.02.2022 року № 332», з 1 березня 2023 року фінансові зобов'язання учасників ринку за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії забезпечуються шляхом надання грошової гарантії у розмірі не менше 50% від необхідного обсягу фінансової гарантії такого учасника на ринку на торговий день d за умови забезпечення непокритого грошовою гарантією обсягу фінансової гарантії такого учасника ринку шляхом надання фінансової гарантії банку.

НКРЕКП встановлює для учасників ринку електричної енергії граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку. Протягом 2023 року регулятором двічі встановлювались нові граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку, зокрема, граничні ціни були збільшені з доби постачання 01.07.2023 (постанова НКРЕКП від 27.06.2023 № 1126) та з доби постачання 01.12.2023 (постанова НКРЕКП від 09.11.2023 № 2099).

З 2021 року Компанія є надавачем послуги «Резерв підтримки частоти» у торговій зоні об'єднаної енергосистеми України. Забезпечення достатніх обсягів резерву підтримки частоти є однією з ключових вимог для синхронізації об'єднаної енергосистеми України з європейською ENTSO-E.

31.10.2022 ДП «НАЕК «Енергоатом» приєднано до умов договору про надання допоміжних послуг з регулювання частоти та активної потужності та долучено до реєстру постачальників допоміжних послуг в частині надання послуг рРВЧ (ручний резерв відновлення частоти) одиницею надання допоміжних послуг Ташлицька ГАЕС каскаду ГЕС-ГАЕС ВП ПАЕС, а також внесено до «Реєстру одиниць надання допоміжних послуг». 26.01.2023 розпочалася робота Ташлицької ГАЕС на ринку допоміжних послуг в частині надання послуг рРВЧ. Станом на 31.12.2023 7 енергоблоків АЕС, а також 3 гідроагрегати Ташлицької ГАЕС сертифіковані для участі в ринку допоміжних послуг.

Сумарний сертифікований обсяг резервів підтримання частоти становить ±140 МВт, що надають АЕС, та ±90 МВт ручного резерву відновлення частоти, які надають гідроагрегати ТГАЕС.

02.07.2023 набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» (№ 3141-IX від 10.06.2023, REMIT), яким транспоновано в українське законодавство положення Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року щодо доброчесності та прозорості оптового енергетичного ринку (внесені зміни до низки законів України, зокрема, про «Про ринок» та «Про НКРЕКП»), учасником якого ДП «НАЕК «Енергоатом» зареєстровано 14.11.2023.

У листопаді 2023 року ENTSO-E (Європейська мережа операторів системи передачі електроенергії) оголосила про завершення проєкту синхронізації між українською енергосистемою та європейською континентальною мережею. Системні оператори України, Словаччини, Угорщини та Польщі впроваджують спільний розподіл пропускної спроможності міждержавних мереж на українських кордонах на базі електронної аукціонної платформи Joint Allocation Office (JAO). За перетином Україна–Румунія функції платформи розподілу виконує український ОСП. Інтеграція ОЕС України до ENTSO-E та імплементація європейського законодавства створює можливості для роботи Компанії на енергетичному ринку Європи.

Загалом, за підсумками 2023 року ДП «НАЕК «Енергоатом» реалізувало 48,4 млн МВт*год, що порівняно з 2022 роком є менше на 18,5 % (у 2022 році – 59,3 млн МВт*год).

Вплив військової агресії з боку РФ на діяльність Компанії

Повномасштабне вторгнення РФ на територію України вплинуло на всі сфери життя та економіки України. Території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської, Запорізької та Херсонської областей були частково або повністю окуповані на початку війни, але згодом звільнені (окремі частково). Станом на 31 грудня 2023 року АР Крим та більшість територій Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей залишаються під окупацією, і там тривають активні військові дії.

Керівництво ДП «НАЕК «Енергоатом» та України загалом, у співробітництві з міжнародними організаціями та партнерами протягом усього 2023 року здійснювало кроки щодо нівелювання впливу військової агресії на діяльність Компанії, насамперед, у напряму безпеки експлуатації та безперервної роботи.

На даний час було розроблено План заходів по перенесенню виробництва Компанії у безпечні регіони (релокація). Відповідно до Плану затверджено «Концептуальне рішення перенесення виробництва ВП «Атоменергомаш» ДП «НАЕК «Енергоатом» в безпечні регіони (релокація)».

Станом на 31 грудня 2023 року балансова вартість необоротних активів, які знаходяться на тимчасово окупованій території, складає близько 58 406 576 тис. грн, запасів - 10 336 587 тис. грн.

На неокупованій території у 2023 році Компанія також несе збитки внаслідок військової агресії рф – вибуховою хвилею пошкоджено адміністративні будівлі та споруди ВП ХАЕС.

Масовані ракетні атаки на енергетичну інфраструктуру України взимку 2022/2023 років вплинули на роботу всієї енергосистеми: на ринку електричної енергії складалася надзвичайна ситуація через знеструмлення значної частини ОЕС України та відключення від енергомережі всіх АЕС, а також ускладнився процес формування графіків ОСР/ПУП у рамках виконання спеціальних обов'язків. Для стабілізації ситуації у енергосистемі України в період з жовтня 2022 року по січень 2023 року вся країна функціонувала у режимі графіків відключення електричної енергії. З лютого 2023 року вдалося стабілізувати енергосистему та виробити механізми превентивного реагування на ракетні атаки агресора, щоб зводити збитки до мінімуму.

Акт військової агресії безпосередньо вплинув на обсяги виробництва електричної енергії. Недовиробництво електричної енергії оцінюється як неможливість під час воєнного стану виробляти обсяг електричної енергії відповідно до нормативних потужностей енергоблоків, зокрема, які знаходяться на тимчасово окупованій території, а також з урахуванням того, що в системі протягом 2023 року періодично діяли диспетчерські обмеження внаслідок пошкодження енергосистеми. Таким чином загальний обсяг недовиробництва за 2023 рік склав близько 36,7 млрд кВт*год.

Крім того, в наслідок військової агресії, Компанія відмовилась від співпраці з російськими підприємствами, які постачали урановий продукт та ядерне паливо для енергоблоків. Натомість, було підписано угоди з Westinghouse Electric Sweden AB щодо постачання збільшеного обсягу паливних збірок для реакторів типу ВВЕР-1000, а також для реакторів типу ВВЕР-440, починаючи з 2023 року. Для забезпечення виробництва збільшеного обсягу постачання ядерного палива компанією Westinghouse Electric Sweden AB ведуться переговори з іншими постачальниками щодо закупівлі збагаченого уранового продукту, а також можливості використання уранового концентрату українського походження при виробництві збагаченого уранового продукту для подальшого його використання при виробництві ядерного палива компанією Westinghouse для АЕС України.

Згідно постанови КМУ від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» накладено мораторій (заборону) на виконання грошових та інших зобов'язань, кредиторами (стягувачами) за якими є російська федерація або юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства російської федерації.

Крім того, п. 17 постанови Правління НБУ від 24.02.2022 № 18 заборонено здійснення будь-яких валютних операцій для виконання зобов'язань перед юридичними або фізичними особами, які мають місцезнаходження (зареєстрована) в російській федерації, або учасником яких є юридична або фізична особа, яка має місцезнаходження (зареєстрована) в російській федерації.

Постановою КМУ від 09.04.2022 № 426 введено заборону на ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів з російської федерації, що унеможливлює ввезення високоактивних відходів (ВАВ) та свіжого ядерного палива.

У зв'язку з цим, наразі не підлягають виконанню зобов'язання ДП «НАЕК «Енергоатом» перед ФДУП «ВО «Маяк» (російська федерація) щодо оплати послуг зі зберігання ВАВ та їх повернення, які були передбачені доповненням № 18 до контракту № 235/98-01, а також не можуть бути виконані зобов'язання у частині приймання ВАВ, оскільки вони мають ввозитися з російської федерації.

Враховуючі викладене вище, повернення ВАВ від переробки ВЯП в Україну з російської федерації є неможливим, а відповідні витрати на їх зберігання та повернення на 2024 рік не плануються.

Наслідки російської агресії ускладнюють й інші аспекти роботи Компанії: розрив логістичних маршрутів, труднощі з транспортуванням та страхуванням вантажів через значні ризики впливу військових дій, втрата постачальників, як вітчизняних, внаслідок руйнування виробничих потужностей чи призупинення роботи, так і зарубіжних.

Вплив військової агресії з боку РФ на діяльність Запорізької атомної електростанції

Найбільш значним наслідком військової агресії для Компанії, України та світу загалом є тимчасова окупація Запорізької атомної електростанції (далі – ЗАЕС). Ця станція є найбільшою АЕС в Європі та має загальну встановлену потужність 6 000 МВт, що складає велику частину загальної встановленої потужності всіх атомних електростанцій Компанії - 13 835 МВт. В розпорядженні ЗАЕС також знаходиться Сухе сховище відпрацьованого ядерного палива загальною місткістю до 9 000 відпрацьованих паливних збірок.

12 жовтня 2022 року Генеральна Асамблея ООН прийняла Резолюцію №A/RES/ES-11/47, оголосивши анексію недійсною з точки зору міжнародного права. Міжнародне агентство з атомної енергії (далі – МАГАТЕ) підтримало дану Резолюцію. Окупація атомної станції несе надзвичайні безпекові та екологічні ризики світового масштабу, а також ризики щодо енергетичної незалежності України.

В умовах збройної агресії російської федерації та тимчасової окупації Запорізької АЕС склалися умови, які унеможливили виконання заходів з обґрунтування довгострокової експлуатації енергоблоків ВП ЗАЕС, про що було повідомлено Держатомрегулювання.

10 лютого 2023 року Держатомрегулювання своїм рішенням обмежило експлуатацію енергоблоків №№ 3, 4, 5, 6 ВП ЗАЕС (блоки, які перебувають у холодному стані) через порушення вимог ядерної та радіаційної безпеки. Зокрема, йдеться про розташування ворожої військової техніки та зброї на території станції, пошкодження ліній зв'язку з енергетичною системою України. Крім того, через простій станції та зупинку всіх її енергоблоків відбувається постійна поступова деградація систем та обладнання. Рішення про поновлення умов ліцензії прийматиметься регулятором після деокупації ЗАЕС, а також проведення інспекційних та відновлювальних робіт.

На дату складання фінансової звітності усі шість реакторів ЗАЕС переведені у режим «холодний зупин».

Після деокупації та відновлення рівня безпеки ядерних установок майданчику Запорізької АЕС, експлуатуюча організація – ДП «НАЕК «Енергоатом» має наміри продовжити підготовку всіх енергоблоків ВП ЗАЕС до довгострокової експлуатації.

Також у Компанії прийнято рішення щодо залучення переміщених працівників УКБ ВП ЗАЕС для будівництва нових енергоблоків ХАЕС та фахівців ПКП ВП ЗАЕС для їх проєктування. У зв'язку з необхідністю забезпечення житлом працівників ВП ЗАЕС, задіяних у роботах на ХАЕС, розпочато реалізацію проєкту «Комплекс проєктних та будівельних робіт зі створення модульного містечка для розміщення тимчасово переселеного в м. Нетішин персоналу ВП ЗАЕС».

На дату затвердження фінансової звітності суму збитків через російську агресію внаслідок руйнування/знищення/вилучення окремих об'єктів необоротних активів та запасів, зокрема по ВП ЗАЕС та Запорізькому відділенню ВП «Складське господарство», неможливо остаточно оцінити через відсутність безпечного доступу до всіх об'єктів відокремленого підрозділу. Також відсутня можливість залучити до проведення незалежної оцінки професійних оцінювачів у зв'язку з тим, що майно знаходиться на окупованій території. Загалом, визначення обсягів шкоди та збитків Компанії буде здійснюватися відповідно до методики, що затверджена спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18.10.2022 № 3904/1223 «Про затвердження Методики визначення шкоди та обсягів збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності».

Керівництво Компанії, найвище керівництво України за допомогою міжнародних партнерів, зокрема, МАГАТЕ, домагається створення демілітаризованої зони навколо ВП ЗАЕС. Так, з вересня 2022 року вдалося розмістити місію МАГАТЕ у ВП ЗАЕС, а з січня 2023 року постійні місії МАГАТЕ присутні на всіх інших українських станціях, включаючи Чорнобильську.

Станом на 31 грудня 2023 року балансова вартість забезпечень витрат на зняття з експлуатації ядерних установок та забезпеченню витрат на поводження з відпрацьованим паливом, що входять до складу довгострокових і поточних забезпечень, що відносяться до ЗАЕС, складає 15 019 106 тис. грн (на 31.12.2022 – 9 239 959 тис. грн).

Розвиток та перспективи атомної енергетики в Україні

Україна розглядає атомну енергетику як одне з найбільш економічно ефективних джерел енергії. Відповідно до «Енергетичної стратегії України на період до 2035 року» подальший розвиток ядерного енергетичного сектору на період до 2035 року прогнозується виходячи з того, що частка атомної генерації в загальному обсязі виробництва електроенергії зростатиме.

29 грудня 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2026 року. Документ розроблено на виконання рішення РНБО «Про заходи з нейтралізації загрози у сфері атомної енергетики і промисловості». Основною метою концепції є створення умов для збільшення виробництва урану до повного забезпечення потреб вітчизняної атомної енергетики, а також підвищення енергетичної незалежності України.

Протягом 2023 року отримано дозвіл на будівництво за об'єктом ВП ХАЕС «Комплекс проєктних та будівельних робіт на ВРП-750 кВ ВП ХАЕС з переведення ПЛ «ХАЕС –Жешув» на напругу 420 кВ».

2 листопада 2023 року Колегія Державної інспекції ядерного регулювання України продовжила ліцензію на експлуатацію енергоблока № 1 Південноукраїнської АЕС з виконанням чергової переоцінки безпеки до 2 грудня 2033 року.

ДП «НАЕК «Енергоатом» продовжує розширювати співпрацю з Westinghouse Electric Company на шляху до енергетичної незалежності України. 11 липня 2022 року ДП «НАЕК «Енергоатом» та Westinghouse Electric Company підписали новий контракт щодо поглиблення співробітництва в питанні будівництва на Хмельницькій АЕС нових 5-го та 6-го енергоблоків за технологією АР1000.

З метою подальшого своєчасного забезпечення всіх енергоблоків АЕС України ядерним паливом виробництва Westinghouse Electric Company з боку Компанії у 2023 році було укладено низку угод з компаніями Cameco та Urenco Enrichment Company Limited на постачання ядерних матеріалів.

1.3 Затвердження фінансової звітності

Форми фінансової звітності для подання в органи державної статистики затверджені 22 лютого 2024 року, повний комплект фінансової звітності, включаючи ці Примітки, затверджений до випуску 26 квітня 2024 року.

2. Основа складання фінансової звітності

2.1 Підтвердження відповідності

Фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» всі підприємства, які зобов'язані складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (далі – формат iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності переклад таксономії UA XBRL МСФЗ 2022 року опубліковано на сайті Міністерства фінансів України та Центр збору фінансової звітності розпочав приймання звітності за 2022 рік. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його в строки, встановлені законодавством.

2.2 Основа оцінки

Фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням основних засобів, які відображаються за переоціненою вартістю, та інвестиційної нерухомості, яка обліковується за моделлю справедливої вартості.

2.3 Звітний період

Звітним періодом для складання фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» є календарний рік. Проміжний фінансовий звіт складається щоквартально в стислому форматі.

2.4 Функціональна валюта та валюта подання звітності

Функціональною валютою Компанії та валютою подання даної фінансової звітності є українська гривня. Всі суми у даній фінансовій звітності округлені до тисяч гривень, якщо не зазначене інше.

2.5 Безперервність діяльності

Станом на 31 грудня 2023 року поточні зобов’язання перевищували поточні активи Компанії на 5 724 373 тисяч гривень, що на 9 620 172 тис грн менше, ніж на початок року та пов’язане з відображенням кредитів як довгострокових (див. примітку 13.1).

Як зазначено у Примітці 1.2 до цієї звітності, економічна ситуація в Україні протягом 2023 року знаходилась під цілковитим впливом широкомасштабної військової агресії з боку російської федерації , яка безпосередньо вплинула на діяльність та стан ДП «НАЕК «Енергоатом», як зазначено у примітці 1.2.

Керівництво вживає заходи для забезпечення здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, у тому числі:

- Компанія має вдалий досвід переходу на використання ядерного палива виробництва компанії Westinghouse та має можливість перейти на його використання для всіх наступних паливних компаній, коли запаси палива російського виробництва на складах будуть вичерпані.;
- залучення кредитних коштів для підтримки операційної діяльності, більша частина яких залучена під державну гарантію;
- оптимізація експлуатаційних витрат та перенесення частини закупівель ядерного палива на майбутнє;
- продовження реалізації лише пріоритетних проєктів з капітального будівництва, які спрямовані на збільшення виробництва електроенергії та підтримання безпечного функціонування діючих АЕС, у тому числі введення в експлуатацію гідроагрегатів № 3-6 Твашлицької ГАЕС; спорудження енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької АЕС та будівництво комплексу з переробки радіоактивних відходів ВП ХАЕС; реконструкція залізничної ділянки «Вільча-Янів»; будівництво технологічного комплексу з виготовлення тепловиділяючих збірок.

Зазначені вище дії дозволили Компанії продовжувати операційну діяльність та мати позитивний баланс грошових коштів.

Зважаючи на вищезазначене, керівництво підготувало прогноз грошових потоків до кінця червня 2025 року, який показує, що Компанія зможе продовжувати безперервну діяльність та матиме кошти для погашення своїх зобов’язань. Цей прогноз оснований на ряді ключових припущень:

- воєнні дії не матимуть суттєвого негативного розвитку та не завдадуть фізичної шкоди атомним енергоблокам;

- Компанія очікує продовження терміну дії ПСО, однак ДП «Гарантований покупець» не буде вимагати негайного погашення накопиченого під час воєнного стану зобов'язання Компанії за ПСО, яке було неоплачене станом на дату випуску цієї звітності, та яке, як очікується, буде погашене в першому півріччі 2024 року;

- Компанія не очікує вимоги дострокового погашення кредитів від банків та фінансових інституцій (станом на 31 грудня 2023 року Компанія не дотрималась вимог щодо фінансових ковенантів, зазначених у кредитних договорах , що гарантовані Урядом України, примітка 13.1);

- Компанія планує виплату нарахованих відсотків за кредитом від ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development) та позикою від Сентрал сторедж сейфті проджект траст (Central Storage Safety Project Trust), а також буде продовжувати проводити переговори з кредиторами щодо відтермінування погашення заборгованості щодо короткострокових кредитів, термін дії яких закінчується у 2024 та у 2025 році (за потреби);

- у разі необхідності Компанія скоригує в бік зменшення на наступні 12 місяців раніше затверджені капітальні та інші програми, в тому числі з будівництва нових енергоблоків атомних електростанцій, модернізації діючих енергоблоків АЕС.

2.6 Відповідальність керівництва

Керівництво Компанії несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2023 року, результати її діяльності, а також рух грошових коштів і зміни в капіталі за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

2.7 Використання суджень та оцінок

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування облікової політики та на суми активів, зобов'язань, доходів і витрат, що відображаються у звітності, а також на розкриття інформації про непередбачені активи і зобов'язання. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки і пов'язані з ними припущення постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються в тому періоді, в якому ці оцінки були переглянуті, а також у майбутніх періодах, якщо ці зміни здійснюють на них вплив.

Далі представлена інформація про суттєві судження та оцінки при застосуванні облікової політики, які здійснюють найбільш значний вплив на суми, визнані у фінансових звітах, та можуть бути пов'язані зі значним ризиком істотних коригувань балансової вартості активів та зобов'язань у наступному фінансовому році.

Строки корисного використання основних засобів

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів вимагає від керівництва застосування професійних суджень, які базуються на досвіді роботи з аналогічними активами. Під час визначення строків корисного використання активів керівництво враховує умови очікуваного використання активу, його моральний та фізичний знос, умови, в яких буде експлуатуватися такий актив. Строки корисного використання ядерних установок переглядаються та можуть продовжуватися за виконання певних умов.

Більш детальна інформація стосовно судження керівництва Компанії щодо строків корисного використання основних засобів та ядерних установок розкриті у примітці 6.1 цієї фінансової звітності.

Переоцінка та знецінення основних засобів

Керівництво проводить переоцінку або визначення зменшення корисності основних засобів якщо відхилення залишкової вартості об'єктів обліку дорівнює не менше 10% від їх справедливої вартості. Більш детальна інформація стосовно судження керівництва Компанії щодо зменшення корисності основних засобів розкриті в примітці 6.3 цієї фінансової звітності.

Визначення справедливої вартості основних засобів підприємства виконується незалежним зовнішнім оцінювачем.

Для оцінки вартості основних засобів можуть бути застосовані три підходи: (i) витратний, (ii) ринковий (або порівняльний) та (iii) дохідний. При проведенні оцінки основних засобів початково розглядається кожний з цих підходів, але, який чи які з них є оптимальними у кожному конкретному випадку, визначається характером та специфікою діяльності компанії та її активів.

(i) Витратний підхід заснований на принципі заміщення та входить з того, що розумний інвестор не стане платити за актив більше, ніж вартість його заміни на ідентичний або аналогічний об'єкт з такими ж корисними властивостями. Першим кроком в рамках витратного підходу є визначення поточної вартості заміщення або поточної вартості відтворення оцінюваних активів.

(ii) Порівняльний (або ринковий) підхід заснований на інформації про стан ринку у поточних умовах та здійснених угодах на дату оцінки або незабаром до дати оцінки. методики оцінювання, що відповідають ринковому підходу, часто використовують ринкові показники, виведені на підставі сукупності зіставних активів, зобов'язань або груп активів та зобов'язань. Показники можуть бути належати до діапазонів, які складаються з різних показників для кожного зіставного актива, зобов'язання чи групи активів та зобов'язань. Вибір відповідного показника у діапазоні потребує судження, врахування кількісних та якісних чинників, характерних для оцінки.

(iii) При використанні доходного підходу справедлива вартість визначається шляхом розрахунку приведеної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків, які прогнозуються на визначений період часу.

Витратний підхід застосовується оцінювачем для визначення залишкової вартості відтворення або заміщення спеціалізованих основних засобів, а саме:

блочних та міжблочних активів АЕС,

частково будівель, споруд та передавальних пристроїв,

машин та обладнання,

комп'ютерної техніки,

меблів та інвентарю,

транспортних засобів,

багаторічних насаджень,

враховуючи можливість та доцільність їх заміщення (відтворення). Метод заміщення в даному випадку відображає типову мотивацію інвестора (будівництво майнових комплексів для власних потреб, так звана схема Built-to-Suite), а також придбання нових активів із врахуванням всіх видів зносу.

Порівняльний підхід застосовується оцінювачем шляхом підбору на ринку інформації з пропозиціями до продажу подібних активів:

земельних ділянок,

типових виробничо-складських комплексів та гаражів (машиномісць),

житлових будинків та квартир,

баз відпочинку та пансіонатів,

транспортних засобів та спецтехніки,

універсальних машин та обладнання,

комп'ютерної техніки,

меблів та інвентарю,

тварин,

із подальшим коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктами оцінки.

Можливість застосування дохідного підходу для визначення справедливої вартості окремих груп основних засобів є достатньо обмеженою в даному випадку. Оскільки більша частина будівель та споруд підприємства не є дохідною нерухомістю, то даний підхід не відповідає меті переоцінки справедливої вартості. Проте, дохідний підхід було застосовується для оцінки:

деяких об'єктів комерційної нерухомості (інвестиційної нерухомості, торгових та офісних приміщень та будівель),

права користування земельними ділянками, що потрібне для їх вилучення з вартості майнових комплексів при розрахунку порівняльним підходом.

Справедлива вартість специфічних активів підприємства (компонент вартості зняття з експлуатації енергоблоків АЕС, компоненти постійного обсягу ядерного палива в активній зоні, компоненти витрат поводження з відпрацьованим ядерним паливом, компонент вартості зняття з експлуатації ЦСВЯП) визначається оцінювачем із застосуванням витратного підходу (на основі поточної вартості майбутніх витрат) з урахуванням вартості грошей в часі, тобто шляхом приведення майбутніх витрат до дати оцінки.

Ліквідаційна вартість активів визначається виходячи з наступних методів:

- для будівель було використано «Орієнтовні норми виходу матеріалів, отриманих при розбиранні будівель при їх знесенні», розроблені Науково-дослідним інститутом економіки будівництва Держбуду СРСР та призначених для визначення зворотних сум в зведених кошторисах на будівництво об'єктів (будівельні норми СН 436-72). У норми включені витрати на приведення матеріалів, одержуваних від розбирання будинків, у стан, придатний для повторного використання у будівництві чи реалізації;
- для об'єктів нерухомості, загальна маса яких складається переважно з металевих конструкцій, ліквідаційна вартість визначалась як вартість металобрухту, який можливо отримати з активу після проведення всіх демонтажних робіт;
- для об'єктів рухомого майна, щодо яких є інформація про вагу чорного або кольорових металів, визначення ліквідаційної вартості виконувалось шляхом множення загальної ваги на середню вартість металобрухту за даними спеціалізованих організацій;
- для активів, щодо яких відсутня інформація про вагу металу, ліквідаційну вартість розраховувалась як відсоток вартості відтворення, визначений для активів з відомою вагою металу;
- для фізично відсутніх активів (виявлені нестачі або крадіжки, активи передані ЗСУ, списані після дати оцінки), радіаційно забруднених активів, а також крупноблочних активів енергоблоків АЕС, які будуть зніматись з експлуатації в складі енергоблоків, ліквідаційна вартість приймається рівною нулю;
- для активів, які було списано після дати оцінки до дати завершення звіту, ліквідаційна вартість прийнята рівною балансовій вартості, згідно листа ДП «НАЕК «Енергоатом» «Про направлення переліку списаних основних засобів».

При узгодженні результатів оцінки, виконаних різними методами, перевага віддавалась результатам порівняльного та дохідного підходів. Справедлива вартість активів, для яких єдино можливим було застосування витратного підходу, приймалась на основі залишкової вартості заміщення або відтворення. Справедлива вартість для надлишкових активів приймалась рівною ліквідаційній вартості.

До складу оцінюваних основних засобів не включались активи ВП «Запорізька АЕС», у зв'язку з перебуванням таких активів на тимчасово окупованій території, відсутності до них безпечного доступу, невизначеністю щодо подальшого розвитку воєнної ситуації та строком відновлення генерації електроенергії та, відповідно, економічних вигід ВП «Запорізька АЕС».

Для розрахунку величини економічного знецінення спеціалізованих основних засобів оцінювач провів тестування на знецінення станом на 31 жовтня 2023 року.

Станом на 31 жовтня 2023 року оцінювач здійснив оцінку суми очікуваного відшкодування вартості всіх основних засобів (окрім ВП «Запорізька АЕС») загальною балансовою вартістю 105 233 799 тис. грн та переоціненою вартістю 285 343 984 тис. грн через визначення вартості при використанні одиниці, що генерує грошові потоки, взявши всі інші активи підприємства в цілому за одиницю, яка генерує грошові потоки (окрім ВП «Запорізька АЕС»). Зокрема, був підготовлений аналіз дисконтованих грошових потоків після оподаткування на основі припущень щодо очікуваних доходів та витрат, а також ставки дисконтування. За результатами цієї оцінки визначено, що сума очікуваного відшкодування відповідних активів перевищує справедливу вартість, відповідно відсутні ознаки економічного знецінення.

При проведенні аналізу оцінювач побудував прогнози грошових потоків на основі показників кошторису на 2024 рік та на основі очікувань щодо ключових показників на подальші періоди.

Грошові потоки були продисконтовані з використанням середньозваженої вартості капіталу за ставкою 21,96% для 2024-2025 років, 19,48% для 2026 року та 16,96% для наступних періодів.

Очікувані кредитні збитки

Нарахування резерву очікуваних кредитних збитків (сумнівних боргів) на підставі проведеної оцінки сумнівності дебіторської заборгованості (кредитного ризику або ризику дефолту (невиконання контрагентом зобов'язань) здійснюється на звітну дату. Така оцінка враховує платоспроможність окремих дебіторів та результати претензійно-позовної роботи щодо них.

Дебіторська заборгованість для розрахунку резерву очікуваних кредитних збитків визнається сумнівною лише за наявності одного з таких чинників, що свідчать про істотне зменшення суми очікуваного відшкодування дебіторської заборгованості на звітну дату порівняно з моментом її первісного визнання як активу:

- ведеться претензійно-позовна робота, якщо оплата не надійшла протягом 365 днів, або
- оплата не надійшла від дебітора протягом строку, який перевищує 365 днів, або
- заборгованість відноситься до групи з високим ризиком невиконання зобов'язань.

Величина резерву очікуваних кредитних збитків визначається із суми сумнівної дебіторської заборгованості, скоригована на коефіцієнти ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань, відповідно до ризиків невиконання:

Ризик невиконання зобов'язань	Фактори, що впливають на ризик невиконання зобов'язань	Коефіцієнт ризику, %
Низький	Прострочення оплати до 30 днів	0,1
Середній (збільшення ризику)	Прострочення оплати від 31 до 90 днів	5
	Прострочення оплати від 91 до 120 днів	25
	Прострочення оплати від 121 до 180 днів	30
	Прострочення оплати від 181 до 365 днів	40
	Прострочення оплати від 366 до 730 днів	60
Високий	Прострочення оплати більше ніж на 730 днів Відкриття провадження у справі про банкрутство контрагента, початок процедури ліквідації контрагента Безнадійна дебіторська заборгованість Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили)	100

Коефіцієнти ризику в таблиці вище відповідають постанові Кабінету Міністрів України «Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» від 29.11.2006 № 1673 (зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 12.05.2021 № 458) (далі – постанова № 1673).

Резерв очікуваних кредитних збитків (сумнівних боргів) не розраховується для дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та фондами загальнообов'язкового соціального і пенсійного страхування.

Витрати на позики

Витрати за позиковими коштами капіталізуються у складі таких активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує не менше 6 місяців, тобто у складі кваліфікаційних активів. Більш детальна інформація стосовно визначення витрат, які мають бути капіталізовані за позиковими коштами, розкрита в примітці 3.1 цієї фінансової звітності.

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації діючих ядерних установок, які включають ядерні реактори і сховища відпрацьованого ядерного палива. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали, які, як очікується, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації

ядерних установок. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки зобов'язання щодо зняття з експлуатації ядерних установок. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок.

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на зберігання відпрацьованого ядерного палива. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат, що ґрунтуються на оцінках Компанії. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення на покриття витрат на поводження з відпрацьованим паливом. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Керівництво розраховує забезпечення за пенсійними програмами: з відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченні трудової діяльності та інших довгострокових виплат. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію. Зміни в актуарних припущеннях (майбутні темпи зростання заробітної плати, збільшення індексу споживчих цін та інші), зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення.

3. Облікова політика

3.1 Основні принципи облікової політики

Відповідно до Закону України від 05.10.2017 № 2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» ДП «НАЕК «Енергоатом» віднесено до підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Наказом ДП «НАЕК «Енергоатом» від 07.02.2018 № 146 введено в дію облікову політику на основі МСФЗ, де зафіксовані основні принципи, методи і процедури, які використовувались Компанією для формування і подання звітності. Облікова політика ДП «НАЕК «Енергоатом», яка відповідає МСФЗ, погоджена листом Міненерговугілля України від 06.03.2018 № 02/10-1847 та останні зміни - протокольним рішенням КМУ від 02.12.2022 № 154 (в частині актуалізації межі суттєвості та переліку пов'язаних осіб).

Основні засоби при первісному визнанні оцінюються за собівартістю. Після первісного визнання основні засоби обліковуються за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від знецінення.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених Компанією, включає:

- вартість матеріалів і заробітну плату основних робітників;
- будь-які інші витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу до робочого стану для його цільового використання;
- витрати на демонтаж, переміщення об'єктів та на відновлення територій, на яких вони розташовані (витрати на зняття з експлуатації);

- частину вартості ядерного палива, яке, як очікується, не буде повністю використано у кінці останньої паливної кампанії реактора, та відповідний резерв на покриття витрат на поводження з відпрацьованим паливом;
- капіталізовані витрати на позики.

При первісному визнанні основних засобів, у разі наявності суттєвих компонентів (частин) об'єкта, організовується багатокомпонентний облік. При введенні основних засобів в експлуатацію визначається ліквідаційна вартість та очікуваний строк корисної експлуатації кожного об'єкта основних засобів та їх компонентів. Строк корисної експлуатації кожного об'єкта основних засобів переглядається на підставі технічного обґрунтування в разі зміни очікуваних економічних вигод від його використання.

Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки відображається за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної в складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі збитків від знецінення.

При вибутті чи ліквідації основних засобів сума дооцінки включається до нерозподіленого прибутку.

Для нарахування амортизації основних засобів застосовується переважно прямолінійний метод.

Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємним компонентом функціональності відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості цього обладнання.

Знос нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості. Якщо компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, ці компоненти враховуються як окремі одиниці (значні компоненти, вартість яких складає не менше 10 % первісної (переоціненої) вартості об'єкту та не менше 1 000 тис. грн) основних засобів.

Прибуток або збиток від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття з балансовою вартістю основних засобів (їх компонентів), що вибувають, і визнаються в складі інших доходів / інших витрат як чиста сума.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином за необхідності.

Активи у стадії створення (незавершені капітальні інвестиції) обліковуються за історичною собівартістю за вирахуванням збитків від знецінення.

Інвестиційна нерухомість обліковується за моделлю справедливої вартості. До складу інвестиційної нерухомості включаються будівлі та/або земля, на якій вони розташовані, або їх частки, якщо вони утримуються з метою отримання орендних платежів та/або збільшення вартості капіталу. При цьому частки об'єктів, що використовуються з цією метою, мають бути подані окремо. Якщо ці частки не можуть бути подані окремо, нерухомість визнається інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна її частка утримується для використання у виробництві або в постачанні товарів чи наданні послуг, або для адміністративних цілей.

Придбані Компанією **нематеріальні активи**, що мають обмежений строк корисного використання, оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Нематеріальні активи з визначеним терміном використання включають переважно капіталізовані витрати на програмне забезпечення, авторські права, торгові марки та ліцензії.

Придбані нематеріальні активи при первісному визнанні оцінюються на основі витрат, понесених на їх придбання та впровадження.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою власними силами унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину загальновиробничих витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення.

Амортизація нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Амортизація визнається у витратах за прямолінійним методом протягом оцінених строків корисного використання нематеріальних активів, починаючи з дати, коли ці активи готові до експлуатації, оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигід, властивих конкретному активу.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість нематеріальних активів переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином за необхідності.

Компанія має безстрокове **право на використання земельних ділянок**, на яких розташовані її будівлі, споруди та інші основні фонди, та сплачує податок на землю, який нараховується щорічно виходячи із загальної площі ділянок і характеру їх використання. Земля є власністю держави і тому вона не включена до Звіту про фінансовий стан. Право користування землею включено до складу нематеріальних активів за вартістю понесених на його оформлення витрат без нарахування амортизації у зв'язку з тим, що воно не має визначеного строку використання. Нематеріальний актив з права користування щорічно переглядається на предмет знецінення.

На кожну звітну дату Компанія проводить оцінку наявності ознак можливого **зменшення корисності нефінансових активів**. За наявності таких ознак чи необхідності проведення щорічного тестування на предмет знецінення, Компанія визначає очікувану вартість відшкодування активу. Очікувана вартість відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або групи активів, що генерують грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію та вартості використання активу, окрім випадків, коли актив не генерує грошові потоки, які значною мірою є незалежними від грошових потоків, що їх генерують інші активи або групи активів. Одиницею, що генерує грошові потоки для проведення тесту на знецінення, визначені активи Компанії в цілому. У випадках, коли балансова вартість активу перевищує його очікувану вартість відшкодування, вважається, що корисність активу зменшилась і його балансова вартість списується до очікуваної вартості відшкодування.

При оцінці вартості використання активу очікувані потоки грошових коштів дисконтуються до їх теперішньої вартості із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, пов'язані з таким активом. Збитки від зменшення корисності активів, які не були переоцінені, що використовуються в операційній діяльності, визнаються у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Проте, збиток від зменшення корисності щодо активу, який було переоцінено, визнається безпосередньо проти будь-якої дооцінки активу в межах, що не перевищує суму капіталу в дооцінках для цього активу.

На кожну звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності активу, визнаний у попередні періоди, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак, вартість відшкодування активу переоцінюється. Попередньо визнаний збиток від зменшення корисності активу сторнується тільки при наявності змін в оцінках, використаних для визначення вартості відшкодування активу з моменту, коли останній збиток від зменшення корисності був визнаний. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до вартості його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу не може перевищувати балансову вартість активу, що була б визначена за мінусом амортизації, якщо збитки від зменшення корисності не були б визнані в попередніх роках. Сторнування збитків від зменшення корисності активів відображається в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Але зменшення корисності активу, який був дооцінений у попередніх періодах, визнається в капіталі в дооцінках у сумі, що не перевищує суму такої дооцінки, визнаної у капіталі в дооцінках щодо цього активу.

Запаси оцінюються за меншою з двох величин: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації. Оцінка запасів, крім ядерного палива, пального та мастильних матеріалів, при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів. Оцінка пального та мастильних матеріалів при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

Матеріальні активи з очікуваним строком корисного використання понад один рік та вартістю менше порога суттєвості, встановленого для необоротних активів, відображаються в складі запасів як малоцінні та швидкозношувані предмети, до моменту передачі в експлуатацію.

Оцінка **ядерного палива** при завантаженні в активну зону, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості за кожним видом ядерного палива.

Вартість ядерних паливних збірок в активній зоні реактора визнається у витратах пропорційно фактичній кількості ефективних діб роботи реактора у рамках однієї паливної кампанії, що визначається інженерами Компанії за показниками приладів на кінець кожного звітного періоду.

Компанія не оцінює вартість відпрацьованого ядерного палива у зв'язку з невизначеністю щодо його використання у майбутньому. Після періоду охолодження у приректорних басейнах витримки відпрацьоване паливо до 2021 року або транспортувалось до Російської Федерації для зберігання протягом не більше 25 років з наступною переробкою, або зберігається у власному сховищі Компанії для відпрацьованого ядерного палива Запорізької АЕС. Починаючи з 2023 року відпрацьоване ядерне паливо вивозиться та зберігається також у ЦСВЯП. При цьому очікується, що в результаті переробки відпрацьованого палива будуть отримані ядерні матеріали, які можуть бути використані в майбутньому. Компанія не включає вартість таких ядерних матеріалів до складу відпрацьованого палива або до складу окремого активу, оскільки вона не має достовірних оцінок їх вартості.

Фінансові інструменти. Компанія визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у своєму Звіті про фінансовий стан тоді й лише тоді, коли стає стороною договірних положень щодо фінансового інструмента.

Класифікація фінансових активів. В момент початкового визнання фінансових інструментів Компанія здійснює їх класифікацію та визначає модель подальшої оцінки.

Класифікація фінансових активів здійснюється за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході;
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і

- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

Компанія проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми, Компанія аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

Рекласифікація фінансових активів здійснюється перспективно виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої вони утримуються.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

1) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;

2) фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;

3) договорів фінансової гарантії, авалю, поруки.

У 2023 та 2022 роках Компанія не мала фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю.

Первісне визнання та подальша оцінка фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання витрат одразу після первісного визнання активу. При первісному визнанні Компанія оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції, якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування.

Витрати на операцію та комісійні доходи/витрати, що є невід'ємною частиною фінансового інструменту, визнаються в складі фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

Компанія класифікує фінансові активи у такі категорії оцінки: за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (і) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (іі) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові зобов'язання в подальшому класифікуються як оцінювані за амортизованою вартістю, крім: (і) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваним для торгівлі умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні; та (іі) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

Після первісного визнання облік фінансових активів та фінансових зобов'язань ведеться за амортизованою собівартістю.

Зменшення корисності. Компанія застосовує до фінансових активів вимоги розділу 5.5 МСФЗ 9 щодо зменшення корисності. ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків (далі – РОКЗ) за фінансовим активом, що обліковується за амортизованою собівартістю.

З 2021 року відповідно до Облікової політики ДП «НАЕК «Енергоатом» нарахування резерву очікуваних кредитних збитків здійснюється згідно з пунктом 13 постанови № 1673 із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань, згідно з додатком до постанови № 1673 (далі – коефіцієнти ризику).

Втрати від зменшення корисності фінансових активів відображаються окремим рядком у Звіті про фінансові результати.

Списання. Списання валової балансової вартості фінансового інструменту за рахунок сформованого резерву відбувається після визнання його безнадійним, наявності сформованого резерву під очікувані кредитні збитки, та одночасного виконання інших передумов, визначених вимогами законодавства України та внутрішніх нормативних документів Компанії.

Припинення визнання. Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність;

б) Компанія передала, в основному, всі ризики та вигоди, пов’язані з володінням активами;

в) Компанія не передала та не залишила, в основному, всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов’язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж. Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (в тому числі величину отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов’язання), відображається як доходи або витрати від припинення визнання.

Фінансове зобов'язання або його частина припиняє визнаватись, якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився. Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов’язання (або частини фінансового зобов’язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

Модифікація фінансових інструментів. Якщо переглядається оцінка виплат або надходжень від фінансових інструментів (за винятком модифікацій фінансових інструментів з плаваючою ставкою та змінами в оцінках очікуваних кредитних збитків), здійснюється коригування валової балансової вартості фінансового активу або амортизованої собівартості фінансового зобов’язання для відображення фактичних та переглянутих оцінюваних договірних грошових потоків. Перераховується валова балансова вартість фінансового активу або амортизована собівартість фінансового зобов’язання як теперішня вартість оцінюваних майбутніх договірних грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим інструментом.

Значна модифікація фінансового зобов’язання обліковується як погашення первісного фінансового зобов’язання та визнання нового фінансового зобов’язання. Значною модифікацією вважається зміна фінансового зобов’язання більше ніж на 10%. Ефект несуттєвої модифікації фінансового зобов’язання визнається в періоді, коли пройшла модифікація, в складі прибутку чи збитку.

Будь-яка різниця між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинене, та справедливою вартістю нового, суттєво модифікованого активу, відображається у складі прибутку чи збитку, якщо різниця, по суті, не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів. Фінансові активи та фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а нетто-сума подається у звіті про фінансовий стан, коли існують юридично захищене на теперішній час право на взаємозалік визнаних сум і коли є намір провести розрахунок на нетто-основі, реалізувати активи і одночасно з цим погасити зобов'язання.

Операції в іноземних валютах перераховуються в гривні за курсами обміну, встановленими Національним банком України на дату операції. Монетарні активи і зобов'язання, що обліковані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими на зазначену дату. Доходи або витрати від курсових різниць за монетарними активами та зобов'язаннями — це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, відкоригована на основі ефективної ставки відсотка і платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, яка перерахована по курсу обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, первісно представлені в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, встановленим на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті в іноземних валютах,

які оцінюються за історичною вартістю, розраховуються з використанням курсу обміну на дату операції.

Курсові різниці, що виникають у результаті перерахунку, визнаються в операційних доходах чи витратах.

Забезпечення визнається в тому випадку, коли Компанія має юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті події, яка сталася в минулому, та це зобов'язання може бути достовірно оцінено, а також, коли існує ймовірність того, що погашення цього зобов'язання призведе до зменшення економічних вигід. Сума забезпечень визначається шляхом дисконтування очікуваних у майбутньому грошових потоків з використанням ставки без урахування оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, властиві конкретному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається як фінансові витрати.

У Компанії створені такі види забезпечень:

- забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов’язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок;
- забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП);
- забезпечення наступних витрат на виплати працівникам при виході на пенсію: забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію, забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій;
- забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік;
- забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам;
- забезпечення ймовірних витрат під судові позови;
- забезпечення витрат за неодержаними документами;
- забезпечення гарантійних зобов’язань.

За необхідності в Компанії можуть створюватись забезпечення з майбутнього переміщення та демонтажу об’єктів основних засобів, майбутніх витрат на ремонт (відновлення) об’єкта оренди тощо.

Забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов’язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок. Вартість зняття з експлуатації ядерних установок включає витрати на оплату праці основних працівників та витрати на матеріали, які, як очікується, будуть понесені у процесі зняття з експлуатації енергоблоків та сховищ ВЯП. Основою розрахунків забезпечення є підходи, передбачені Концепцією зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України, яка була розроблена за підтримки Європейської Комісії із залученням міжнародних експертів.

Зобов'язання зі зняття з експлуатації ядерних установок базується на оцінках витрат, дисконтованих за довгостроковою ставкою дисконту, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі на звітну дату.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту відображається у складі капіталу в дооцінках (в іншому сукупному доході) або в складі витрат (за відсутності відповідного залишку капіталу в дооцінках) в тому періоді, в якому сталися зміни.

Збільшення забезпечення на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок у зв'язку з плином часу включається до складу фінансових витрат за період, як витрати на відсотки.

Якщо фінансування частини зобов'язань на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок по суті підтверджено будь-якої третьою стороною, наприклад, державою, величина такої компенсації визнається як актив.

Відповідно до законодавства України про державний бюджет Компанія щорічно перераховує грошові кошти в бюджет для компенсації майбутніх витрат на зняття з експлуатації ядерних установок, тобто фінансування частини зобов'язань у майбутньому на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок підтверджено державою. Величина такої компенсації визнається як **необоротний актив у вигляді коштів, перерахованих у бюджет до фінансового резерву зняття з експлуатації**. Даний актив дисконтується за такою ж ставкою і графіком, як і відповідна частина

визнаного забезпечення з виведення з експлуатації об'єкта основних засобів, за винятком випадків, коли дати/період погашення зобов'язання і активу не збігаються. У даній фінансовій звітності такий актив відображається у складі статті «Інші необоротні активи» (примітка 6.6).

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом включає оцінені витрати на зберігання відпрацьованого ядерного палива. Забезпечення витрат на поводження з ВЯП базується на оцінках витрат, дисконтованих за довгостроковою ставкою дисконту, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі на звітну дату.

Компанія обліковує будівлі, споруди та обладнання СВЯП ЗАЕС, ЦСВЯП (включаючи контейнери для зберігання ВЯП), як основні засоби, тому не включає вартість цих основних засобів у розрахунок суми забезпечення витрат на поводження з ВЯП. Інформація про укладені договори на придбання в майбутньому виробничого обладнання та капітальне будівництво зазначена у примітці 6.1.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту визнається у доходах чи витратах у міру їх виникнення.

Збільшення забезпечення витрат на поводження з ВЯП у зв'язку з плином часу включається до складу фінансових витрат за період, як витрати на відсотки.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій стосується державної пенсійної програми з визначеними виплатами. Компанія зобов'язана компенсувати державі суми пенсійних виплат, які визначені законодавством України і здійснюються державою працівникам, які працювали протягом певного часу у шкідливих умовах, що визначаються нормативно-правовими актами. Ці працівники мають право виходу на пенсію до досягнення пенсійного віку, визначеного законодавством. Пенсійні зобов'язання погашаються за рахунок коштів, одержаних від операційної діяльності. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чиста сума зобов'язання щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами розраховується шляхом оцінки суми майбутніх виплат, зароблених працівниками в поточному та попередніх періодах за надані ними послуги. Сума цих виплат дисконтується для визначення їх приведеної вартості. Ставка дисконту визначається з використанням різних джерел інформації, у тому числі на основі прибутковості на звітну дату за державними облігаціями, на підставі даних «Узагальнена інформація стосовно виконання угод з купівлі-продажу ОВДП на вторинному ринку».

Розрахунки проводяться кваліфікованим актуарієм з використанням методу нарахувань прогнозованих одиниць. Актуарний прибуток та збитки, гранична величина активів та дохід внаслідок переоцінки активів програми негайно визнаються у Звіті про фінансовий стан через інший сукупний дохід у тому періоді, до якого вони належать. Процентні витрати розраховуються на основі чистого зобов'язання за пенсійним забезпеченням з використанням ставки дисконтування. Компанія визнає зобов'язання та витрати з виплати пенсій на найбільш ранню з наступних дат: коли Компанія більш не може анулювати пропозицію щодо виплати цих сум і коли Компанія визнає витрати на реструктуризацію.

Вартість послуг минулих періодів визнається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) у періоді внесення поправок до пенсійного плану.

Окрім того в ДП «НАЕК «Енергоатом» є пенсійна програма, що фінансується за рахунок Компанії, під яку створюється окреме **забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію**.

Компанія одноразово виплачує співробітникам, які виходять на пенсію та мають тривалий стаж роботи в Компанії, суми в розмірі, що не перевищує двадцяти місячних окладів, залежно від тривалості стажу роботи в атомній енергетиці. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чисте зобов'язання за цими виплатами розраховується із застосуванням принципів облікової політики, які застосовуються до розрахунку зобов'язань щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами.

Премії та інші заохочувальні виплати визнаються зобов'язанням через створення у звітному періоді забезпечення наступних (майбутніх) витрат, якщо робота, виконана працівниками у цьому періоді, дає їм право на отримання таких виплат у майбутньому. Для виплати в Компанії, відповідно до умов Колективного договору, винагороди за підсумками роботи за рік створюється **забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік**. Винагорода виплачується після підведення підсумків виробничо-господарської діяльності Компанії за рік. Забезпечення відображається в складі поточних зобов'язань.

Для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату відпусток створюються **забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам**. Працівник має право на щорічну відпустку за відпрацьований робочий час, який відлічується з дня укладання трудового договору, відповідно у підприємства виникають зобов'язання щодо надання щорічної відпустки працівнику. Виплати, що переносяться на майбутні періоди та можуть використовуватися в майбутніх періодах, якщо права поточного періоду не використані повністю, є накопичувані. Зобов'язання виникає з того моменту, як працівники починають надавати послуги, що збільшують їхні права на майбутні оплати періодів відсутності.

Забезпечення, пов'язані з виплатами працівникам, створюються з урахуванням єдиного внеску на обов'язкове державне соціальне страхування.

Компанія **визнає дохід**, коли вона задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу клієнтові. Актив передається, коли клієнт отримує контроль над таким активом.

Для кожного зобов'язання щодо виконання, Компанія визначає на момент укладення договору, чи задовольнить вона це зобов'язання щодо виконання з плином часом, чи ж вона задовольнить це зобов'язання щодо виконання у певний момент часу. Якщо Компанія не задовольнить зобов'язання щодо виконання з плином часу, то це зобов'язання щодо виконання задовольняється у певний момент часу.

Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу – це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано багатьма способами, наприклад, шляхом:

а) використання активу для виробництва товарів або надання послуг (у тому числі державних послуг);

б) використання активу для підвищення вартості інших активів;

в) використання активу для погашення зобов'язання або зменшення витрат;

г) продажу або обміну активу;

ґ) надання активу у заставу як забезпечення позики;

д) утримання активу.

Визнання доходу за договорами з клієнтами проходить за наступною моделлю із п'яти кроків:

- Крок 1: Ідентифікація договору;
- Крок 2: Ідентифікація зобов'язань, що підлягають виконанню в рамках договору;
- Крок 3: Визначення ціни операції;
- Крок 4: Розподіл ціни операції на зобов'язання, що підлягають виконанню;
- Крок 5: Визнання виручки.

Дохід від реалізації електроенергії за договорами на постачання електроенергії Компанія визначає як зобов'язання щодо виконання, які задовольняються з плином часу, так як відбувається передача серії відокремлених товарів або послуг, які по суті є однаковими та передаються клієнтові за однією і тією самою схемою.

Протягом звітного та попереднього періоду Компанія реалізовувала електричну енергію відповідно Закону України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (зі змінами)

(далі – Закон № 2019), Правил ринку, Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку. Компанія реалізує електричну енергію на всіх сегментах ринку електричної енергії на території України.

Дохід від реалізації визнається за вирахуванням податку на додану вартість, акцизного податку та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг (виконання робіт) з іншої реалізації також здійснюється методом оцінки за результатами.

Компанія застосовує практичний прийом, який не передбачає обов'язкового коригування обіцяної суми компенсації з метою урахування істотного компонента фінансування, якщо очікується, що період між передачею продукції (робіт, послуг) клієнтові та часом оплати становитиме не більше одного року. Також Компанія застосовує практичний прийом, за яким додаткові витрати на отримання договору з клієнтом не капіталізуються, якщо період виконання договору не перевищує одного року.

Оренда активів обліковується відповідно до МСФЗ 16 «Оренда». Якщо Компанія виступає в договорі орендарем, передбачається визнання активу у вигляді права користування за моделлю собівартості та зобов'язання з орендних платежів, які дисконтуються із застосуванням припустимої ставки відсотка в оренді. Для нарахування амортизації активів у вигляді права користування застосовується прямолінійний метод. Компоненти, що є орендною платою, обліковуються окремо від компонентів, що не є орендною платою, в складі інших необоротних активів. Звільнення від визнання оренди застосовується для короткострокової оренди та оренди малоцінних активів у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим. Станом 31.12.2023 в Компанії обліковуються активи у вигляді права користування, зокрема, офісні приміщення.

Також Компанією, як орендодавцем, станом на кінець звітного року передано в оренду основні засоби за такими групами: будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади (меблі), інвентар та інші основні засоби.

Договори оренди, за якими у Компанії залишаються практично всі ризики і вигоди від володіння базовим активом, класифікуються як операційна оренда. Класифікацію оренди здійснюють на дату початку дії оренди та можуть змінювати у разі модифікації оренди.

Компанія визнає орендні платежі від операційної оренди як дохід на прямолінійній основі, оскільки такий підхід відображає модель отримання вигід від використання базового активу.

Державні гранти та **безоплатно отримані активи** визнаються як доходи майбутніх періодів, коли існує достатня впевненість у тому, що грант або актив буде отриманий та що Компанія виконає всі умови, пов'язані з цим грантом. Гранти, які компенсують витрати, понесені Компанією, визнаються у прибутку на систематичній основі протягом тих періодів, в яких були визнані відповідні витрати. Безоплатно отримані активи обліковуються за справедливою вартістю. Вартість безоплатно отриманих оборотних активів, оборотних і необоротних активів, оприбуткованих за результатами інвентаризації, визнається у прибутку одночасно з визнанням активу за справедливою вартістю. Гранти, що компенсують вартість активу, придбаного Компанією, або вартість безоплатно отриманих необоротних активів визнаються у прибутку на систематичній основі протягом строку корисного використання активу пропорційно нарахованій амортизації.

Безоплатна передача майна за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном, або органу місцевого самоврядування відображається у складі витрат звітного періоду.

Фінансові доходи включають процентний дохід з інвестованих коштів. Процентний дохід визнається у міру нарахування в прибутку з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Фінансові витрати включають витрати на виплату відсотків за позиковими коштами, за орендованими активами і вивільнення дисконту за забезпеченнями. Витрати на позики, які не мають безпосереднього відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікаційного активу, відповідного певним критеріям, визнаються у витратах з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної ставки відсотка.

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які прямо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів, якщо датою початку капіталізації є 1 січня 2009 року або подальша дата.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Компанія несе витрати, пов’язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Компанія капіталізує витрати за позиковими коштами, яких можна було б уникнути, якби не здійснювались капітальні витрати на кваліфікаційний актив.

Капіталізації підлягають витрати за:

- запозиченнями, які безпосередньо пов’язані зі створенням кваліфікаційного активу (на щомісячній основі);
- запозиченнями, що безпосередньо не пов’язані зі створенням кваліфікаційного активу (щоквартально).

Фінансові витрати за запозиченнями, які не пов’язані зі створенням кваліфікаційного активу, капіталізації не підлягають.

Окрім власне нарахованих відсотків за позиками, капіталізації також підлягають витрати за надання державних гарантій та витрати на сплачені одноразові комісії (щомісячне списання витрат від амортизації дисконту).

Компанією залучаються позики у іноземній валюті, але курсові різниці не розглядаються як складова частина фінансових витрат на позикові кошти з метою капіталізації.

Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Компанії (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов’язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу. В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Прибутки і збитки на нетто-основі відображаються за такими операціями:

- купівля-продаж валюти;
- курсові різниці;
- первісне визнання та доходи/витрати від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю;
- інша реалізація непоточних активів, утримуваних для продажу, ТМЦ, робіт, послуг, оренда;
- втрати від знецінення, зменшення корисності/дохід від відновлення вартості раніше знецінених активів;
- штрафи, пені, неустойки нараховані та отримані;
- збільшення/зменшення резерву очікуваних кредитних збитків;
- поточні державні гранти та пов’язані з умовами їх отримання витрати;
- зміни в оцінці забезпечення витрат на поводження з ВЯП та ЗЕ;
- витрати на відсотки за забезпеченням ЗЕ та відсотковий дохід від активу ФРЗЕ;
- дооцінка в межах попередньої уцінки/уцінка необоротних активів;

- списання необоротних активів, заміна окремих складових (компонентів) основних засобів.

Обов'язкове відрахування частини прибутку до державного бюджету відповідно до нормативних документів відображається як зменшення накопиченого нерозподіленого прибутку або збільшення непокритого збитку в тому періоді, до якого відноситься прибуток.

Податок на прибуток складається з поточного та відстроченого податків. Поточний податок та відстрочений податок визнаються у доходах чи витратах, за винятком випадків, коли вони відносяться до угоди з об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі або в іншому сукупному доході.

Поточний податок на прибуток це податок до сплати чи відшкодування, розрахований на основі оподатковуваного прибутку чи збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або превалюють на звітну дату, та будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні періоди.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів та зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, та сумами, які використовуються для цілей оподаткування, та оцінюється виходячи з податкових ставок, які, як очікується, будуть застосовуватися до тимчасових різниць у момент їх сторнування, відповідно до норм законодавства, які діють або є практично введеними у дію на звітну дату.

Відстрочений податковий актив визнається за тимчасовими різницями, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого можуть бути використані ці тимчасові різниці. Сума відстрочених податкових активів аналізується на кожну звітну дату та зменшується, якщо реалізація відповідних податкових вигід більш не є вірогідною.

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом. Сплачені проценти та інші фінансові витрати, пов’язані із запозиченнями, розподіляються між інвестиційною та фінансовою діяльністю пропорційно фактично понесеним витратам, які капіталізовані або включені до поточних витрат відповідно. Сплата податку на прибуток відображається в русі коштів від операційної діяльності, сплачена частина чистого прибутку державних підприємств, що перераховується до бюджету, – як сплачені дивіденди в русі коштів у результаті фінансової діяльності.

3.2 Зміни в обліковій політиці

Протягом 2023 року зміни в облікову політику не вносились.

4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

4.1 Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Компанією

Компанія прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2023 року.

Такі змінені стандарти набули чинності в 2023 році, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- Зміни до МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни у бухгалтерських оцінках та помилки»;
- Зміни до МСФЗ 17 «Страхові контракти»;
- Зміни до МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» та до Положення з практики МСФЗ 2 «Здійснення суджень про суттєвість»;
- Зміни до МСБО (IAS) 12 «Податки на прибуток».

4.2 МСФЗ та інтерпретації, що не набули чинності

Опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов’язковими для застосування Компанією в річних періодах, починаючи з 1 січня 2024 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов’язкового застосування.

Стандарти, які були схвалені:

- Зміни до МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» – «Класифікація зобов'язань як поточні та непоточні»; «Непоточні зобов'язання із спеціальними умовами»;
- Зміни до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» – «Орендне зобов'язання в операціях продажу та зворотної оренди»;
- Зміни до МСБО (IAS) 7 та МСФЗ (IFRS) 7 – «Угоди про фінансування постачальника»;
- Зміни до МСБО (IAS) 21 «Вплив змін валютних курсів» – «Відсутність конвертованості».

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

5. Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності

Будь-яких помилок попередніх періодів, а саме: пропусків або викривлень у фінансовій звітності за один або кілька попередніх періодів, які виникають через невикористання або зловживання достовірною інформацією, яка була наявна, коли фінансову звітність за ті періоди затвердили до випуску; за обґрунтованим очікуванням, могла бути отриманою та врахованою при складанні та поданні цієї фінансової звітності, не було виявлено протягом року, що закінчився 31.12.2023.

Зокрема, не було виявлено та, відповідно, виправлено в цій звітності помилок за попередні звітні періоди, які були помилками у математичних підрахунках, у застосуванні облікової політики, помилками, допущеними внаслідок недогляду або неправильної інтерпретації фактів, а також унаслідок шахрайства.

6. Необоротні активи

6.1 Основні засоби

Для обліку основних засобів Компанія застосовує такі судження та оцінки.

Компанія є оператором атомних електростанцій на підставі ліцензій, виданих Державним комітетом ядерного регулювання. Ці ліцензії припускають 30-річний строк корисного використання кожного ядерного реактора з дати введення в експлуатацію. Можливість продовження строків корисного використання ядерних реакторів передбачена в «Енергетичній стратегії України на період до 2035 року», схваленій розпорядженням Кабінету міністрів України від 18 серпня 2017 року № 605-р.

Компанія змогла продовжити термін дії існуючих ліцензій на експлуатацію енергоблока № 1 Південноукраїнської АЕС до 02.12. 2033.

Також щодо енергоблоку № 2 ВП ПАЕС проводилася робота з підготовки до виконання робіт з обґрунтування можливості подальшої довгострокової експлуатації, розроблені відповідні програми виконання заходів з обґрунтування можливості подальшої експлуатації, які наразі проходять погодження з Держатомрегулювання.

Керівництво вважає, що всі технічні дослідження і роботи (включаючи наступні періодичні переоцінки безпеки) будуть успішно завершені та будуть отримані ліцензії на експлуатацію у понад проєктний строк протягом 20 років для всіх ядерних реакторів. З огляду на вищезазначене, Компанія застосовує строк корисного використання не менше 50 років з метою розрахунку амортизації для всіх енергоблоків. У поняття «енергоблок» входять об'єкти, що переважно належать до груп основних засобів як то будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання.

Оцінені строки корисного використання основних засобів такі:

років

	31.12.2023		31.12.2022	
Групи основних засобів	**min**	**max**	**min**	**max**
Будівлі	10	130	8	130
Споруди та передавальні пристрої	5	125	3	125
Машини та обладнання	2	100	2	100
Транспортні засоби	5	55	5	49
Інструменти, прилади, інвентар	4	70	2	70
Інші основні засоби	1	65	1	65

Як описано в примітці 2.7, Компанією проведено переоцінку основних засобів станом на 31.10.2023. Компанією було залучено незалежного професійного експерта Товариство з обмеженою відповідальністю «ОЦІНОЧНА КОМПАНІЯ АРГУМЕНТ», який має відповідну визнану професійну кваліфікацію та провів незалежну оцінку необоротних активів для цілей МСФЗ.

Оцінка справедливої вартості земельних ділянок, будівель, споруд та передавальних пристроїв, транспортних засобів, машин та обладнання, комп'ютерної техніки, меблів та інвентарю, тварин та багаторічних насаджень була класифікована як справедлива вартість 3 рівня, яка базується на матеріалах загальноприйнятих підходів та методів оцінки.

За результатами оцінки справедливої вартості балансова вартість активів скоригована до переоціненої величини. Валова балансова вартість була перерахована з огляду на відкриті ринкові дані, при цьому накопичена амортизація скоригована таким чином, щоб дорівнювати різниці між валовою балансовою вартістю та переоціненою величиною.

Результати переоцінки відображені у цій звітності у складі капіталу в дооцінках та прибутках/збитках таким чином:

тис. грн

Станом на 31.10.2023	**сума**
Балансова вартість ОЗ, які підлягали переоцінці, до переоцінки	105 186 037
Балансова вартість ОЗ, які підлягали переоцінці, після переоцінки	285 254 419
Результат переоцінки,	**180 068 382**
у тому числі відображено у звітності:	
Збільшення додаткового капіталу	187 847 397
Зменшення додаткового капіталу	(7 159 620)
Віднесено на доходи раніше уцінені за рахунок витрат	583 521
в т.ч. відновлено корисність активів	*613*
Віднесено на витрати перевищення залишку капіталу в дооцінках	(1 202 916)
Крім того відстрочене податкове зобов'язання за рахунок капіталу в дооцінках	**(32 459 750)**

Рух основних засобів протягом звітного 2023 та попереднього 2022 років відображений в таблиці:

тис. грн

	Примітки	**Первісна вартість**	**Знос**	**Залишкова вартість**
Станом на 31.12.2021		**529 524 592**	**(365 179 168)**	**164 345 424**
Надходження, в т.ч.		**7 282 730**	**-**	**7 282 730**
введено з капінвестицій		3 614 071	-	3 614 071
в т.ч. безоплатно отримані НКІ		*70 445*		*70 445*
безоплатно отримані ОЗ		429	-	429
реконструкція, модернізація		3 663 633	-	3 663 633

	Примітки	**Первісна вартість**	**Знос**	**Залишкова вартість**
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		4 597	-	4 597
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		**5 211**	**(2 698)**	**2 513**
Вибуло за рік основних засобів		**(324 333)**	**246 847**	**(77 486)**
списано		(293 134)	230 552	(62 582)
передано безоплатно		(31 199)	16 295	(14 904)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності		**-**	**(13 228)**	**(13 228)**
в т.ч. за рахунок капіталу в дооцінках		**-**	*(45)*	*(45)*
Нарахована амортизація		**-**	**(9 762 916)**	**(9 762 916)**
Станом на 31.12.2022		**536 488 200**	**(374 711 163)**	**161 777 037**
Надходження, в т.ч.		**6 038 242**	**-**	**6 038 242**
введено з капінвестицій		2 927 086	-	2 927 086
в т.ч безоплатно отримані НКІ		*311 309*	-	*311 309*
безоплатно отримані ОЗ		14 105	-	14 105
реконструкція, модернізація		3 093 104	-	3 093 104
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		540	-	540
зміна вартості ОЗ через зміну забезпечень		3 407	-	3 407
Переоцінка, в т.ч.		**238 968 430**	**(58 900 661)**	**180 067 769**
дооцінка через знос		58 900 661	(58 900 661)	-
дооцінка через додатковий капітал		180 687 777	-	180 687 777
уцінка через витрати		(620 008)	-	(620 008)
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		**2 914**	**(1 974)**	**940**
Вибуло за рік основних засобів		**(107 358)**	**79 832**	**(27 526)**
списано		(51 380)	38 847	(12 533)
передано безоплатно	a)	(55 978)	40 985	(14 993)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності в т.ч.	b)	**-**	**(30 697)**	**(30 697)**
відновлено корисність при переоцінці			613	613
за рахунок капіталу в дооцінках		**-**	*(3 776)*	*(3 776)*
Нарахована амортизація		**-**	**(12 313 752)**	**(12 313 752)**
Станом на 31.12.2023		**781 390 428**	**(445 878 415)**	**335 512 013**

Далі більш детально розкрита інформація щодо руху основних засобів протягом звітного періоду:

a) Безоплатна передача майна протягом 2023 року здійснювалась за рішеннями уповноваженого органу управління. Всього за 2023 рік безоплатно передано основних засобів балансовою вартістю 14 993 тис. грн (первісна вартість – 55 978 тис. грн), у тому числі:

- приватизоване житло в містах Нетішин та Вараш балансовою вартістю 3 642 тис. грн (первісна вартість – 4 911 тис. грн);

- об'єкти інженерної інфраструктури та благоустрою ВП ХАЕС, які відповідно до рішень уповноваженого органу управління передано в комунальну власність Нетішинської міської територіальної громади та Крупецької територіальної громади Хмельницької області, балансовою вартістю 11 350 тис. грн (первісна вартість – 47 720 тис. грн);

- обладнання індивідуального дозиметричного контролю та навчальне устаткування

відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.04.2023 № 287-р «Про передачу окремого індивідуально визначеного майна до сфери управління Міністерства внутрішніх справ» балансовою вартістю 1 тис. грн (первісна вартість – 3 347 тис. грн);

б) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» Компанія проводить тестування активів на предмет наявності ознак знецінення, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу знецінено об'єктів основних засобів на 30 697 тис. грн, в т. ч. знецінено за рахунок капіталу в дооцінках на суму 3 776 тис. грн, знецінено за рахунок витрат на суму 27 534 тис. грн, відновлено корисність об'єктів основних засобів з рахунок доходів за результатами переоцінки на суму 613 тис. грн.

Рух основних засобів **за групами ОЗ** у 2023 та 2022 роках приведений нижче:

тис. грн

	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Первісна переоцінена вартість						
Станом на 31.12.2021	**439**	**139 687 209**	**382 788 507**	**3 655 590**	**3 392 847**	**529 524 592**
Надходження	-	1 072 332	6 014 778	61 770	133 850	7 282 730
Передачі та рекласифікація *	-	6 374	(45 432)	42 685	1 584	5 211
Вибуття	-	(30 247)	(274 617)	(584)	(18 885)	(324 333)
Станом на 31.12.2022	**439**	**140 735 668**	**388 483 236**	**3 759 461**	**3 509 396**	**536 488 200**
Надходження	-	1 791 123	4 006 749	56 165	184 205	6 038 242
Передачі та рекласифікація *	-	(18 127)	21 059	-	(18)	2 914
Переоцінка	1 056	95 559 900	140 880 787	593 383	1 933 304	238 968 430
Вибуття	-	(53 816)	(47 710)	-	(5 832)	(107 358)
Станом на 31.12.2023	**1 495**	**238 014 748**	**533 344 121**	**4 409 009**	**5 621 055**	**781 390 428**
Накопичений знос та зменшення корисності						
Станом на 31.12.2021	**-**	**(95 718 517)**	**(264 511 171)**	**(2 440 078)**	**(2 509 402)**	**(365 179 168)**
Передачі та рекласифікація *	-	(2 437)	42 340	(41 120)	(1 481)	(2 698)
Зменшення корисності	-	(5 958)	(1 366)	(2 784)	(3 120)	(13 228)
Нараховано амортизації	-	(2 579 996)	(6 962 178)	(80 024)	(140 718)	(9 762 916)
*в т.ч. виробничим методом ** *	-	-	*(3 984)*	*(2)*	*(80)*	*(4 066)*
Вибуло		14 665	212 716	584	18 882	246 847
Станом на 31.12.2022	**-**	**(98 292 243)**	**(271 219 659)**	**(2 563 422)**	**(2 635 839)**	**(374 711 163)**
Передачі та рекласифікація *	-	(2 097)	123	-	**-**	(1 974)
Зменшення корисності	-	(929)	(9 610)	(19 755)	(403)	(30 697)
Нараховано амортизації	-	(3 000 861)	(8 945 224)	(115 920)	(251 747)	(12 313 752)
*в т.ч. виробничим методом ** *	-	-	*(4 665)*	*(228)*	-	*(4 893)*
Переоцінка	-	*(52 688 664)*	*(6 096 715)*	*182 474*	*(297 756)*	*(58 900 661)*
Вибуття	-	38 633	35 368	-	5 831	79 832
Станом на 31.12.2023	**-**	**(153 946 161)**	**(286 235 717)**	**(2 516 623)**	**(3 179914)**	**(445 878 415)**
Чиста балансова вартість						
На 31.12.2021	**439**	**43 968 692**	**118 277 336**	**1 215 512**	**883 445**	**164 345 424**
На 31.12.2022	**439**	**42 443 425**	**117 263 577**	**1 196 039**	**873 557**	**161 777 037**
На 31.12.2023	**1 495**	**84 068 587**	**247 108 404**	**1 892 386**	**2 441 141**	**335 512 013**

*результатом рекласифікації є вартість основних засобів, що були переведені зі/до складу інвестиційної нерухомості.

**виробничий метод нарахування амортизації використовується для частини об'єктів основних засобів ВП «Атомремонтсервіс», ВП «Атоменергомаш».

Відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» Компанія представляє додаткові розкриття щодо необоротних активів:

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	7 011 671	12 733 426
Первісна вартість основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності (у т.ч. у АР Крим)	1 511 614	135 287
Вартість основних засобів, що взяті в оренду (короткострокова та оренда малоцінних ОЗ)	2 570	1 990

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація основних засобів включена до таких статей:

тис. грн

	2023	**2022**
Операційні витрати:	**12 305 596**	**9 751 093**
Собівартість реалізованої продукції	12 109 027	9 648 026
Адміністративні витрати	44 903	31 634
Витрати на збут	1 413	1 674
Інші операційні витрати	64 443	39 560
Зміна незавершеного виробництва	85 810	30 199
Крім того:	**8 156**	**11 823**
амортизація в капітальних інвестиціях та використання забезпечень	*7 936*	*11 657*
інші витрати	*220*	*166*

Рух активів у стадії створення (незавершених капітальних інвестицій, скорочено - НКІ) за 2023 та попередній 2022 роки представлений нижче:

тис. грн

	Капітальне будівництво	**Придбання (виготовлення)**		**Всього**
		основних засобів	**нематеріальних активів**	
Станом на 01.01.2022, у т.ч.	**19 703 923**	**792 788**	**242 135**	**20 738 846**
Первісна вартість	***20 211 259***	***814 484***	***242 135***	***21 267 878***
Знецінення НКІ	***(507 336)***	***(21 696)***	***-***	***(529 032)***
Інвестиції за звітний період, у т.ч.	**6 559 857**	**1 033 346**	**119 584**	**7 712 787**
капіталізовані фінансові витрати	502 813	-	-	502 813
безоплатно отримані	10 920	35 554	-	46 474
Вибуття капітальних інвестицій, в т.ч.	**(6 207 356)**	**(1 152 021)**	**(35 793)**	**(7 395 170)**
збільшено вартість необоротних активів	(6 127 169)	(1 150 535)	(35 793)	(7 313 497)
у т.ч. безоплатно отримані	*(42 858)*	*(27 587)*	-	*(70 445)*
списано, передано безоплатно	(208)	(971)	-	(1179)
знецінено	(9 371)	(923)	-	(10 294)
переведено в/з запаси(ів)	(70 608)	408	-	(70 200)
Станом на 31.12.2022, у т.ч.	**20 056 424**	**674 113**	**325 926**	**21 056 463**
Первісна вартість	***20 573 131***	***696 732***	***325 926***	***21 595 789***
Знецінення НКІ	***(516 707)***	***(22 619)***	***-***	***(539 326)***
Інвестиції за звітний період, у т.ч.	**6 870 419**	**2 252 955**	**336 414**	**9 459 788**
капіталізовані фінансові витрати	216 365	-	-	216 365
безоплатно отримані	85 551	871 466	8 216	965 233
оприбутковано за результатами інвентаризації	372	-	-	372

		Капітальне будівництво	Придбання (виготовлення) основних засобів	Придбання (виготовлення) нематеріальних активів	Всього
Вибуття капітальних інвестицій, в т.ч.		**(4 818 855)**	**(1 298 406)**	**(235 569)**	**(6 352 830)**
збільшено вартість необоротних активів		(4 722 328)	(1 297 862)	(216 824)	(6 237 014)
у т.ч. безоплатно отримані		*(17 792)*	*(293 517)*	(8 216)	*(319 525)*
списано (балансова вартість), у т.ч.		(14)	-	-	(14)
списано первісну вартість		*(26)*	-	-	*(26)*
списано знецінення		*12*	-	-	*12*
знецінено	а)	(8 975)	(147)	(18 745)	(27 867)
переведено в запаси		(87 538)	(397)	-	(87 935)
Станом на 31.12.2023, у т.ч.		**22 107 988**	**1 628 662**	**426 771**	**24 163 421**
Первісна вартість		***22 633 658***	***1 651 428***	***445 516***	***24 730 602***
Знецінення НКІ		***(525 670)***	***(22 766)***	***(18 745)***	***(567 181)***

а) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» у ході щорічної інвентаризації на індивідуальній основі проведена оцінка необоротних активів на предмет застаріння, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу в 2023 році та на підставі рекомендацій оцінювача знецінено об'єктів незавершеного капітального будівництва на суму 27 867 тис. грн (у 2022 році – 10 294 тис. грн), у т.ч. сума знецінення 18 745 тис. грн – це знецінення капітальних інвестицій в нематеріальні активи за рекомендаціями незалежного оцінювача.

На 31 грудня 2023 та 2022 років основні засоби не були надані в якості забезпечення за кредитами та позиками.

Станом на 31 грудня 2023 року в Компанії обліковуються договори на придбання в майбутньому виробничого обладнання та капітальне будівництво (які набрали чинності) на суму 16 847 134 тис. грн (2022 рік – 18 788 625 тис. грн).

Інформація щодо чистої балансової вартості основних засобів за історичною вартістю не розкривається в цих примітках, оскільки, враховуючи параграф ЯХ35 Концептуальної основи фінансової звітності, обчислення для отримання такої інформації вимагають від Компанії надмірних витрат та зусиль (ведення другого виду обліку, окрім бухгалтерського), які, на думку Компанії, не виправдані вигодами від подання у звітності такої інформації.

6.2 Нематеріальні активи

Нематеріальні активи представлені в звітності у вигляді прав користування майном (безстрокові права користування земельними ділянками), авторських та суміжних з ними прав (вартість прав на використання певних технологій щодо виробництва та організації виробництва, комплекти конструкторської та технічної документації), комп'ютерних програм та інших нематеріальних активів (ліцензій, дозволів, патентів тощо). Строки корисного використання нематеріальних активів у 2023 та 2022 роках представлені в таблиці:

років

	31.12.2023		31.12.2022	
Групи нематеріальних активів	**min**	**max**	**min**	**max**
Право користування майном	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ними права	3	20	2	20
Комп'ютерне програмне забезпечення	2	30	2	30
Патенти та ліцензії, інші нематеріальні активи	4	29	2	29

Рух нематеріальних активів за 2023 рік представлений в таблиці.

тис. грн

Групи нематеріальних активів	31.12.2022	Надійшло	Вибуло	Нараховано амортизації	Перекласи фіковано	31.12.2023
Права користування майном	**4 413**	**-**	**(42)**	**-**	**-**	**4 371**
Права на комерційні позначення	**26**	**-**	**-**	**(6)**	**-**	**20**
первісна вартість	43	-	-	-	-	43
амортизація	(17)	-	-	(6)	-	(23)
Авторське право та суміжні з ним права	**19 980**	1	**-**	**(125)**	**(17 389)**	**2 467**
первісна вартість	41 593	1	-	-	(20 667)	20 927
амортизація	(21 613)	**-**	-	(125)	3 278	(18 460)
Комп'ютерні програми	**295 133**	**201 035**	**-**	**(59 081)**	**22 228**	**459 315**
первісна вартість	634 915	201 035	(8 097)	-	22 853	850 706
амортизація	(339 782)	-	8 097	(59 081)	(625)	(391 391)
Інші нематеріальні активи	**23 464**	**15 788**	**(21)**	**(2 180)**	**(4 839)**	**32 212**
первісна вартість	30 866	15 78*8*	(38)	-	(2 186)	44 430
амортизація	(7 402)	-	17	(2 180)	(2 653)	(12 218)
Всього	**343 016**	**216 824**	**(63)**	**(61 392)**	**-**	**498 385**
первісна вартість	711 830	216 824	(8 177)	-	-	920 477
амортизація	(368 814)	-	8 114	(61 392)	-	(422 092)

Рух нематеріальних активів за 2022 рік представлений в таблиці.

тис. грн

Групи нематеріальних активів	31.12.2021	Надійшло	Вибуло	Нараховано амортизації	31.12.2022
Права користування майном	**4 127**	**305**	**(19)**	**-**	**4 413**
Права на комерційні позначення	**32**	**-**	**-**	**(6)**	**26**
первісна вартість	43	-	-	-	43
амортизація	(11)	-	-	(6)	(17)
Авторське право та суміжні з ним права	**19 018**	**2 409**	**-**	**(1 447)**	**19 980**
первісна вартість	39 184	2 409	-	-	41 593
амортизація	(20 166)	-	-	(1 447)	(21 613)
Комп'ютерні програми	**332 810**	**15 188**	**-**	**(52 865)**	**295 133**
первісна вартість	622 590	15 188	(2 863)	-	634 915
амортизація	(289 780)	-	2 863	(52 865)	(339 782)
Інші нематеріальні активи	**6 494**	**17 891**	**(4)**	**(917)**	**23 464**
первісна вартість	12 985	17 891	(10)	-	30 866
амортизація	(6 491)	-	6	(917)	(7 402)
Всього	**362 481**	**35 793**	**(23)**	**(55 235)**	**343 016**
первісна вартість	678 929	35 793	(2 892)	-	711 830
амортизація	(316 448)	-	2 869	(55 235)	(368 814)

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація нематеріальних активів включена до таких статей:

тис. грн

	2023	2022
Операційні витрати:	**61 310**	**54 911**
Собівартість реалізованої продукції	59 666	54 091
Адміністративні витрати	178	217
Інші операційні витрати	9	23
Зміна незавершеного виробництва	1 457	580
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях та використання забезпечень	**82**	**324**

Ознак знецінення нематеріальних активів станом на 31.12.2023 та 31.12.2022 не виявлено.

Станом на 31 грудня 2023 року в Компанії обліковуються договори на придбання у майбутньому нематеріальних активів на суму 60 911 тис. грн (2022 рік – 113 347 тис. грн).

6.3 Оцінка суми очікуваного відшкодування основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів

При проведенні переоцінки основних засобів оцінювачем відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів» був проведений тест на виявлення ознак можливого зменшення корисності активів.

МСБО 36 визначає суму очікуваного відшкодування, з якою порівнюється балансова вартість активу, як найбільшу з двох оцінок: справедлива вартість активу за вирахуванням витрат на продаж і вартість у використанні активу, де:

- справедлива вартість активу за вирахуванням витрат на продаж – це сума, яку можна отримати шляхом продажу активу при здійсненні угоди між добре обізнаними, зацікавленими та незалежними одна від одної сторонами, за вирахуванням витрат на вибуття. До складу витрат на вибуття відносяться витрати на юридичне обслуговування, гербові збори та аналогічні податки на операцію, витрати на демонтаж активу і прямі додаткові витрати на передпродажну підготовку активу;
- вартість у використанні – це дисконтована вартість майбутніх грошових потоків, отримання яких очікується від активу або генеруючої одиниці.

Якщо будь-яка з цих сум перевищує балансову вартість активу, то це означає, що вартість активу не зменшилася, і тому немає необхідності оцінювати знецінення.

В якості генеруючої одиниці незалежним оцінювачем прийнятий набір основних засобів: операційні активи (згідно з переліком майна), що використовуються в діяльності підприємства. Станом на 31 грудня 2022 року керівництво виділило в окрему одиницю, що генерує грошові потоки ВП «Запорізька АЕС», по якій неможливо оцінити вартість відшкодування активів через відсутність безпечного доступу до всіх об'єктів відокремленого підрозділу (Примітка 1.2) та невизначеністю щодо подальшого розвитку воєнної ситуації та строком відновлення генерації електроенергії та, відповідно, економічних вигід ВП «Запорізька АЕС».

При проведенні аналізу оцінювач побудував прогнози грошових потоків на основі показників кошторису на 2024 рік та на основі очікувань щодо ключових показників на подальші періоди. Грошові потоки були продисконтовані з використанням середньозваженої вартості капіталу за ставкою 21,96% для 2024 – 2025 років, 19,48% - 2026 року, та 16,96% для наступних періодів.

Грошові потоки розраховані з використанням прогнозованих індексу споживчих цін та індексу цін виробників за даними Economist Intelligence Unit, що розраховуються для України.

Основними припущеннями, які використовувались, були:

Ціни на електроенергію. Керівництво припускає, що зростання середньозваженої ціни на електроенергію, що реалізується Компанією, буде корелювати з індексом цін виробників та прогнозованими рівнями цього індексу зазначеними вище.

Обсяги генерації. Керівництво припускає, що обсяги генерації протягом 2023 - 2026 років будуть відповідати обсягу генерації, врахованому в Кошторисі витрат на виробництво електричної енергії на 2024 рік, затвердженому керівництвом, та базуються на припущенні, що воєнні дії не матимуть суттєвого негативного розвитку та робота атомних станцій буде продовжуватись у складі наявних робочих блоків станом на 31 грудня 2023 року з врахуванням подовжених термінів ремонтної кампанії енергоблоків, до 2031 року коли очікується планове виведення першого блоку з експлуатації. З 2031 по 2055 роки обсяги генерації будуть коригуватись на відсоток зниження загальної встановленої потужності у зв'язку із плановим виведенням блоків з експлуатації.

Послуга із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів. Розрахунок вартості послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів (ПСО) на 2024 рік здійснено з урахуванням законодавчої бази станом на 01.01.2024 та продовження дії механізму послуги ПСО до кінця року зі зменшенням витрат АТ «НАЕК «Енергоатом» на послугу ПСО на 19%. Враховуючи, що відповідно до законодавства обов'язок щодо забезпечення доступності електроенергії є тимчасовим та на момент розрахунку відсутня законодавча база для продовження дії механізму послуги, при розрахунку використано припущення щодо продовження терміну дії послуги із забезпечення доступності електроенергії з поступовим зменшенням витрат на послугу із забезпечення доступності електроенергії в гривневому еквіваленті з 2024 року та повним припиненням з 2029 року. У 2024 – 2026, 2027 – 2029 роках очікується, що обсяг споживання електроенергії побутовими споживачами у МВт*годинах буде зростати на 4 % та 3 % щорічно відповідно. Співвідношення середньозваженої прогнозованої ціни на електроенергію для побутових споживачів до середньозваженої вартості послуг, що надаються постачальниками універсальних послуг, використано на рівні 49% у 2024 році з поступовим щорічним зростанням до 92 % у 2028 році. Частка компенсації ДП «НАЕК «Енергоатом» послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів між виробниками електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки, в середньому залишена незмінною.

Витрати на ядерне паливо. Витрати на ядерне паливо розраховані за умови завантаження стандартних партій для всіх працюючих блоків та на умовах, які були діючими за контрактами на поставку ядерного палива станом на 31 грудня 2023 року. Прогнозні обсяги витрат ядерного палива враховують очікування щодо обсягів генерації, а з 2031 року – корелюють з відсотком зниження загальної встановленої потужності у зв'язку із плановим виведенням блоків з експлуатації. Також прогнозні витрати будуть корелювати зі зміною очікуваного курсу гривні до іноземних валют і прогнозними даними UxConsulting (у дол. США) до 2030 року щодо зростання цін на уран, конверсію та збагачення, що матиме вплив на вартість ядерного палива (у дол. США. Після 2030 року враховується індекс підвищення вартості ядерного палива (у дол. США) приблизно на рівні 2 %.

Витрати на заробітну плату. Витрати на заробітну плату розраховані з використанням прогнозованих індексу зростання номінальної середньої заробітної плати за даними Economist Intelligence Unit, що розраховуються для України.

За розрахунками незалежного оцінювача вартість спеціалізованих операційних активів ДП «НАЕК «Енергоатом», отримана в результаті переоцінки, станом на 31.10.2023 р. склала 268 122 812 тис. грн., а сукупна вартість грошових потоків, які генерують дані активи (вартість у використанні спеціалізованих активів), – 356 527 349 тис. грн. Даний факт свідчить про те, що для оцінюваних основних засобів відсутнє економічне знецінення, про зазначено у звіті незалежного оцінювача.

6.4 Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість, яка обліковується в Компанії за справедливою вартістю, на дату балансу представлена будівлями та спорудами, які передані в оренду. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості базується на оцінках незалежних оцінювачів, які мають відповідну професійну кваліфікацію і досвід оцінки.

Інформація щодо руху інвестиційної нерухомості представлена за балансовою вартістю:

тис. грн

	2023	2022
Станом на 1 січня	**48 551**	**21 692**
Вибуло за рік (повернуто до складу ОЗ)	(940)	(2 513)
Зміни справедливої вартості	74 770	29 372
На кінець звітного періоду	**122 381**	**48 551**

Інша інформація, що вимагається МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» для розкриття:

тис. грн

	2023		2022	
	Будівлі	**Споруди**	**Будівлі**	**Споруди**
Дохід від оренди	1 231	2	998	8
Прямі витрати, що визнані у зв'язку з утриманням інвестнерухомості, яка генерує дохід від оренди протягом звітного року (обслуговування об'єктів)	(112)	-	(125)	-

6.5 Довгострокова дебіторська заборгованість

Структура та рух у звітному році довгострокової дебіторської заборгованості ДП «НАЕК «Енергоатом»:

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Довгострокові позики працівникам:	144 168	141 028
номінальна вартість	*293 324*	*277 023*
*дисконт**	*(149 156)*	*(135 995)*
Довгострокові векселі отримані:	31	37
номінальна вартість	*41*	*52*
дисконт	*(10)*	*(15)*
Реструктуризована дебіторська заборгованість:	41 912	72 493
номінальна вартість	*56 156*	*94 327*
дисконт	*(14 244)*	*(21 834)*
Інша довгострокова дебіторська заборгованість:	891	918
номінальна вартість	*2 905*	*3 025*
дисконт	*(2 014)*	*(2 107)*
Аванси із строком погашення більше року:	6 897	8 340
сплачено всього	*7 220*	*9 758*
податковий кредит	*(323)*	*(1 418)*
Всього	**193 899**	**222 816**

*ставки дисконтування описані в примітці 19.

6.6 Інші необоротні активи

Інші необоротні активи представлені в звітності таким чином:

тис. грн

	Примітка	31.12.2023	31.12.2022
Грошові кошти з обмеженим використанням, у т.ч.:	a	51 408	51 408
в банках у стадії ліквідації		844	*867*
знецінення коштів з обмеженим використанням		(844)	*(867)*
депозити		*51 408*	*51 408*
Аварійний, незнижувальний, централізований запаси, СЯП та інші запаси, які не планується використовувати протягом року	b	2 603 182	2 367 616

	Примітка	31.12.2023	31.12.2022
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації	c	1 201 739	986 928
Аванси на капітальні інвестиції:	d	1 808 821	838 896
перераховано всього		1 896 648	*868 135*
податковий кредит		(87 827)	*(29 239)*
Інші необоротні активи		-	606
Активи у вигляді права користування, первісна вартість	e	4 279	3 973
Активи у вигляді права користування, амортизація	e	(2 155)	(1 302)
Всього		**5 667 274**	**4 248 125**

a) Грошові кошти з обмеженим використанням:

тис. грн

	Примітка	31.12.2023		31.12.2022	
		Первісна вартість	Знецінення	Первісна вартість	Знецінення
ПАТ «ВіЕйБі Банк»	i	71	(71)	71	(71)
ПАТ «Діамантбанк»	i	666	(666)	689	(689)
АТ «Райффайзен Банк Аваль» Центральне Скадовське відділення Херсонської обл.	ii	107	(107)	107	(107)
АТ «Укрексімбанк»	iii	51 408	-	51 408	-
Всього		**52 252**	**(844)**	**52 275**	**(867)**

i) Відповідно до постанов Правління НБУ щодо неплатоспроможності банків виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийняті рішення про запровадження тимчасової адміністрації у вказаних банках та розпочато процедуру виведення банків з ринку.

ii) Рахунок відкрито ВП «Донузлавська ВЕС» (АР Крим). Можливість повернення коштів на рахунки Компанії є сумнівною.

iii) Розміщення грошових коштів на рахунку покриття згідно з умовами Договору про надання гарантії, пов'язаної з кредитом, отриманим від Ceska exportni banka, A.S.

b) Компанія має деякі запаси (аварійний, незнижувальний та централізований запаси) та ядерне паливо, які утримуються для забезпечення безперервної роботи АЕС, та які переважно не очікуються до використання протягом 12 місяців з дати балансу. Такі запаси включаються у фінансовій звітності до складу інших необоротних активів.

c) Необхідність формування фінансового резерву на зняття з експлуатації ядерних установок регулюється нормами Закону України від 24.06.2004 № 1868 «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки» зі змінами та доповненнями (далі – ЗУ № 1868) та Постановами Кабінету Міністрів України від 27.04.2006 № 594 та від 17.02.2010 № 207 зі змінами та доповненнями.

Згідно із Законами України про державний бюджет Компанія має здійснювати перерахування до Державного бюджету України коштів фінансового резерву для фінансування заходів щодо зняття з експлуатації ЯУ. Перераховані до Державного бюджету України кошти фінансового резерву обліковуються Державним казначейством на єдиному рахунку спеціального фонду Державного бюджету. У той же час Компанія додатково формує забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ у фінансовій звітності згідно з МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи».

Компанія має впевненість, що сплачені нею до Державного бюджету України кошти будуть у майбутньому надані Компанії у формі державного фінансування робіт зі зняття з експлуатації ЯУ після їх остаточної зупинки. Підставою для такої впевненості є норми законодавства України.

Відповідно до статті 8 ЗУ № 1868 до затвердження проєкту зняття з експлуатації ядерної установки розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок встановлюється експертним шляхом у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, виходячи з концепції зняття з експлуатації ядерної установки.

Концепцію зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України (далі – Концепція) введено в дію з 01.01.2016 згідно з наказом Міненерговугілля від 10.12.2015 № 798. Концепція підлягає перегляду планово через кожні шість років.

Враховуючи, що Міненерго не забезпечено своєчасний перегляд чинної Концепції зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України у встановлені терміни, листом Міненерго від 10.07.2023 № 26/1.2-6.1-13858 строк дії Концепції продовжено до 30.12.2023.

Розмір щорічних відрахувань до ФРЗЕ планується актуалізувати за результатами перегляду Концепції з урахуванням оновленого розрахунку майбутніх витрат на зняття з експлуатації.

Через те, що фінансування буде здійснюватися в довгостроковій перспективі, кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації, дисконтуються за такою ж ставкою і графіком як і відповідна частина визнаного забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ, за винятком випадків, коли дати/період погашення зобов'язання і активу не збігаються. Станом на 31.12.2023 актив дисконтований за номінальною довгостроковою ставкою 12,23% (2022 – 12,90%). Пояснення до розрахунку ставки дисконтування приведені у примітці 14.

Станом на 31.12.2023 та 31.12.2022 кошти, перераховані до Державного бюджету України до фінансового резерву зняття з експлуатації, представлені у звітності таким чином:

тис. грн

	2023	**2022**
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації (первісна вартість), на початок року	5 096 468	5 096 468
Сума дисконту коштів, перерахованих до фінансового резерву зняття з експлуатації, на початок року	(4 109 540)	(3 965 436)
Вивільнення дисконту*	127 314	133 800
Дохід (витрати) від перерахунку теперішньої вартості активу на дату балансу*	87 497	(277 904)
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації (первісна вартість), на кінець року	5 096 468	5 096 468
Сума дисконту коштів, перерахованих до фінансового резерву зняття з експлуатації, на кінець року	(3 894 729)	(4 109 540)
Залишок на 31 грудня	**1 201 739**	**986 928**

*відображено як зменшення (збільшення) витрат на вивільнення дисконту за забезпеченням на зняття з експлуатації ЯУ.

d) Протягом 2023 року Компанією сплачено авансів на капітальні інвестиції, які не закриті станом на кінець звітного періоду, на суму 1 387 367 тис. грн з ПДВ (за 2022 рік – 223 821 тис. грн з ПДВ).

e) Інформація щодо активів у вигляді права користування розкрита у примітці 18 «Оренда».

7. Запаси

Ядерне паливо та ядерні матеріали станом на 31.12.2023 та 31.12.2022 представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Ядерне паливо на складі	15 640 605	12 834 134
Ядерні матеріали	2 265 805	2 531 044
Ядерне паливо в активній зоні	6 615 292	5 616 559
Всього поточний запас ядерного палива та ядерних матеріалів	**24 521 702**	**20 981 737**

Відповідно до виробничого плану щодо виробництва електричної та теплової енергії на 2024 рік вартість ядерного палива, яке буде використано у виробництві (списано на собівартість продукції) протягом наступних 12-ти місяців, очікується на рівні 8 693 970 тис. грн.

Запаси, крім ядерного палива та ядерних матеріалів, станом на 31.12.2023 та 31.12.2022 представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Запас ТМЦ для поточних виробничих та господарських потреб	3 202 371	2 810 016
Незавершене виробництво	805 254	590 855
Готова продукція	525 412	493 364
Товари	22 672	17 341
Всього поточні запаси	**4 555 709**	**3 911 576**

Керівництво оцінює необхідність уцінки запасів до їх чистої вартості реалізації, беручи до уваги строки придбання запасів та ознаки економічного, технічного та фізичного старіння.

Протягом 2023 року відбулось знецінення запасів до чистої вартості реалізації. Сума знецінення запасів за 2023 рік склала 12 153 тис. грн. Крім того відбулось відновлення вартості раніше знецінених запасів на суму 8 567 тис. грн. За 2022 рік сума знецінення запасів складала 39 760 тис. грн, відновлення вартості раніше знецінених запасів складало 2 319 тис. грн.

Станом на 31.12.2023 та 31.12.2022 запаси не перебували в податковій заставі.

8. Дебіторська заборгованість

8.1 Торговельна дебіторська заборгованість

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги представлена в таблиці:

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» (реалізація е/е до 30.06.2019)	11 269 545	11 477 781
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами з ОСР, ПУП (спеціальні обов'язки)	2 142 342	14 659 641
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами ДП «Гарантований покупець» (спеціальні обов'язки)	2 077 077	1 111 465
Дебіторська заборгованість за е/е на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому та балансуючому ринках	1 140 152	1 472 442
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами (комерційні договори)	-	515 861
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами (експортні договори)	104 865	96 773
Дебіторська заборгованість за е/е інших контрагентів (до 01.07.2019)	79 659	79 951
Дебіторська заборгованість за теплову енергію та іншу продукцію*	388 959	393 013
Дебіторська заборгованість за послуги з регулювання частоти та активної потужності	655	101 852
Всього первісна вартість	**17 203 254**	**29 908 779**
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за електричну енергію ДП «Енергоринок»	(11 269 545)	(11 477 781)
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за електричну енергію інших контрагентів	(1 572 429)	(257 848)
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за теплову енергію та іншу продукцію	(297 787)	(296 555)
Балансова вартість	**4 063 493**	**17 876 595**

*під іншою продукцією виключно в цій примітці розуміються послуги за іншими ліцензованими та регульованими видами діяльності: з централізованого водопостачання та водовідведення, комунальних послуг.

Вищезазначена **торговельна дебіторська заборгованість** визнана фінансовим активом з обліком за амортизованою собівартістю та проведена оцінка очікуваних кредитних ризиків станом на дату річного звіту.

Протягом 2023 та 2022 років Компанія реалізовувала електричну енергію на всіх сегментах ринку електричної енергії відповідно до Закону № 2019.

Станом на 31.12.2023 в ДП «НАЕК «Енергоатом» обліковується як дебіторська заборгованість за електричну енергію, яка реалізовувалась до 30.06.2019 за єдиним тарифом, так і дебіторська заборгованість, яка сформувалась в умовах дії ринку електричної енергії.

Станом на 31.12.2023 дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» (реалізація електричної енергії до 30.06.2019) становить 11 269 545 тис. грн, щодо неї створений резерв очікуваних кредитних збитків у розмірі 100 % обсягу заборгованості.

Питання щодо погашення заборгованості ДП «Енергоринок» вирішується на загальнодержавному законодавчому рівні. Так, 17.06.2020 був прийнятий Закон України № 719-IX «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», яким передбачені процедури погашення (списання) заборгованості ДП «Енергоринок» перед виробниками електричної енергії, але темпи погашення заборгованості в порівнянні з розміром заборгованості є незначними.

Дебіторська заборгованість, яка сформувалась під час дії ринку електричної енергії, станом на 31.12.2023 становить 5 464 436 тис. грн, щодо неї створений резерв очікуваних збитків у сумі 1 492 781 тис. грн.

Основними дебіторами Компанії за електричну енергію є:

- ДП «Гарантований покупець» (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2023 – 2 077 077 тис. грн; станом на 31.12.2022 – 1 111 465 тис. грн) – борг за електричну енергію (спецобов'язки). На дебіторську заборгованість нарахований резерв очікуваних кредитних збитків у сумі 141 237 тис. грн. (31.12.2022 – 84 867 тис. грн). Оцінка резерву очікуваних кредитних збитків здійснена згідно з пунктом 13 постанови № 1673 та додатком до цієї постанови із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань.
- ПрАТ «НЕК «Укренерго» (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2023 – 650 833 тис. грн; станом на 31.12.2022 – 1 125 669 тис. грн) - продаж електричної енергії на балансуючому ринку за цінами, що складаються з огляду на попит та пропозицію на ринку на момент продажу. Оцінка резерву очікуваних кредитних збитків здійснена згідно з пунктом 13 постанови № 1673 та додатком до цієї постанови із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань.
- Підприємства, що належать до ОСР, ПУП (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2023 – 2 142 342 тис. грн; станом на 31.12.2022 – 14 659 641 тис. грн) - реалізація електричної енергії цим підприємствам здійснюється починаючи з 1 жовтня 2021 року в рамках дії фінансової моделі ПСО. Станом на 31.12.2023 найбільш значною є дебіторська заборгованість ТОВ «Херсонська обласна ЕК» - 1 065 882 тис. грн, ТОВ «Запоріжжяелектропостачання» - 983 387 тис. грн. На дебіторську заборгованість ОСР, ПУП нарахований резерв очікуваних кредитних збитків 1 051 965 тис. грн згідно з пунктом 13 постанови № 1673 та додатком до цієї постанови із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань.

Резерв на **торговельну дебіторську заборгованість** створювався на підставі оцінки очікуваних кредитних ризиків щодо кожного з дебіторів, а для дебіторської заборгованості за комунальні послуги - на груповій основі.

Торговельна дебіторська заборгованість за строками прострочення на 31 грудня 2023 року представлена таким чином:

тис. грн

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	**Резерв очікуваних кредитних збитків**	**Відсоток резерву %**
не прострочена	2 407 301	(17 622)	0,74
прострочена на період від 1 до 30 днів	74 508	-	0,00
прострочена на період від 31 до 90 днів	72 259	(8 353)	11,56
прострочена на період від 91 до 365 днів	1 995 566	(766 684)	38,42
прострочена понад 365 днів	12 653 620	(12 347 102)	97,58
всього	**17 203 254**	**(13 139 761)**	

Торговельна дебіторська заборгованість за термінами прострочення на 31 грудня 2022 року представлена таким чином:

тис. грн

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	Резерв очікуваних кредитних збитків	Відсоток резерву %
не прострочена	2 556 874	(19 045)	0,74
прострочена на період від 1 до 30 днів	7 991 137	(1)	0,00
прострочена на період від 31 до 90 днів	5 364 244	(6 444)	0,12
прострочена на період від 91 до 365 днів	2 080 818	(148 368)	7,13
прострочена понад 365 днів	11 915 706	(11 858 326)	99,52
всього	**29 908 779**	**(12 032 184)**	

8.2 Аванси видані

Аванси видані на 31 грудня звітного та попереднього років представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Аванси на придбання ядерного палива та ядерних матеріалів	4 055 759	3 530 837
Аванси на роботи, послуги	160 535	128 805
Аванси за ТМЦ	10 577	33 154
Податковий кредит (відстрочений ПДВ)*	(434 120)	(378 975)
Резерв під знецінення	(12 982)	(602)
Всього балансова вартість	**3 779 769**	**3 313 219**

*сума ПДВ, яка сплачена у складі авансів контрагенту та включена до податкового кредиту

8.3 Інша поточна дебіторська заборгованість

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня складається з таких видів заборгованості:

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Розрахунки за претензіями виставленими,	11 388 132	10 898 392
*в т.ч. дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» за визнаними інфляційними втратами, судовим збором**	*9 189 508*	*9 190 180*
Розрахунки з працівниками за виданими позиками (поточна частина), інші розрахунки	53 103	45 239
Розрахунки за страхуванням	3 315	9 394
Розрахунки з іншими дебіторами,	667 510	607 675
в т.ч. фінансова допомога	*195 000*	*400 000*
Всього первісна вартість	**12 112 060**	**11 560 700**
Резерв під знецінення**	(10 780 868)	(9 711 773)
Балансова вартість	**1 331 192**	**1 848 927**

*більш детальна інформація розкрита у примітці 21.

**основна сума резерву – це сума резерву під дебіторську заборгованість за претензіями виставленими 10 492 417 тис. грн, у т.ч. під дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок» за визнаними інфляційними втратами, судовим збором у сумі 9 189 508 тис. грн.

9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Рахунки в банках	2 356 610	1 383 901
Готівка	44	32
Грошові кошти в дорозі	7 712	72
Грошові кошти разом	**2 364 366**	**1 384 005**

Протягом 2023 року та відповідного порівняльного періоду вказані грошові кошти не були знецінені.

Нижче в таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рейтингів Fitch станом на 31 грудня 2023 та 2022 років.

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Рейтинг B	-	-
Рейтинг C	2 329 876	1 349 299
Без рейтингу та банки з іншими рейтингами	34 446	34 674
Всього	**2 364 322**	**1 383 973**

Додатково розкриваються показники форми «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)», що стосуються інших надходжень та перерахувань.

9.1 Інші надходження в результаті операційної діяльності:

тис. грн

	2023	**2022**
інша реалізація	200 992	170 244
відшкодування втрат від тимчасової непрацездатності, інші надходження з соціального страхування	183 162	254 877
повернення внесків та фінансових гарантій на ринку е/е	114 103	23 740
повернення наданих позик	2 418	7 960
купівля/продаж валюти	997	13 362
кошти з арештованих рахунків у банках	57	11 913
повернення коштів з акредитивів	-	94 745
інші	32 109	13 994
Всього	**533 838**	**590 835**

9.2 Інші витрачання в результаті операційної діяльності:

тис. грн

	2023	**2022**
відрахування профспілкам та соціальні потреби згідно з Колективним договором (крім виплат на оплату праці)	1 077 347	382 277
перерахування інших утримань із заробітної плати	766 497	867 797
відшкодування Пенсійному фонду на виплату та доставку пільгових пенсій	573 119	537 811
сплата штрафів, пені, неустойок	248 777	135 720
купівля/продаж валюти	178 001	98 107
орендна плата (короткострокова оренда та малоцінних ОЗ)	113 594	106 995
відрядження	93 553	41 321
кошти з обмеженим використанням, які переведені до інших оборотних активів	143	117 916
інші	117 444	1 603
Всього	**3 168 475**	**2 289 547**

9.3 Інші надходження в результаті інвестиційної діяльності:

тис. грн

	2023	**2022**
повернення фінансової допомоги	205 000	600 000
інші	23	-
Всього	**205 023**	**600 000**

9.4 Окремі витрачання в результаті інвестиційної діяльності:

тис. грн

	2023	2022
надання позик, у т.ч.:	1 447 977	760 216
аванси з капітальних вкладень	*1 387 367*	*233 821*
надання довгострокових позик працівникам	*60 610*	*26 395*
надання поворотної фінансової допомоги	-	*500 000*
кошти, переведені до складу необоротних активів (депозити)	-	30 551
Всього	**1 447 977**	**790 767**

9.5 Інші надходження в результаті фінансової діяльності:

тис. грн

	2023	2022
інші надходження (% банків по депозитам)	1 409	1 343
Всього	**1 409**	**1 343**

9.6 Інші витрачання в результаті фінансової діяльності:

тис. грн

	2023	2022
обслуговування кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	71 951	26 520
оплата за надання державних гарантій	58 643	35 352
Всього	**130 594**	**61 872**

10. Інші оборотні активи

Інші оборотні активи представлені в звітності таким чином:

тис. грн

	Примітка	31.12.2023	31.12.2022
Податковий кредит з ПДВ за касовим методом	a	3 140 499	4 462 855
Акредитиви поточні		22 509	-
Кошти на рахунках, на які накладено арешт	b	20 293	20 204
Грошові внески та фінансові гарантії на ринку електричної енергії		3 657	117 760
Контрактні активи		3 710	3 710
Інші оборотні активи		1 634	914
Інші оборотні активи разом		**3 192 302**	**4 605 443**

a) Щодо реалізованої електроенергії після 1 січня 2016 року діє касовий метод сплати податку на додану вартість (ПДВ), який був запроваджений для платників податку, які постачають електричну та/або теплову енергію, Законом України від 24.11.2015 № 812-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення передумов для нової моделі ринку природного газу та забезпечення стабільності розрахунків підприємств енергетичної галузі». Стаття «Податковий кредит з ПДВ за касовим методом» включає суми податку на додану вартість, час включення яких до зменшення зобов'язань з платежів до бюджету не настав через застосування касового методу, та суми ПДВ, на які не отримані підтверджуючі документи.

b) Кошти на рахунках Компанії, на які накладено арешт:

тис. грн

31.12.2023	31.12.2022	Контрагент
АТ «Укрексімбанк»	20 147	20 165	ЗАТ Спільне українсько-американське підприємство з іноземними інвестиціями «Укрелектроват». Виконавче провадження від 28.01.2016 № 34029225*
АТ «СЕНС БАНК»	80	-	
ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	30	30	
АБ «Укргазбанк»	28	7	
АТ «Ощадбанк»	3	2	
АБ «Укргазбанк»	3	-	Зведене виконавче провадження від 19.08.2022 № 69687886**
АТ «Ощадбанк»	2	-	
Всього	**20 293**	**20 204**	

*виконавче провадження зупинене на підставі Постанови КАГС від 06.07.2016. Постановою відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України від 27.08.2021 виконавче провадження було поновлено;
**зведене виконавче провадження №69687886 - відділ примусового виконання рішень Управління забезпечення примусового виконання рішень у Запорізькій області Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса).

11. Необоротні активи, утримувані для продажу

Станом на 31 грудня 2023 і 2022 року у Компанії відсутні необоротні активи, утримувані для продажу.

Протягом звітного 2023 року, як і в попередньому 2022 році, не відбулось реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу.

Збитки від зменшення корисності необоротних активів, утримуваних для продажу, протягом 2023 та 2022 років не визнавались.

12. Власний капітал

12.1 Статутний капітал

Компанія станом на 31.12.2023 зареєстрована як державне підприємство, яке не має акціонерного капіталу. **Статутний (зареєстрований) капітал** у 2023 та 2022 роках не змінювався та складає на кінець 2023 року 164 875 664 тис. грн. Розмір статутного капіталу зафіксований у Статуті ДП «НАЕК «Енергоатом» (у редакції 2021 року), який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 № 302. Станом на 31.12.2023 постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2023 № 1420 затверджений Статут АТ «НАЕК «Енергоатом», у якому визначений новий розмір статутного капіталу АТ у сумі 306 245 378 тис. грн, про що розкрито інформацію у примітці 1.1.

12.2 Капітал у дооцінках

Нижче представлена деталізована інформація про рух капіталу в дооцінках:

тис. грн

	Примітка	2023	2022
Капітал в дооцінках на початок періоду		**147 799 211**	**146 246 498**
Дооцінка основних засобів	a	180 687 777	-
Знецінення основних засобів		(3 776)	(45)
Зміна в дооцінках ОЗ через зміну забезпечень ЗЕ	b	(10 006 603)	1 902 738
Визнано (погашено) ВПЗ від дооцінки (уцінки)	c	(30 659 386)	(342 485)
Вибуття капіталу в дооцінках до нерозподіленого прибутку при вибутті ОЗ	d	(111 288)	(7 495)
Капітал у дооцінках станом на кінець періоду		**287 705 935**	**147 799 211**

a) інформація щодо переоцінки основних засобів також розкрита в примітці 6.1.

b) Зміни капіталу в дооцінках необоротних активів представлені через збільшення забезпечень ЗЕ на суму 10 006 603 тис. грн (у 2022 році – зменшення забезпечень на суму 1 902 738 тис. грн), що також розкрито в примітці 14.

c) Визнане відстрочене податкове зобов'язання від операцій, відображених у капіталі в дооцінках на суму (30 659 386) тис. грн (у 2022 році – (342 485) тис. грн).

d) у складі власного капіталу відображено вибуття капіталу в дооцінках при вибутті ОЗ на суму 111 288 тис. грн (у 2022 році – 7 495 тис. грн).

12.3 Додатковий капітал

У складі додаткового капіталу в сумі 16 890 тис. грн відображена сума статутного капіталу ДП «Автоматика та машинобудування» з часу приєднання цього підприємства до ДП «НАЕК «Енергоатом» відповідно до наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 23.10.2014 № 738. До реєстрації АТ «НАЕК «Енергоатом» та відображення в обліку нового розміру статутного капіталу, зазначена сума обліковується в складі іншого додаткового капіталу.

12.4 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)

Непокритий збиток збільшився протягом 2023 року на 11 069 684 тис. грн – з 192 109 711 тис. грн станом на 31.12.2022 до 203 179 395 тис. грн станом на 31.12.2023.

За 2023 рік Компанія отримала чистий збиток (11 256 369) тис. грн. Інші зміни цієї статті власного капіталу відбулись за рахунок переоцінки пенсійних забезпечень на 91 948 тис. грн (у 2022 році – 2 285 320 тис. грн) та визнаного ВПЗ від переоцінки пенсійних забезпечень у сумі (16 551) тис. грн (у 2022 році – (411 358) тис. грн), які відображені у складі іншого сукупного доходу (додатково розкрито в примітці 14).

12.5 Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету

Частина прибутку, яка повинна відраховуватися до державного бюджету щодо будь-якого звітного періоду, визначається на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Компанії, відповідно до Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138 (далі – Порядок № 138).

У 2023 році відрахування частини чистого прибутку (доходу) обраховувалась за загальною ставкою 80%. У 2022 році відрахування частини чистого прибутку (доходу) обраховувалась на рівні 50% за умови спрямування підприємством 50% чистого прибутку (доходу) від своєї діяльності на виконання інвестиційної програми згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2022 № 134 «Про внесення змін до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями» .

У 2023 році Компанія отримала чистий збиток у розмірі – (11 256 369) тис. грн (у 2022 році – збиток (12 401 989) тис. грн).

13. Зобов'язання, кредити та позики

13.1 Кредити, позики та інші зобов'язання, обумовлені фінансовою діяльністю

Довгострокові та поточні зобов'язання ДП «НАЕК «Енергоатом» складаються з довгострокових та короткострокових кредитів банків, поточної частини довгострокових запозичень та інших довгострокових зобов'язань, які представлені в балансі таким чином:

тис. грн

	Валюта	Сума		%		Кінцева дата погашення	Опис застави	Сума застави
		31.12.2023	31.12.2022	min	max			
Довгострокові кредити		**8 245 454**	**4 624 328**					
ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development)	EUR	4 643 764	-	4,938	5,098	12.03.2028	державні гарантії	-
Чеський експортний банк (Ceska Exportni Banka, A.S.)	EUR	23 394	64 526	6,605	6,605	31.10.2025	банківська гарантія	51 408
АТ «Державний ощадний банк»	USD	3 578 296	4 559 802	7,50	7,50	24.01.2025	е/енергія, майнові права	9 740 000*
Позики у складі інших довгострокових зобов'язань		**19 488 118**	**6 227 799**					
Євратом (European Commission – EURATOM)	EUR	12 685 904	-	0,00	0,89	17.12.2031	державні гарантії	
Сентрал сторедж сейфті проджект траст (Central Storage Safety Project Trust)	USD	6 802 214	6 227 799	6,833	6,833	01.02.2038	державні гарантії	-
Зобов'язання з оренди	UAH	**2 327**	**2 575**	14,00	22,00	30.09.2026	відсутня	
Інші	UAH	**180**	**184**			2027	відсутня	-
Всього довгострокових зобов'язань		**27 736 079**	**10 854 886**					

	Валюта	Сума		%		Кінцева дата погашення	Опис застави	Сума застави
		31.12.2023	31.12.2022	min	max			
Короткострокові кредити банків та позики		**9 945 977**	**25 900 975**					
ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development)**	EUR	-	5 488 630					
Євратом (European Commission – EURATOM)**	EUR	-	11 710 280					
АТ «Укрексімбанк»	USD	7 179 266	6 912 923	8,00	8,00	01.11.2024	е/енергія	28 386 614
АТ «СЕНС БАНК»	USD	1 519 296	1 462 744	9,50	9,50	10.09.2024	е/енергія	2 000 000
ПАТ «Укргазбанк»	UAH	1 247 415	326 398	20,00	20,00	28.04.2024	е/енергія	5 341 790
АТ «ТАСКОМБАНК»	UAH	-	-	24,00	24,00	-	майнові права	811 314
АТ «Банк Кредит Дніпро»	UAH	-	-	21,00	21,00	-	е/енергія	500 000
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями:		**4 396 317**	**3 630 044**					
Поточна частина довгострокових запозичень		4 394 924	3 628 719	-	-	-	Опис застави вказаний у таблиці вище	-
Зобов'язання з оренди		1 393	1 325	14,00	22,00	-	-	-
Всього короткострокових зобов'язань		**14 342 294**	**29 531 019**					

*сума застави АТ «Державний ощадний банк» 9 740 000 тис. грн складається з електроенергії, яка виробляється та буде вироблена – 7 740 000 тис. грн, та майнових прав на грошові кошти – 2 000 000 тис. грн.

Зміни у зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року, представлені таким чином:

тис. грн

	Кредити та позики довгострокові	Кредити та позики (включно з нарахованими відсотками, прим. 13.3)	Оренда	Всього
Залишок на 31.12.2022	**10 852 127**	**29 711 406**	**3 900**	**40 567 433**
Рух грошових коштів:				
Надходження позик*	844 270	7 087 160	-	7 931 430
Інші надходження	-	-	-	-
Погашення позик**	(34 503)	(8 497 527)	-	(8 532 030)
Погашення відсотків	-	(2 071 266)	(38)	(2 071 304)
Погашення зобов'язань з оренди	-	-	(1 049)	(1 049)
Негрошові операції:				
Нараховані відсотки, зміни у зобов'язаннях з оренди	-	2 122 935	907	2 123 842
Курсова різниця	438 481	1 837 513	-	2 275 994
Переведення до/зі складу поточної заборгованості***	15 606 202	(15 606 202)	-	-
Коригування балансової вартості зобов'язання	26 995	(5 496)	-	21 499
Залишок на 31.12.2023	**27 733 572**	**14 578 523**	**3 720**	**42 315 815**

*сума включає надходження позик для фінансування придбання довгострокових активів у сумі 863 854 тис. грн, отриманих від ЄБРР та Сентрал сторедж.

**сума включає погашення позик ЄБРР та Сентрал сторедж сейфті проджект траст у сумі 1 760 927 тис. грн.

*** сума включає переведення зі складу поточної до складу довгострокової заборгованості позик ЄБРР у сумі 4 656 242 тис. грн, Євратом - 12 662 370 тис. грн; зі складу довгострокової заборгованості до поточної: АТ «Державний ощадний банк України» - 1 121 960 тис. грн, Česká exportní banka - 46 957 тис. грн, Сентрал сторедж сейфті проджект траст у сумі 543 493 тис. грн.

Зміни у зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року, представлені таким чином:

тис. грн

	Кредити та позики довгострокові	Кредити та позики поточні (включно з нарахованими відсотками, прим. 13.3)	Оренда	Всього
Залишок на 31.12.2021	**23 922 062**	**9 128 298**	**42 130**	**33 092 490**
Рух грошових коштів:				
Надходження позик*	1 209 310	7 702 529	-	8 911 839
Погашення позик**	(701 939)	(10 157 100)	-	(10 859 039)
Погашення відсотків	-	(1 670 870)	-	(1 670 870)
Погашення зобов'язань з оренди	-	-	(37 277)	(37 277)
Негрошові операції:				
Нараховані відсотки, зміни у зобов'язаннях з оренди	-	1 821 366	(953)	1 820 413
Курсова різниця	7 009 210	2 615 556	-	9 624 766
Переведення до/зі складу поточної заборгованості***	(20 606 726)	20 606 726	-	-
Коригування/списання балансової вартості зобов'язання****	20 210	(335 099)	-	(314 889)
Залишок на 31.12.2022	**10 852 127**	**29 711 406**	**3 900**	**40 567 433**

*сума включає надходження позик для фінансування придбання довгострокових активів у сумі 1 140 810 тис. грн, отриманих від ЄБРР та Сентрал сторедж.

**сума включає погашення позик ЄБРР та Сентрал сторедж сейфті проджект траст у сумі 1 546 742 тис. грн.

***сума включає 11 710 280 тис. грн основного боргу за позикою Євратом та 5 488 630 тис. грн основного боргу за позикою ЄБРР, рекласифікованих у короткострокові зобов'язання станом на 31.12.2022 (підстави для рекласифікації зазначені нижче).

**** сума списання включає 275 125 тис. грн основного боргу, 181 тис. грн незамортизованого дисконту (незамортизованих первісних витрат) та 1 800 тис. грн нарахованих відсотків Amsterdam Trade Bank N. V., бенефіціарні власники якого належать до рф, як таку, що не підлягає погашенню на дату балансу, а вибуття економічних вигід Компанії має вкрай низьку ймовірність (на виконання постанови КМУ від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації»).

Умови, балансова вартість зобов'язань за кредитами та позиками та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2023 року можуть бути представлені таким чином:

тис. грн

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	Сума
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	7,5-9,50%	14 748 686
Позики у дол. США	Фіксована	7,51%	7 351 731
Банківські кредити у гривнях	Фіксована	23,56%	1 247 415
Позики в євро	Фіксована	0,0-0,89%	12 685 904
Банківські кредити в євро	Змінна	5,21%	5 970 554
Позики в євро	Змінна	10,26%	70 183
Разом			**42 074 473**

Умови, балансова вартість зобов'язань за кредитами, позиками та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2022 року можуть бути представлені таким чином:

тис. грн

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	Сума
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	7,5-8,55%	14 662 555
Позики у дол. США	Фіксована	7,51%	6 755 201
Банківські кредити в євро	Фіксована	15,0-17,76%	394 898
Позики в євро	Фіксована	0,0-0,89%	11 710 280
Банківські кредити в євро	Змінна	2,52%	6 708 326
Позики в євро	Змінна	8,64%	150 561
Разом			**40 381 821**

У Компанії немає субординованого боргу або боргу, конвертованого до капіталу.

Станом на 31 грудня 2023 року прострочена заборгованість за кредитами та позиками відсутня.

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія мала прострочену заборгованість за кредитами:

- на виконання положень постанови Національного банку України від 24.02.2022 № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану», яка передбачає заборону здійснення транскордонних переказів валютних цінностей з України для оплати за кредитами з нерезидентами, ДП «НАЕК «Енергоатом» не виконало свої зобов'язання перед Česká exportní banka, a.s. за кредитом у сумі 44 498 тис. грн (1 142 тис. євро) та 3 937 тис. грн (101 тис. євро) за нарахованими відсотками. Заборгованість була погашена у липні 2023 року. Санкції з боку банку не застосовувались;
- по кредитних договорах, укладених з АТ «Державний ощадний банк» на загальну суму 395 586 тис. грн (10 818 тис. дол. США). Дана прострочена заборгованість виникла виключно за рахунок збільшення курсу НБУ та була погашена у повному обсязі станом на 19.01.2023. Санкції до Компанії з боку АТ «Державний ощадний банк» не застосовувались.

Кредити, отримані від Європейського банку реконструкції та розвитку

У 2013 році Компанія уклала договір з ЄБРР, предметом якого є отримання кредиту на суму 300 000 тис. євро. Станом на 31.12.2023 Компанії надано кредитних коштів на суму 298 757 тис. євро. Термін видачі траншів до 15.01.2026 на підставі Мандатного листа ЄБРР від 06.04.2023, що відтермінував останню дату доступності коштів кредиту ЄБРР. Кредит використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС. Кредит надається з плаваючою відсотковою ставкою (6 місячний EURIBOR +1% маржа), Відсоткова ставка, що нараховується на непогашену суму кредиту, склала на 31.12.2023 4,94%-5,10% (31.12.2022 – 2,35%-2,99%). Комісія за зобов'язанням становить 0,5% річних. Кінцева дата погашення кредиту – 12.03.2028. Відповідно до умов цього кредитного договору відсотки повинні виплачуватися 12 березня і 12 вересня кожного року до моменту погашення кредиту.

На 31 грудня 2023 року сума основної заборгованості за кредитом згідно з цим договором становить 5 986 597 тис. грн (2022 рік – 6 729 648 тис. грн). Цей кредит гарантований Урядом України.

Позики, отримані від Європейського Співтовариства з ядерної енергії (Євратом)

У 2013 році Компанія уклала договір з Євратомом, предметом якого є отримання позики на суму 300 000 тис. євро. Позика використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС.

Відповідно до умов даного договору про надання позики кошти надаються окремими траншами, при цьому умови кредитування (зокрема, відсоткова ставка, графік погашення) встановлюються окремо для кожного траншу.

тис. євро

Рік надання траншу	Сума траншу	Відсоткова ставка	Дата погашення відсотків	Дата погашення траншу
2017	50 000	0,75%	4 травня щороку	04.05.2027
2018	50 000	0,89%	6 липня щороку	06.07.2028
2020	100 000	0,00%	-	23.07.2030
2021	100 000	0,00%	-	17.12.2031
Разом	**300 000**			

На 31 грудня 2023 року сума основної заборгованості за позикою становить 12 662 370 тис. грн (2022 рік – 11 685 300 тис. грн). Ця позика гарантована Урядом України.

Запозичення Євратому та ЄБРР носять специфічний характер, кошти спрямовуються на фінансування заходів щодо підвищення безпеки діючих українських АЕС, які підуть на користь не лише Компанії, а й Україні та Європейському Союзу загалом. Кредити надавалися за процентними ставками Євратому та ЄБРР. Оскільки отримані позики дуже специфічні, не існує ринку для подібних

боргових зобов'язань, які надаватимуться ЄС, тому процентні ставки, за якими надаються позики Компанії, вважаються ринковими.

Згідно з умовами договорів з Євратомом та ЄБРР Компанія має дотримуватись таких спеціальних коефіцієнтів (фінансових ковенантів):

а) коефіцієнт збирання платежів не менше ніж 0,95;

б) співвідношення фінансового боргу до EBITDA більше ніж 3,5;

в) співвідношення між чистими доходами та обслуговуванням боргу не менше ніж 1,3.

Станом на 31.12.2022 Компанія не дотрималась вимог щодо коефіцієнтів співвідношення фінансового боргу до EBITDA та співвідношення між чистими доходами та обслуговуванням боргу, відповідно, згідно з вимогами МСБО 1 не мала безумовного права відображення запозичень від Євратом та ЄБРР у складі довгострокових зобов'язань. Тому Компанія відобразила ці запозичення станом на 31.12.2022 у складі короткострокових кредитів банків та позик.

Станом на 31.12.2023 Компанія також не дотрималась вимог щодо коефіцієнту співвідношення фінансового боргу до EBITDA. У відповідь на листи ДП «НАЕК «Енергоатом» від кредиторів були отримані згоди не дотримуватись умов кредитних договорів в частині фінансових ковенантів, а саме: ЄБРР було надано погодження щодо недотримання ковенантів листом від 30.11.2023; від Євратом було надано погодження щодо недотримання ковенантів листом від 06.12.2023.

З огляду на це, станом на 31.12.2023 згідно з вимогами МСБО 1, у Компанії відновлено право відображення запозичень від Євратом та ЄБРР у складі довгострокових зобов'язань.

Позики, отримані від Сентрал сторедж сейфті проджект траст

У грудні 2017 року Компанія уклала договір про надання позики з Сентрал сторедж сейфті проджект траст (СССПТ), предметом якого є отримання позики на суму 250 000 тис. доларів США. Позика використовується для фінансування проєкту будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП).

Строк кредитування складає 20 років. Станом на 31.12.2023 від СССПТ отримано траншів на суму 236 692 тис. доларів США, відбулася повна вибірка траншів для будівництва. Залишок на суму 13 308 тис. доларів США - це мінімальна сума, що зарезервована для непередбачуваних витрат. Позика надана з фіксованою відсотковою ставкою 6,833% річних, відсоток зі сплати комісії за зобов'язанням щодо надання позики – 5,083% річних (станом на 31.12.2023 вже не нараховується). Термін сплати відсотків – щомісячно 1 числа наступного місяця. На 31 грудня 2023 року сума основної заборгованості за позикою становить 7 479 962 тис. грн (2022 рік – 6 894 652 тис. грн). Ця позика гарантована Урядом України.

Договір про надання позики від Česká exportní banka, a.s.

У грудні 2019 року Компанія уклала договір з Česká exportní banka, a.s., згідно з яким отримана позика на суму 5 712 тис. євро та використана для фінансування поставки обладнання, що вироблено у Чеській Республіці. Позика надана з плаваючою відсотковою ставкою (6 місячний EURIBOR + 2,5% маржа, у разі від'ємного значення EURIBOR – він прирівнюється до нуля). Відсоткова ставка, що нараховується на непогашену суму позики станом на 31.12.2023, становить 6,605% річних (31.12.2022 – 4,603%). Відсотки нараховуються з дати надання позики та сплачуються кожні шість місяців. Передбачається погашення основної суми позики десятьма рівними піврічними виплатами, кінцева дата погашення – 30.10.2025. Сума основної заборгованості за кредитом на 31 грудня 2023 року становить 72 327 тис. грн (2022 рік – 155 741 тис. грн).

Інша заборгованість за запозиченнями представлена кредитами українських банків.

Згідно з умовами кредитних договорів з АТ «Державний ощадний банк України» Компанія має дотримуватись таких спеціальних коефіцієнтів (фінансових ковенантів):

а) співвідношення EBITDA до INTEREST – не менше 2,0;

б) співвідношення DEBT до EBITDA – не більше 3,0.

Станом на 31.12.2023 Компанія не дотрималась вимог щодо цих спеціальних коефіцієнтів. 01.06.2022 Колегіальним органом банку прийнято рішення, на підставі якого банк не застосуватиме

до Компанії штрафні санкції, а також заходи впливу щодо відкликання кредитів впродовж дії воєнного стану та 30 днів після його закінчення.

Згідно з умовами кредитних договорів з АТ «Державний експортно-імпортний банк України» Компанія має дотримуватись таких спеціальних коефіцієнтів (фінансових ковенантів):

а) співвідношення кредитів до EBITDA – не більше 4,0;

б) коефіцієнт загальної ліквідності – не менше 1,0.

Станом на 31.12.2023 Компанія не дотрималась вимог щодо цих спеціальних коефіцієнтів.

Станом на 31.12.2023 Компанія дотримувалася всіх інших ковенантів за діючими кредитними договорами, які були укладені з іншими банками та іншими фінансовими інституціями. Станом на 31 грудня 2022 року Компанія дотримувалася ковенантів за всіма діючими кредитними договорами, які були укладені з банками та іншими фінансовими інституціями, окрім кредитних договорів, укладених з АТ «Державний ощадний банк України» та АТ «Державний експортно-імпортний банк України».

13.2 Відкладений дохід

Відкладений дохід представлений в звітності у вигляді державних грантів та безоплатно отриманих необоротних активів й включається до прибутків поточного періоду пропорційно нарахованій амортизації на об'єкти, придбані за рахунок державних грантів або безоплатно отримані.

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Довгостроковий відкладений дохід	***2 511 627***	***2 932 643***
Кошти, вивільнені від оподаткування	-	1 269 078
Державні гранти на капітальні інвестиції	732 058	766 822
Безоплатно отримані необоротні активи	1 779 569	896 743
Поточний відкладений дохід	***122 691***	***95 094***
Державні гранти на капітальні інвестиції	34 688	34 718
Безоплатно отримані необоротні активи	87 079	59 746
Інший відкладений дохід	924	630
Відкладений дохід всього	**2 634 318**	**3 027 737**

Доходи, отримані протягом року, в т. ч. нараховані пропорційно амортизації необоротних активів, придбаних за рахунок відповідних джерел, склали:

тис. грн

	2023	**2022**
Державні гранти на капітальні інвестиції	34 794	30 211
Безоплатно отримані необоротні активи	69 179	63 241

Протягом звітного 2023 року, як і в попередньому 2022 році, державні гранти на капітальні інвестиції не отримувались.

Усього протягом звітного року було безоплатно отримано необоротних активів на суму 979 338 тис. грн (2022 рік – 46 903 тис. грн), у тому числі:

- активи в стадії створення на суму 965 233 тис. грн (2022 рік – 46 474 тис. грн), які надійшли на безоплатній основі, в тому числі як міжнародна технічна допомога;
- основні засоби на суму 14 105 тис. грн (2022 рік – 429 тис. грн), які надійшли на безоплатній основі;
- нематеріальні активи протягом 2023 та 2022 років безоплатно не отримувались.

Цільове призначення державних грантів, що були надані у минулих роках, - завершення будівництва нових енергоблоків та Ташлицької гідроакумулюючої електростанції.

13.3 Поточні зобов'язання

Поточна **торговельна кредиторська заборгованість** (поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги) Компанії представлена в звітності таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Заборгованість за роботи, послуги та інша торговельна заборгованість, в т.ч.	14 622 558	23 934 285
перед ДП «Гарантований покупець» за послугу із забезпечення доступності е/е побутовим споживачам	*13 516 930*	*20 729 619*
за послугу диспетчерського управління	*76*	*1 324 535*
за електричну енергію	*15 491*	*1 075 969*
Заборгованість за запаси, включаючи ядерне паливо	1 554 396	1 844 494
Всього	**16 176 954**	**25 778 779**

Склад **поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами** на звітну дату приведений в таблиці:

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Одержані аванси за електроенергію	3 761 266	732 301
Контрактні зобов'язання	16 316	14 045
Одержані аванси з оренди	94	320
Всього	**3 777 676**	**746 666**

Протягом 2023 року були визнані доходом контрактні зобов'язання на суму 678 820 тис. грн (2022 рік – 5 251 974 тис. грн).

Інші поточні зобов'язання на 31 грудня представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Розрахунки з кредиторами за капітальними інвестиціями	4 976 332	4 821 497
Відкладені податок на додану вартість та акцизний податок	2 210 235	4 495 545
Розрахунки з іншими кредиторами	438 718	561 835
Розрахунки за нарахованими відсотками*	251 723	195 288
Розрахунки з підзвітними особами та інші розрахунки з працівниками	16 425	2 728
Всього	**7 893 433**	**10 076 893**

* з яких 14 101 тис. грн відносяться до товарного кредиту (2022 – 13 576 тис. грн).

Відкладений податок на додану вартість - це податок на додану вартість (ПДВ), що підлягає сплаті за касовим методом після отримання грошових коштів. Частково ця заборгованість виникла до 2001 року за відпущену електроенергію. Відносно реалізованої електроенергії, теплоенергії та комунальних послуг - після 1 січня 2016 року також діє касовий метод сплати ПДВ. Акцизний податок, що сплачується за касовим методом, станом на 31.12.2023 склав 134 840 тис. грн.

14. Забезпечення

Структура та зміни забезпечень майбутніх витрат за 2023 рік представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Довгострокові забезпечення	**46 159 954**	**31 119 269**
Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок	32 857 382	20 236 822
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом	7 178 234	5 211 327
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій	4 717 276	4 371 009
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію	1 407 062	1 300 111

	31.12.2023	31.12.2022
Поточні забезпечення	**4 674 347**	**4 381 338**
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	1 304 377	65 220
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	1 172 947	1 003 459
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	898 883	1 027 523
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій (поточна частина)	494 709	483 890
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом (поточна частина)	473 114	470 693
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію (поточна частина)	267 680	269 516
Забезпечення витрат за неодержаними документами	62 637	1 061 037

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації (далі – ЗЕ) діючих ЯУ, які включають енергоблоки АЕС і сховища відпрацьованого ядерного палива (далі – СВЯП). Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали й послуги, які, як очікуються, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації ЯУ. Станом на 31 грудня 2023 року та станом на 31 грудня 2022 року Науково-технічним центром ДП «НАЕК «Енергоатом» експертним шляхом здійснено переоцінку майбутніх витрат на ЗЕ енергоблоків за варіантом відкладеного зняття з експлуатації та на зняття з експлуатації СВЯП за варіантом невідкладного зняття з експлуатації.

Розрахунок забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ ґрунтується на припущенні про продовження щонайменше на 20 років понад проєктний строк експлуатації енергоблоків. Можливість продовження строку експлуатації енергоблоків згадується в «Енергетичній стратегії України на період до 2035 року», затвердженій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 605-р.

Для розрахунку зобов'язання станом на 31 грудня 2023 майбутні витрати приведені до цін на звітну дату, використовуючи темп зростання заробітної плати та індекс інфляції за 2023 рік, засновані на очікуваних термінах зняття з експлуатації та дисконтовані з дати, коли, як очікується, вони будуть понесені. Для розрахунку зобов'язання станом на 31 грудня 2022 року застосовувався такий же підхід.

Розрахунки виконані з урахуванням законодавства з охорони навколишнього середовища, міжнародної практики, а також фактору невизначеності, у зв'язку з тим, що платежі будуть здійснюватися у довгостроковій перспективі.

У зв'язку з початком експлуатації нової ядерної установки – Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, станом на 30.06.2023 на первісну оцінену суму забезпечення на зняття з експлуатації ЦСВЯП збільшена первісна вартість основних засобів.

Таким чином, на всю розраховану суму приведеної вартості витрат на зняття з експлуатації ЯУ було створене забезпечення, що включає безпосередньо витрати на зняття з експлуатації енергоблоків АЕС, СВЯП на Запорізькій АЕС та ЦСВЯП (у тому числі забезпечення витрат, що відносяться до ЗАЕС: 14 617 083 тис. грн станом на 31 грудня 2023 року та 8 947 305 тис. грн станом на 31 грудня 2022 року).

Чиста приведена вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року розрахована шляхом дисконтування суми витрат за номінальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування, яка становила 12,23% (2022 рік – 12,90%). Прогнозний рівень інфляції, закладений у розрахунок майбутніх витрат, становив 6,80% (2022 рік – 5,61%).

У 2023 та 2022 роках зміна забезпечення в частині зміни грошових потоків була спричинена зміною припущення щодо прогнозного рівня інфляції та зміною очікувань щодо майбутніх витрат на ЗЕ енергоблоків.

Зміни забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ за рік, що закінчився 31 грудня, представлені нижче:

тис. грн

	2023	2022
Залишок на 1 січня	**20 236 822**	**19 797 514**
Створення забезпечення у складі основних засобів	3 407	-
Вивільнення дисконту	2 610 550	2 342 046
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний в іншому сукупному доході	5 773 645	3 057 806
Вплив зміни ставки дисконту, визнаний в іншому сукупному доході	4 232 958	(4 960 544)
Залишок на 31 грудня	**32 857 382**	**20 236 822**

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на поводження з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП). Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості оцінених витрат на зберігання ВЯП у сховищах відпрацьованого палива. Ці витрати дисконтовані з дати, коли, як очікується, вони будуть понесені.

Станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року забезпечення витрат на поводження з ВЯП були розраховані на основі дисконтованих очікуваних витрат на утримання власних сховищ ВЯП Компанії: Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) та Сухого сховища відпрацьованого ядерного палива ЗАЕС (СВЯП).

Для оцінки майбутніх витрат на поводження з ВЯП Запорізької АЕС були використані кошториси витрат ВП «Запорізька АЕС» на утримання СВЯП у 2024 та 2023 роках відповідно, приведені до поточних цін шляхом зменшення на прогноз інфляції. Для оцінки майбутніх витрат на поводження з ВЯП інших АЕС Компанії були використані кошториси витрат ВП «Атомремонтсервіс» на утримання ЦСВЯП у 2024 та 2023 роках, кошториси на транспортування ВЯП у 2024 та 2023 роках відповідно, оцінки витрат на утримання ЦСВЯП на активний та пасивний період, які були приведені до поточних цін шляхом зменшення на прогноз інфляції.

Передбачається зберігання ВТВЗ у ЦСВЯП до 2123 року включно. Очікується, що наявне станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року ВЯП буде повністю перевезено до ЦСВЯП до 2039 та 2038 років включно (для ВВЕР-1000 - до 2037 та 2036 років включно).

Для розрахунку забезпечення станом на 31 грудня 2023 року та станом на 31 грудня 2022 року застосовано припущення, що з 2041 та 2040 років відповідно очікується зменшення кількості персоналу, виконуючого роботи з приймання ВЯП, через переведення ЦСВЯП у пасивний період експлуатації.

Витрати дисконтовані за номінальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування 12,23% (2022 рік – 12,90 %). Прогнозний рівень інфляції, який був використаний в розрахунку забезпечення, становив 6,80% (2022 рік – 5,61%).

Суми використаного забезпечення у 2023 році значно збільшилися порівняно з 2022 роком у зв'язку з початком експлуатації ЦСВЯП, як ядерної установки, у середині 2023 року.

Зміни забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

тис. грн

	2023	2022
Залишок на 1 січня	**5 682 020**	**5 346 546**
Створення забезпечення, визнане у собівартості	30 227	414
Вплив змін ставки дисконту, визнаний у собівартості	752 583	(870 622)
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний у собівартості	719 138	623 462
Вивільнення дисконту	732 981	596 246
Використання забезпечення	(265 601)	(14 026)
Залишок на 31 грудня	**7 651 348**	**5 682 020**

Фактори чутливості, що впливають на забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поводження з відпрацьованим паливом

Враховуючи чутливість усіх забезпечень витрат, зазначених у цій примітці, до основних припущень, зокрема, щодо обсягу витрат, рівня інфляції, довгострокової ставки дисконту та графіку виплат, сума забезпечень переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки.

Основні припущення, використані при визначенні сум забезпечень витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поводження з відпрацьованим ядерним паливом, представлені нижче:

	2023	2022
Номінальна ставка дисконту	12,23%	12,90%
Прогнозний рівень інфляції	6,80%	5,61%
Розрахунковий строк експлуатації енергоблоків АЕС	50-51 рік	

Ставка дисконту заснована на ринковій прибутковості (на кінець звітного періоду) державних облігацій та на даних довгострокового прогнозу інфляції із джерела авторитетного міжнародного агентства The Economist Intelligence Unit (далі – EIU) екстрапольованих для середньозваженого терміну погашення зобов'язань для періоду 32 роки.

Чутливість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок по відношенню до ключових припущень є такою:

- зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 7 893 398 тис. грн (2022 рік – 4 594 198 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 6 068 468 тис. грн (2022 рік – 3 615 050 тис. грн).
- зменшення прогнозного індексу інфляції на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання на 6 390 477 тис. грн (2022 рік – 3 867 339 тис. грн), збільшення прогнозного індексу інфляції на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язань на 8 266 589 тис. грн (2022 – 4 902 544 тис. грн).
- зменшення строків експлуатації енергоблоків АЕС на 1 рік (відносно розрахункових строків експлуатації) призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 1 670 557 тис. грн (2022 рік – 1 396 898 тис. грн), збільшення строків експлуатації енергоблоків АЕС на 1 рік призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 1 589 732 тис. грн (2022 рік – 1 306 701 тис. грн).

Чутливість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом по відношенню до ключових припущень є такою:

- зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 1 481 016 тис. грн (2022 рік – 805 426 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 1 071 300 тис. грн (2022 рік – 624 037 тис. грн).

- зменшення прогнозного індексу інфляції (та як наслідок обсягу майбутніх витрат) на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання на 1 126 790 тис. грн (2022 рік – 665 070 тис. грн), збільшення прогнозного індексу інфляції на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання на 1 553 808 тис. грн (2022 – 857 115 тис. грн).

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Компанія розраховує зобов'язання за виплатами працівникам по закінченню трудової діяльності з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченню трудової діяльності.

Розрахунок виплат працівникам по закінченні трудової діяльності здійснений незалежним кваліфікованим актуарієм.

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, представлені таким чином:

тис. грн

	Виплата при виході на пенсію	**Пільгові пенсії**	**Всього**
1 січня 2023 року	**1 569 627**	**4 854 899**	**6 424 526**
Вартість поточних послуг, включена до складу (прибутку)/збитку, з них визнано у:	78 990	164 723	243 713
собівартості реалізованої продукції	61 703	147 339	209 042
адміністративних витратах	5 755	-	5 755
витратах на збут	241	-	241
інших	11 291	17 384	28 675
Чисті відсоткові витрати	270 133	835 528	1 105 661
Включено до складу (прибутку) чи збитку, разом	**349 123**	**1 000 251**	**1 349 374**
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	**51**	**30**	**81**
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	(125 404)	(544 952)	(670 356)
від змін демографічних припущень	8 661	77 484	86 145
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання заробітної плати)	94 871	397 392	492 263
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	**(21 872)**	**(70 076)**	**(91 948)**
Сплачені винагороди	(215 363)	(573 119)	(788 482)
Нараховані до виплати винагороди, але не сплачені (відображено в складі кредиторської заборгованості перед працівниками)	(6 824)	-	(6 824)
31 грудня 2023 року	**1 674 742**	**5 211 985**	**6 886 727**

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, представлені таким чином:

тис. грн

	Виплата при виході на пенсію	**Пільгові пенсії**	**Всього**
1 січня 2022 року	**2 059 130**	**6 177 527**	**8 236 657**
Вартість поточних послуг, включена до складу (прибутку)/збитку, з них визнано у:	105 764	246 460	352 224
собівартості реалізованої продукції	90 531	232 318	322 849
адміністративних витратах	7 134	-	7 134
витратах на збут	374	-	374
інших	7 725	14 142	21 867
Чисті відсоткові витрати	243 595	730 801	974 396
Включено до складу (прибутку) чи збитку, разом	**349 359**	**977 261**	**1 326 620**

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	Всього
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	**1 379**	**143**	**1 522**
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	75 479	(221 834)	(146 355)
від змін демографічних припущень	(24 802)	(109 143)	(133 945)
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання заробітної плати)	(573 776)	(1 431 244)	(2 005 020)
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	**(523 099)**	**(1 762 221)**	**(2 285 320)**
Сплачені винагороди	(306 475)	(537 811)	(844 286)
Нараховані до виплати винагороди, але не сплачені (відображено в складі кредиторської заборгованості перед працівниками)	(10 667)	-	(10 667)
31 грудня 2022 року	**1 569 627**	**4 854 899**	**6 424 526**

Рух по іншим забезпеченням

Зміни інших забезпечень за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року:

тис. грн

	31.12.2022	Збільшено	Використано	Сторновано	31.12.2023
Поточні забезпечення	**3 157 239**	**4 136 094**	**(3 626 342)**	**(228 147)**	**3 438 844**
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	1 027 523	911 699	(917 747)	(122 592)	898 883
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	1 003 459	1 870 507	(1 602 416)	(98 603)	1 172 947
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	65 220	1 302 527	(56 418)	(6 952)	1 304 377
Забезпечення витрат за неодержаними документами	1 061 037	51 361	(1 049 761)	-	62 637

Зміни інших забезпечень за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

тис. грн

	31.01.2021	Збільшено	Використано	Сторновано	31.12.2022
Поточні забезпечення	**2 087 413**	**4 038 165**	**(2 770 189)**	**(198 150)**	**3 157 239**
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	909 121	1 025 424	(906 835)	(187)	1 027 523
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	880 744	1 878 083	(1 685 693)	(69 675)	1 003 459
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	211 902	52 708	(118 554)	(80 836)	65 220
Забезпечення витрат за неодержаними документами	85 627	1 081 950	(59 107)	(47 433)	1 061 037
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов’язань	19	-	-	(19)	-

Фактори чутливості, що впливають на виплати працівникам по закінченні трудової діяльності

Незначні зміни у ключових припущеннях (зокрема, ставки дисконту, збільшення індексу споживчих цін, рівня смертності та майбутніх темпів зростання заробітної плати) можуть суттєво вплинути на визнану суму зобов'язання. З огляду на чутливість всіх зобов'язань за виплатами працівникам до основних припущень щодо довгострокової ставки дисконту, майбутніх темпів зростання заробітної плати і збільшення індексу споживчих цін, дані актуарні припущення переглядаються на кожну дату складання фінансової звітності.

Зміни в припущеннях та коригування з урахуванням досвіду приводять до збільшення або зменшення зобов'язання за виплатами працівникам та визнання актуарних прибутків/(збитків).

Основні припущення, використані при визначенні забезпечень за виплатами працівникам, представлені у таблиці:

	2023	**2022**
Ставка дисконту	15,63%	17,21%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 1)	10,80%	5,30%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 2)	7,00%	11,80%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 3)	5,80%	8,30%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 4)	5,80%	6,80%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (наступні роки)	5,80%	5,90%
Інфляція	6,8 %	10,04% у 2023-2024 рр., 6,95% у 2025-2030 рр. та 5,9% далі

Ставка дисконту заснована на ринковій прибутковості (на кінець звітного періоду) державних облігацій у гривнях (ОВДП) строком погашення до 4 років за результатами операцій з ОВДП на вторинному ринку, екстрапольована з використанням моделі Свенсона на періоді до виплат 13-14 років, та обрана в якості єдиної середньозваженої ставки, що відображає розподіл виплат у часі та їхній розмір. Для визначення середньозваженої ставки довгострокової інфляції були використані дані щорічного прогнозу із джерела міжнародного агентства EIU, екстрапольовані як середньогеометричне значення на періоді до виплат. Темпи зростання заробітної плати оцінені на основі прогнозованого зростання заробітної плати працівників Компанії. Коефіцієнт плинності кадрів оцінюється на основі очікуваної плинності кадрів з огляду на історичні дані, окремо для кожного підрозділу Компанії.

Чутливість зобов'язань за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності по відношенню до ключових припущень представлена таким чином:

- зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 463 213 тис. грн (2022 рік – 404 567 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 415 341 тис. грн (2022 рік – 364 659 тис. грн);
- збільшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 176 600 тис. грн (2022 рік – 159 184 тис. грн), зменшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 174 752 тис. грн (2022 рік – 159 458 тис. грн);
- збільшення оцінених темпів зростання інфляції на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 164 504 тис. грн (2022 рік – 130 744 тис. грн), зменшення оцінених темпів зростання інфляції на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 182 062 тис. грн (2022 рік – 153 777 тис. грн);

Для забезпечень, що створюються в ДП «НАЕК «Енергоатом», визначені такі очікувані строки погашення:

- Забезпечення наступних витрат на виплату відпусток працівникам – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік – протягом року;
- Забезпечення витрат на зняття з експлуатації енергоблоків – до 2100 року;
- Забезпечення витрат на поводження з ВЯП – до 2123 року;
- Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій – середньозважений строк погашення зобов’язань за планом 7,1 року;
- Забезпечення витрат на одноразові виплати працівникам при виході на пенсію – середньозважений строк погашення зобов’язань за планом 6,2 року;
- Забезпечення ймовірних витрат під судові позови – протягом року;
- Забезпечення витрат за неодержаними документами – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов’язань – до двох років.

15. Платежі в бюджет та до Пенсійного фонду

Розрахунки з бюджетом та Пенсійним фондом за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, представлені таким чином:

тис. грн

	Примітка	31.12.2022		Нараховано до сплати	Сплачено до бюджету	Повернуто з бюджету (-), відновлено(+)	31.12.2023	
		Дт	Кт				Дт	Кт
Податок на прибуток	a	1 310 937	-	714 778	85 791	(1 337 204)	-	655 254
ПДВ		-	44 472	7 556 558	6 828 595	6 594	-	765 841
Акцизний податок		-	229 006	5 304 554	4 947 448	-	-	586 112
Частина чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету	b	1 384 334	-	-		(368 000)	1 016 334	-
Податок на доходи з фізичних осіб, військовий збір		-	147 449	3 189 602	3 150 140	-	-	186 911
Екологічний податок		-	171 420	700 063	657 485	-	-	213 998
Плата за землю		99	8 506	98 187	98 415	-	15	8 194
Збір на соціально-економічну компенсацію населенню		-	131 425	1 514 629	1 451 546	-	-	194 508
Інші податки та збори		268 702	67 271	323 532	260 467	(179 643)	3 369	44 646
Відшкодування з бюджету		3 918	-	(22 626)	-	(23 946)	2 598	-
Всього податки та збори		**2 967 990**	**799 549**	**19 379 277**	**17 479 887**	**(1 902 199)**	**1 022 316**	**2 655 464**
Єдиний соціальний внесок		-	175 300	3 279 611	3 261 604	-	-	193 307
Відшкодування пенсій, призначених на пільгових умовах		-	-	573 119	573 119	-		
Штрафи з соціального страхування		-	-	1	1			
Разом платежі до бюджету та Пенсійного фонду		**2 967 990**	**974 849**	**23 232 008**	**21 314 611**	**(1 902 199)**	**1 022 316**	**2 848 771**

a) Станом на початок 2023 року в ДП «НАЕК «Енергоатом» обліковувалась дебіторська заборгованість (переплата) з податку на прибуток у сумі 1 310 937 тис. грн, з якої 1 269 078 тис грн – сума переплати з податку на прибуток, відновлена в обліку в 2022 році на підставі ухвали Верховного суду України.

За 2023 рік нараховано податку на прибуток на загальну суму 714 788 тис грн, з них 771 831 тис. грн – нарахування за поточний 2023 рік, (57 053) тис грн - коригування податку за минулий 2022 рік .

У 2023 році Компанією повернуто з державного бюджету на поточний розрахунковий рахунок переплату з податку на прибуток у сумі 1 344 000 тис грн та штрафні санкції з цього ж податку в сумі 268 627 тис грн. Крім того, за 2023 рік, згідно рішень суду, відкориговано (сторновано через визнання доходом) донарахування штрафних санкцій (3 462 тис грн) та пені (84 633 тис грн) з податку на прибуток на загальну суму – 88 095 тис грн.

Сплати податку на прибуток до бюджету грошовими коштами не здійснювалось, проведено зарахування переплати з пені та штрафних санкцій з податку на прибуток у рахунок погашення основного платежу з податку на прибуток в сумі 85 791 тис грн.

b) Частина чистого прибутку, яка повинна відраховуватися до державного бюджету щодо будь якого звітного періоду, розраховується на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Компанії та її розмір визначається відповідно до Порядку № 138. Розмір відрахувань частини чистого прибутку (доходу) для державних унітарних підприємств та їх об'єднань до державного бюджету за 2023 рік визначений у загальновстановленому розмірі 80% (у 2022 році – 50% окремо для ДП «НАЕК «Енергоатом»).

Компанія за підсумками 2023 року отримала чистий збиток у сумі 11 256 369 тис. грн, відповідно, нарахування до бюджету частини чистого прибутку (доходу) не здійснювались (за 2022

рік нарахування частини чистого прибутку (доходу) також не здійснювались у зв'язку із отриманням чистого збитку в сумі 12 401 989 тис грн).

Розрахунки з бюджетом та Пенсійним фондом за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2021 перераховано		Нараховано до сплати	Сплачено до бюджету	Повернуто з бюджету (-), відновлено(+)	31.12.2022	
	Дт	Кт				Дт	Кт
Податок на прибуток	981	1 155 883	409 742	1 606 503	1 269 078	1 310 937	-
ПДВ	-	1 181 598	7 065 533	8 202 659	-	-	44 472
Акцизний податок	-	565 469	3 643 447	3 979 910	-	-	229 006
Частина чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету	1 386 830	2 600 666	-	2 598 170	-	1 384 334	-
Податок на доходи з фізичних осіб, військовий збір	-	284 347	3 170 493	3 307 405	(14)	-	147 449
Екологічний податок	2	308 816	633 370	770 764	-	-	171 420
Плата за землю	80	15 229	119 823	126 565	-	99	8 506
Збір на соціально-економічну компенсацію населенню	-	175 971	1 280 461	1 325 007	-	-	131 425
Інші податки та збори	233	72 389	560 794	566 269	268 112	268 702	67 271
Відшкодування з бюджету	2 874	45	(22 405)	-	(21 316)	3 918	-
Всього податки та збори	**1 391 000**	**6 360 413**	**16 861 258**	**22 483 252**	**1 515 860**	**2 967 990**	**799 549**
Єдиний соціальний внесок	-	270 376	3 344 469	3 439 545	-	-	175 300
Відшкодування пенсій, призначених на пільгових умовах	-	-	537 811	537 811	-	-	-
Разом платежі до бюджету та фондів	**1 391 000**	**6 630 789**	**20 743 538**	**26 460 608**	**1 515 860**	**2 967 990**	**974 849**

Крім того, у розрахунках зі страхування, поданих у Звіті про фінансовий стан, крім заборгованості зі сплати ЄСВ, також відображена кредиторська заборгованість з іншого страхування в сумі 1 808 тис. грн, як існувала станом на 31.12.2023 та 31.12.2022.

16. Доходи та витрати, сукупний дохід

За 2023 рік Компанія отримала валовий прибуток від реалізації електро- та теплоенергії, з надання послуг з теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення в сумі 102 329 395 тис. грн (у 2022 році – 86 615 104 тис. грн). З урахуванням інших операційних, фінансових та інших доходів і витрат фінансовий результат Компанії до оподаткування склав збиток 13 473 893 тис. грн (у 2022 році – збиток 14 993 025 тис. грн). Дохід з податку на прибуток склав 2 217 524 тис. грн (у 2022 році дохід з податку на прибуток - 2 591 036 тис. грн).

Чистий збиток склав 11 256 369 тис. грн (за 2022 рік чистий збиток складав 12 401 989 тис. грн).

Інформація за основними видами доходів та витрат розкрита у відповідних таблицях далі.

16.1 Дохід від реалізації продукції

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік, що закінчився 31 грудня, за видами основної діяльності розкритий таким чином:

тис. грн

	2023	2022
Електроенергія, в тому числі за ринками збуту:	153 575 836	133 294 606
ринок двосторонніх договорів (ПСО), у т.ч.:	72 757 070	68 414 835
ДП «Гарантований покупець»	*8 706 782*	*7 825 075*
оператори системи розподілу (ОСР) та постачання (ОСП)	*-*	*10 021 972*
постачальники універсальних послуг (ПУП)	*64 050 288*	*50 567 788*
ринок двосторонніх договорів інших	63 231 101	46 595 160
ринок двосторонніх договорів (експорт)	-	1 402 154

	2023	2022
ринок «на добу наперед»	15 550 351	12 392 118
внутрішньодобовий ринок	632 237	2 265 765
балансуючий ринок	1 405 077	2 224 574
Теплова енергія (всього)	79 616	118 521
теплова енергія (виробництво)	55 320	*83 820*
теплова енергія (транспортування)	23 471	*33 570*
теплова енергія (постачання)	825	*1 131*
Централізоване водопостачання, водовідведення та комунальні послуги	172 568	167 003
Послуги з регулювання частоти та активної потужності	8 309	615 854
Всього	**153 836 329**	**134 195 984**

Нижче розкриті частки ринків у загальному обсязі реалізації електричної енергії, визначені на базі реалізованого фізичного обсягу та доходу від реалізації:

Ринки електричної енергії	**2023, відсотки (%)**		**2022, відсотки (%)**	
	фізичного обсягу реалізації	**доходу від реалізації**	**фізичного обсягу реалізації**	**доходу від реалізації**
Ринок двосторонніх договорів (ПСО), у т.ч.:	47,7	47,4	49	51
ДП «Гарантований покупець»	*6,0*	*5,7*	*5*	*6*
ОСР та ОСП	-	-	*10*	*7*
ПУП	*41,7*	*41,7*	*34*	*38*
Ринок двосторонніх договорів інших	40,7	41,2	36	35
Ринок двосторонніх договорів (експорт)	-	-	1	1
Ринок «на добу наперед»	8,9	10,1	7	9
Внутрішньодобовий ринок	0,4	0,4	2	2
Балансуючий ринок	2,3	0,9	5	2
Всього	**100**	**100**	**100**	**100**

Дохід від реалізації продукції та послуг визнається переважно з плином часу.

Дохід від реалізації електричної енергії

Продукція та послуги в основному реалізуються на території України. Реалізація електричної енергії на експорт не здійснювалась.

Протягом звітного та порівняльного періоду електроенергія реалізовувалась на всіх сегментах ринків електроенергії.

Протягом всього 2023 року на ринку електричної енергії діяла фінансова модель ПСО (початок дії 01.10.2021), відповідно до якої весь обсяг електричної енергії, що реалізується, продається за ринковими цінами на всіх сегментах ринку відповідно до правил проведення торгів на них, та, в свою чергу, Компанія закуповує у ДП «Гарантований покупець» послугу з забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (примітка 1).

На решті сегментів ринку (ринок інших двосторонніх договорів, ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок) реалізація електричної енергії здійснювалась на електронних торгах, які проводяться відповідно до встановлених правил, ціни визначаються в залежності від наявного попиту та пропозиції.

Дохід від реалізації теплової енергії, централізованого постачання та водовідведення, комунальних послуг

Інша продукція та послуги реалізуються переважно в містах-супутниках атомних станцій різним контрагентам, включаючи населення. Реалізація здійснюється за прямими договорами, звичайно, на постійній основі. Ціни (тарифи) на іншу продукцію та послуги регулюються НКРЕКП та органами місцевого самоврядування.

Дохід на ринку допоміжних послуг

ДП «НАЕК «Енергоатом» вийшло на ринок допоміжних послуг ще у 2021 році. На сьогодні 7 із 15 енергоблоків АЕС сертифіковані для участі в ринку допоміжних послуг. Допоміжні послуги надаються ПрАТ «НЕК «Укренерго».

16.2 Собівартість реалізованої продукції

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2023 та 2022 роки за видами основної діяльності розкрита таким чином:

тис. грн

	2023	**2022**
Електроенергія, в т.ч.	51 156 356	47 256 806
покупна	*751 735*	*3 663 012*
Теплова енергія, в т.ч.	99 476	113 193
теплова енергія (виробництво)	*68 938*	*73 617*
теплова енергія (транспортування)	*29 429*	*38 431*
теплова енергія (постачання)	*1 109*	*1 145*
Централізоване водопостачання, водовідведення та комунальні послуги	251 102	210 881
Всього	**51 506 934**	**47 580 880**

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2023 та 2022 роки за статтями витрат може бути представлена в такий спосіб:

тис. грн

	2023	**2022**
Заробітна плата і відповідні нарахування	15 156 926	16 003 089
Амортизація	12 170 067	9 709 089
Ядерне паливо	6 620 255	7 065 208
Матеріали та послуги	7 399 863	5 800 100
Електроенергія	1 988 874	4 036 353
Податки, збори та інші обов'язкові платежі	2 488 665	2 204 172
Витрати, пов'язані із забезпеченням пожежної, сторожової та воєнізованої охорони	3 138 306	1 986 127
Інші виплати працівникам	316 985	451 380
Витрати на страхування	141 615	165 776
Інші витрати*	2 085 378	159 586
Всього	**51 506 934**	**47 580 880**

*в тому числі 1 501 948 тис. грн – зміна у сумі забезпечення витрат на поводження з ВЯП за 2023 рік (у 2022 році – (246 746) тис. грн) (примітка 14).

16.3 Адміністративні витрати

Склад **адміністративних витрат** за рік, що закінчився 31 грудня, може бути представлений таким чином:

тис. грн

	2023	**2022**
Заробітна плата і відповідні нарахування	1 623 046	1 444 997
Амортизація	45 084	44 789
Матеріали та послуги	68 503	44 183
Професійні послуги	68 619	30 193
Утримання основних засобів	20 606	23 050
Розрахунково-касове обслуговування банків	16 760	16 921
Інші виплати працівникам	18 548	19 468
Операційна оренда	46 920	24 905
Відрядження	12 522	6 159
Зв'язок	5 850	5 212
Податки та збори	3 779	3 824
Інше	17 726	11 187
Всього	**1 947 963**	**1 674 888**

16.4 Витрати на збут та ПСО

До складу **витрат на збут** віднесені витрати збутових підрозділів, які реалізують електроенергію та комунальні послуги безпосередньо покупцям (кінцевим споживачам):

тис. грн

	2023	**2022**
Заробітна плата і відповідні нарахування	83 952	65 002
Витрати на послуги з організації купівлі-продажу електричної енергії	93 672	62 216
Амортизація	1 413	1 674
Матеріальні витрати	1 139	803
Інші операційні витрати, в т.ч.	8 363	423 322
послуги із забезпечення доступу до пропускної спроможності міждержавних ел.мереж для експорту	*-*	*238 026*
послуги з передачі електроенергії в обсягах експорту	*-*	*145 033*
інші витрати	*8 363*	*40 263*
Всього	**188 539**	**553 017**

Окрім того, в умовах дії фінансової моделі ПСО з 01.10.2021 на Компанію, як на виробника електричної енергії, покладено виконання спеціальних обов'язків, зокрема, сплата ДП «Гарантований покупець» послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, що визначено Постановою № 483. За підсумками 2023 року вартість даної послуги для Компанії склала 100 650 652 тис. грн (у 2022 році – 87 643 639 тис. грн).

16.5 Інші операційні доходи та витрати

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних видів доходів представлені таким чином:

тис. грн

	2023	**2022**
Списання кредиторської заборгованості*	(388 146)	1 893 093
Відшкодування раніше списаних активів	130 802	385 852
Відсотки банку нараховані по поточних рахунках	273 181	286 250
Штрафи, пені, неустойки	-	177 444
Використання коштів, вивільнених від оподаткування, інші державні гранти	1 269 089	14
Безоплатно отримані активи, дохід від інвентаризації	172 613	93 096
Прибуток від продажу товарів, ТМЦ	45 600	27 344
Оприбуткування ТМЦ при виконанні ремонтних та інших робіт, списанні інших ТМЦ	101 586	14 923
Зменшення резерву під знецінення нефінансових активів	-	11 489
Прибуток від оренди	967	1 297
Інші доходи	9 043	25 748
Всього	**1 614 735**	**2 916 550**

*у т. ч. 978 434 сторновані доходи, які у 2022 році на виконання постанови КМУ від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» були нараховані від списання кредиторської заборгованості контрагентів, які пов'язані з державою - агресором РФ (у 2022 році було списано на суму 1 892 162 тис. грн).

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних статей витрат представлені таким чином:

тис. грн

	2023	2022
Курсові різниці	2 315 397	9 835 620
Об'єкти житлово-комунального господарства і соціально-культурного призначення, соціально-культурні заходи	1 663 142	943 214
Витрати на середню зарплату працівників, що не відшкодовуються з бюджету, які виконують військовий обов'язок або залучені до виконання обов'язків добровольця територіальної оборони	8 380	189 684
Купівля-продаж іноземної валюти	177 108	84 782
Витрати на соціально-економічний розвиток територій	-	54 359
Внески в Українське ядерне товариство, ВАО АЕС та інші	114 697	4 010
Списання безнадійної заборгованості, в т.ч. нарахування резерву під знецінення нефінансових активів	13 004	33
Штрафи, пені, неустойки	209 380	-
Податки та збори, що не знайшли відображення на інших рахунках	280 660	17 925
Інші витрати, в т.ч.	831 210	381 702
витрати на вимушений простій у зв'язку з окупацією	*558 095*	*178 558*
Всього	**5 612 978**	**11 511 329**

Загальна сума витрат на виплати працівникам за рік, що закінчився 31 грудня, представлена таким чином:

тис. грн

	2023	2022
Заробітна плата та інші короткострокові виплати	15 365 667	15 405 700
Відрахування єдиного соціального внеску	3 283 267	3 383 641
Витрати за програмами з визначеними виплатами та іншими довгостроковими виплатами працівникам	243 794	353 746
Зміна резерву невикористаних відпусток	139 532	101 047
Зміна резерву на винагороди працівникам	(106 009)	97 222
Інші виплати працівникам, що не входять до фонду оплати праці	583 831	293 204
Всього витрати Компанії	**19 510 082**	**19 634 560**
Крім того, виплати, що компенсуються з Пенсійного фонду та бюджету	198 727	249 791

16.6 Інші фінансові доходи та витрати

У 2023 та 2022 роках Компанія отримала **інші фінансові доходи** за такими видами:

тис. грн

	2023	2022
Відсотковий дохід від зміни вартості довгострокової дебіторської заборгованості	29 777	30 842
Відсотки банка, отримані за депозитами	2 352	1 400
Доходи від модифікації фінансового зобов'язання	1 120	-
Інші фінансові доходи	3 331	2 852
Всього	**36 580**	**35 094**

Фінансові витрати у 2023 та 2022 роках приведені за такими статтями:

тис. грн

	2023	**2022**
Витрати на відсотки за забезпеченням на зняття з експлуатації, зміна дисконту по активу з коштів ФРЗЕ	2 395 739	2 486 150
Відсотки нараховані за банківськими кредитами та іншими фінансовими зобов'язаннями	1 959 768	1 477 974
Витрати на відсотки за програмою виплат працівникам при виході на пенсію	1 105 661	974 396
Витрати на відсотки за забезпеченням на поводження з ВЯП	732 981	596 246
Витрати, пов'язані з обслуговуванням кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	135 990	65 168
Витрати від первісного визнання довгострокової дебіторської заборгованості за амортизованою собівартістю	35 250	15 704
Витрати від модифікації фінансового зобов'язання	-	2 647
Інші фінансові витрати	22	9 195
Всього	**6 365 411**	**5 627 480**

Окрім **фінансових витрат**, віднесених до витрат поточного періоду, в 2023 році **капіталізовано** фінансових витрат у сумі 216 365 тис. грн (у 2022 році – 502 813 тис. грн). Сума сплачених відсотків включена в Звіті про рух грошових коштів до рядку «Сплата відсотків» , а сума капіталізованих фінансових витрат включена в рядок «Витрачання на придбання необоротних активів».

За запозиченнями, які безпосередньо пов'язані зі створенням кваліфікаційного активу, в 2023 році капіталізація відбулась на суму 216 365 тис. грн (у 2022 році – 465 880 тис. грн).

У 2023 році за запозиченнями, які безпосередньо не пов'язані зі створенням кваліфікаційних активів, капіталізація не відбулась (у 2022 році капіталізація відбулась на загальну суму 36 933 тис. грн).

16.7 Інші доходи та витрати

Інші доходи за рік, що закінчився 31 грудня, розкриті за такими статтями:

тис. грн

	2023	**2022**
Безоплатно отримані необоротні активи (у т. ч. визнання доходу пропорційно амортизації)	104 349	94 345
Дооцінка інвестиційної нерухомості	-	29 372
Всього	**104 349**	**123 717**

Інші витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

тис. грн

	2023	**2022**
Списання необоротних активів	13 133	60 097
Зменшення корисності необоротних активів*	54 788	23 477
Уцінка необоротних активів**	545 238	-
Інші витрати	1 003	2 092
Всього	**614 162**	**85 666**

*зменшення корисності активів відображається згідно з вимогами МСБО 36 та включає зменшення корисності ОЗ у сумі 26 921 тис. грн та незавершених капітальних інвестицій – 27 867 тис. грн (у 2022 році – 13 183 тис. грн і 10 294 тис. грн відповідно). Протягом звітного періоду знецінювались об'єкти, які втратили первісно очікувані вигоди, застарілі, створення яких припинено тощо.

**за 2023 рік сума складається з уцінки основних засобів на суму 620 008 тис. грн (нетто сума) та дооцінки до справедливої вартості інвестиційної нерухомості на суму 74 770 тис. грн (нетто сума). Сума уцінки 620 008 тис. грн включає як уцінку ОЗ 1 202 916 тис. грн, так і доходи від дооцінки у сумі раніше визнаної уцінки ОЗ у сумі 582 908 тис. грн.

16.8 Податок на прибуток

Встановлена законодавством ставка оподаткування прибутку Компанії становить 18% (2022 рік - 18%). Нижче приведені основні компоненти витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня.

Податок на прибуток у складі доходів та витрат

тис. грн

	2023	**2022**
Витрати з поточного податку на прибуток	(771 831)	(409 742)
Відстрочений податок на прибуток, пов'язаний з виникненням і зменшенням тимчасових різниць	2 932 302	3 000 778
Коригування податку на прибуток минулих років	57 053	-
Дохід з податку на прибуток	**2 217 524**	**2 591 036**

Відстрочений податок на прибуток, визнаний в іншому сукупному доході

Зміни відстроченого податку на прибуток, пов'язаного зі статтями, які відносяться безпосередньо до складу іншого сукупного доходу чи власного капіталу протягом року:

тис. грн

	2022	**2022**
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом:		
зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	(16 551)	(411 358)
зобов'язання у зв’язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок	1 801 189	(342 493)
зміни в капіталі в дооцінках	(32 460 575)	8
Податок на прибуток, визнаний у іншому сукупному доході	**(30 675 937)**	**(753 843)**

Узгодження діючої ставки оподаткування

Узгодження між витратами з податку на прибуток та бухгалтерським прибутком, помноженим на ставку податку на прибуток, встановлену законодавством, за 2023 та 2022 роки:

	2023		**2022**	
	тис. грн	***%***	***тис. грн***	***%***
Збиток до оподаткування	**(13 473 893)**	**100%**	**(14 993 025)**	**100,00%**
Дохід з податку на прибуток, розрахований за діючою ставкою оподаткування	2 425 301	18,00%	2 698 744	18,00%
Статті, що не відносяться на податкові витрати	(264 830)	(1,96%)	(107 708)	(0,72%)
Коригування податку на прибуток минулих років	57 053	0,42%		
Дохід з податку на прибуток у звіті про прибутки та збитки	**2 217 524**	**16,46%**	**2 591 036**	**17,28%**

16.9 Визнані та невизнані податкові активи та зобов’язання

Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочений податок на прибуток за 2023 рік відноситься до таких статей:

тис. грн

	31.12.2022	**Відображено у складі прибутку або збитку**	**Відображено у складі іншого сукупного доходу**	**31.12.2023**
Основні засоби та нематеріальні активи	(16 805 977)	1 563 204	(32 460 575)	(47 703 348)
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші активи	3 915 681	399 824		4 315 505

	31.12.2022	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	31.12.2023
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	205 879	44 535		250 414
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви	4 665 392	824 991	1 801 189	7 291 572
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	1 156 414	99 748	(16 551)	1 239 611
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	**(6 862 611)**	**2 932 302**	**(30 675 937)**	**(34 606 246)**

Відстрочений податок на прибуток за 2022 рік відноситься до таких статей:

тис. грн

	01.01.2022	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	31.12.2022
Основні засоби та нематеріальні активи	(17 866 024)	1 060 039	8	(16 805 977)
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші активи	2 692 575	1 223 106	-	3 915 681
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	55 375	150 504	-	205 879
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви	4 525 930	481 955	(342 493)	4 665 392
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	1 482 598	85 174	(411 358)	1 156 414
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	**(9 109 546)**	**3 000 778**	**(753 843)**	**(6 862 611)**

Невизнані відстрочені податкові активи

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років невизнаних відстрочених податкових активів не існує.

17. Інформація щодо пов'язаних осіб

Далі представлені операції і залишки за розрахунками Компанії з пов'язаними сторонами за роки, що закінчилися 31 грудня 2023 та 2022 років.

Стороною, яка фактично контролює Компанію та є уповноваженим органом управління на звітну дату, є Уряд України в особі Кабінету Міністрів України.

Під час формування інформації щодо пов'язаних сторін та її розкриття у фінансовій звітності пов'язаними сторонами вважаються:

- суб'єкт управління – Кабінет Міністрів України;
- президент ДП «НАЕК «Енергоатом» та близькі члени його родини;
- орган управління – наглядова рада ДП «НАЕК «Енергоатом»: члени наглядової ради та близькі члени їх родин;
- віце-президенти та виконавчі директори ДП «НАЕК «Енергоатом», що мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин;
- генеральні директори (директори) відокремлених підрозділів, що діють на підставі довіреностей, мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин;

- заступники генеральних директорів (директорів) відокремлених підрозділів, що мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин.

Види та обсяг операцій, які відбулись у 2022 - 2023 роках з пов'язаними особами, приведені в таблиці:

тис. грн

	2023	**2022**
Продаж пов'язаним особам готової продукції (товарів, робіт, послуг)	60	76
Надання гарантій та застави*	(73 394)	(67 562)

* Витрати, пов'язані з наданням державних гарантій Урядом України для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками) (примітка 13.1), що залучені ДП «НАЕК «Енергоатом», відповідно до гарантійних угод, ратифікованих законами України від 15.05.2014 № 1267-VII, від 15.05.2014 № 1268-VII, та договору щодо надання державної гарантії за зобов'язаннями ДП «НАЕК «Енергоатом» згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 936.

Відповідно до п. 18 МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» інформація про заборгованість з пов'язаними сторонам ДП «НАЕК «Енергоатом» приведена в таблиці.

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**	**Строк та характер відшкодування**	**Наявність гарантії, застави**	**Сума застави**
Довгострокова дебіторська заборгованість	88	570	щомісячне утримання із зарплати до 2030 р.	іпотечні договори	736
Торгівельна заборгованість за відпущену продукцію	11	5	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	19	155	утримання із зарплати протягом 12 місяців	іпотечні договори	736
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (довгострокова частина)	13 125	11 963	середньозважений строк погашення 6,9 років	-	-
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (поточна частина)	1 241	2 344	протягом 12 місяців	-	-

Загальна чисельність **провідного управлінського персоналу**, щодо якого нижче розкривається інформація за 2023 та 2022 роки, складає 58 осіб та 69 особи (посад) відповідно, за посадами не нижче рівня виконавчих директорів та заступників директорів відокремлених підрозділів. Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років чисельність провідного управлінського персоналу складала 51 та 50 осіб відповідно.

Інформація **про одержані від підприємства компенсації провідним управлінським персоналом** у 2023 та 2022 роках приведена в таблиці:

тис. грн

	2023	**2022**
Короткострокові виплати працівникам	125 912	126 404
Виплати при звільненні	-	268
Виплати по закінченні трудової діяльності	-	1 142
Нарахування, пов'язані з виплатами	13 334	14 125

За роки, що закінчилися 31 грудня 2023 та 2022 років, Компанія, згідно з вимогами українського законодавства, нараховувала та сплачувала єдиний соціальний внесок за ставкою 22 % (8.41% для працюючих інвалідів) від суми нарахованої заробітної плати.

Компанія здійснює значні операції з **суб'єктами господарювання, які перебувають під спільним з Компанією контролем держави**.

До цих суб'єктів віднесені ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ДП «Оператор ринку», ПрАТ «НЕК «Укренерго», ПАТ «Державний ощадний банк України», ПАТ «Укрексімбанк», ПАТ АБ «Укргазбанк», АТ «Сенс Банк», ДП «Східний ГЗК», АТ «Укренергомашини» та інші державні підприємства (ДП).

Залишки за розрахунками з державними підприємствами за первісною вартістю станом на 31 грудня представлені таким чином**:**

тис. грн

	31.12.2023	**31.12.2022**
Довгострокові активи		
Грошові кошти, обмежені у використанні	51 408	51 408
Поточні активи		
Торговельна дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок»	-	-
первісна вартість	11 269 545	11 477 781
резерв очікуваних кредитних збитків *	(11 269 545)	(11 477 781)
Торговельна дебіторська заборгованість ДП «Гарантований покупець»	1 935 840	1 026 598
первісна вартість	2 077 077	1 111 465
резерв очікуваних кредитних збитків *	(141 237)	(84 867)
Торговельна дебіторська заборгованість ПрАТ «НЕК «Укренерго»	456 774	1 227 521
первісна вартість	651 488	1 227 521
резерв очікуваних кредитних збитків *	(194 714)	-
Торговельна дебіторська заборгованість інших ДП	1 081 881	4 148 994
первісна вартість	1 496 773	4 170 387
резерв очікуваних кредитних збитків	(414 892)	(21 393)
Аванси видані ПрАТ «НЕК «Укренерго»	13 546	-
Аванси видані ДП «Східний ГЗК»	2 076 663	1 800 621
Аванси видані іншим державним підприємствам	20 312	42 577
Інша поточна заборгованість, фінансова допомога	195 000	400 000
Інша поточна заборгованість за претензіями визнаними ДП «Енергоринок»	-	-
первісна вартість	9 189 508	9 190 180
резерв очікуваних кредитних збитків	(9 189 508)	(9 190 180)
Інша поточна заборгованість, претензії виставлені ДП «Гарантований покупець»	398 886	265 825
первісна вартість	950 878	376 295
резерв очікуваних кредитних збитків	(551 992)	(110 470)
Інша поточна заборгованість, претензії виставлені іншим ДП	424 974	726 500
первісна вартість	915 429	779 590
резерв очікуваних кредитних збитків	(490 455)	(53 090)
Грошові кошти в державних банках	2 329 876	1 349 255
Поточні акредитиви та кошти на арештованих рахунках в державних банках	42 772	20 174
Довгострокові зобов'язання		
Кредити, отримані в АТ «Державний ощадний банк України»	(3 578 296)	(4 559 802)
Застава, надана під кредит АТ «Державний ощадний банк України»	(9 740 000)	(12 860 000)
Визнане орендне зобов’язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(2 327)	(2 575)
Поточні зобов'язання		
Кредити, отримані в державних банках з урахуванням заборгованості за відсотками та обслуговуванням	(12 562 407)	(9 138 818)
Застави, надані під кредити державних банків	(35 728 404)	(14 770 458)
Аванси отримані від ПрАТ «НЕК «Укренерго»	(75 567)	(115 765)
Аванси отримані від АТ «Енергетична компанія України»	(205 566)	(3 276)
Аванси отримані від ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	(107 655)	(24 218)
Аванси отримані від ТОВ «Енерго Збут Транс»	(232 954)	(134 590)
Аванси отримані від інших державних підприємств	(312 410)	(15 266)
Торгівельна та інша заборгованість перед АТ «Укренергомашини»	(420 559)	(645 582)

	31.12.2023	31.12.2022
Торгівельна та інша заборгованість перед ПрАТ «НЕК «Укренерго»	(20 250)	(2 400 571)
Торгівельна заборгованість перед ДП «Гарантований покупець»	(13 516 930)	(20 729 619)
Торгівельна заборгованість перед іншими державними підприємствами	(68 108)	(58 052)
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(1 326)	(1 325)
Забезпечення витрат за неодержаними документами з ПрАТ «НЕК «Укренерго»	-	(1 013 921)

*інформація щодо нарахування резерву очікуваних кредитних збитків на торговельну дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ПрАТ «НЕК «Укренерго» розкрита в примітці 8.1.

Обсяги операцій з державними підприємствами за 2023 та 2022 роки:

тис. грн

	2023	2022
ДП «Гарантований покупець» (реалізація електроенергії)*	8 706 783	7 931 769
ДП «Гарантований покупець» (закупівля послуг із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів)	(100 650 652)	(87 643 639)
ДП «Гарантований покупець» (закупівля послуг із забезпечення безпеки постачання електроенергії експортерами)	-	(35 852)
ДП «Оператор ринку» (реалізація електроенергії)	16 161 272	14 657 883
ДП «Оператор ринку» (закупівля електроенергії та послуг з організації купівлі-продажу електроенергії)	(305 813)	(577 512)
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (реалізація електроенергії)*	7 241 199	5 747 934
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (реалізація допоміжних послуг)	8 309	615 854
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (закупівля електроенергії та послуг з диспетчерського управління встановлених генеруючих потужностей, послуг з розподілу/передачі електроенергії)*	(6 070 129)	(6 352 282)
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» (реалізація електроенергії)	2 632 191	2 079 037
ТОВ «Хмельницькенергозбут» (реалізація електроенергії)	2 824 439	1 618 829
ТОВ «Черкасиенергозбут» (реалізація електроенергії)	2 662 179	1 848 231
ТОВ «Енерго Збут Транс» (реалізація електроенергії)	6 815 357	3 059 248
АТ «Енергетична компанія України» (реалізація електроенергії)	1 797 904	1 033 919
АТ «Енергетична компанія України» (закупівля електроенергії)	(352 071)	(966 818)
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання» (реалізація електроенергії)	2 664 563	2 431 839
ТОВ «Тернопільелектропостач» (реалізація електроенергії)	1 322 046	1 004 995
ТОВ «Харківенергозбут» (реалізація електроенергії)	2 963 429	2 417 389
Реалізація електроенергії іншим державним підприємствам	1 124 946	3 307 872
ДП «Східний ГЗК» (закупівля уранового оксидного концентрату, послуг з транспортування та зберігання уранового оксидного концентрату)	(1 215 242)	(454 938)
Продаж товарів, робіт, послуг іншим державним підприємствам	4 558	35 073
Купівля товарів, робіт, послуг у інших державних підприємств	(3 788 441)	(2 167 677)
Придбання необоротних активів у державних підприємств	(134 232)	(42 068)
Відсотки, нараховані за отриманими кредитами в державних банках	(1 267 621)	(1 060 840)
Визнано дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок» за інфляційними втратами, судовим збором (за первісною вартістю)	-	9 190 180
Нараховані штрафні санкції ДП «Гарантований покупець»	574 583	153 132
Нараховані штрафні санкції ПрАТ «НЕК «Укренерго»	488 828	61 960
Нараховані штрафні санкції на користь ПрАТ «НЕК «Укренерго»	(1 106 537)	(250)
Нараховані штрафні санкції іншим державним підприємствам	33	-
Нараховані штрафні санкції на користь інших державних підприємств	(71)	-
Надано протягом звітного періоду заставу у вигляді електроенергії та права вимоги оплати за договором з ДП «Енергоринок» під отримання кредитів в державних банківських установах	(15 837 946)	(3 023 629)

*інформація щодо операцій з ДП «Гарантований покупець», ПрАТ «НЕК «Укренерго» розкрита в примітці 8.1.

Інші відносини та розрахунки ДП «НАЕК «Енергоатом» з державою розкриті в примітках 12.1, 12.5, 15.

18. Оренда

ДП «НАЕК «Енергоатом» у своїй діяльності виступає і як орендар, і як орендодавець.

Як орендар Компанія визнає активи у вигляді права користування та зобов'язання з орендних платежів. Звільнення від визнання оренди відповідно до МСФЗ 16 «Оренда» застосовується для короткострокової оренди та оренди малоцінних активів у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим.

Активи **у вигляді права користування** обліковуються у складі інших необоротних активів. Активи представлені за 2023 та 2022 роки таким чином:

тис. грн

Активи у вигляді права користування	31.12.2022	Збільшення*	Нараховано амортизації	Вибуття	31.12.2023
Будівлі, споруди	**2 671**	**306**	**(853)**	**-**	**2 124**
первісна вартість	3 973	306	-	-	4 279
амортизація	(1 302)		(853)	-	(2 155)

*збільшено вартість активу з права користування через збільшення балансової вартості зобов'язання з орендних платежів у зв'язку зі збільшенням орендних платежів за договором

тис. грн

Активи у вигляді права користування	31.12.2021	Коригування*	Нараховано амортизації	Вибуття	31.12.2022
Будівлі, споруди	**32 975**	**(8 768)**	**(21 042)**	**(494)**	**2 671**
первісна вартість	138 961	(8 768)	-	(126 220)	3 973
амортизація	(105 986)		(21 042)	125 726	(1 302)

*змінено вартість активу з права користування через зміну балансової вартості зобов'язання з орендних платежів у зв'язку зі зміною орендних платежів за договором

Довгострокові та поточні зобов'язання з оренди за 2023 та 2022 роки розкриваються таким чином:

тис. грн

	31.12.2022	Збільшення	Зменшення	31.12.2023
Довгострокові зобов'язання	**2 575**	**732**	**(980)**	**2 327**
-збільшення через актив з права користування		*306*		
-нараховано відсотків		*426*		
в т.ч. за строками оренди станом на кінець року: 30.09.2026	2 575	-	-	2 327
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	**1 325**	**1 372**	**(1 304)**	**1 393**
-перенесено з довгострокової частини		*980*		
-ПДВ та % на поточну частину заборгованості	*-*	*392*	*(255)*	*-*
-сплачено орендодавцю			*(1 049)*	
Всього зобов'язань	**3 900**	**2 104**	**(2 284)**	**3 720**

тис. грн

	31.12.2021	Коригування	Зменшення/ припинення визнання	31.12.2022
Довгострокові зобов'язання	**3 366**	**(8 353)**	**7 562**	**2 575**
-коригування через актив з права користування		*(8 768)*		
-нараховано відсотків		*415*		
в т.ч. за строком оренди станом на кінець року: 30.09.2026	-	-	-	2 575
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	**38 764**	**430**	**(37 869)**	**1 325**
-перенесено з довгострокової частини		*(7 562)*		
-ПДВ та % на поточну частину заборгованості	*-*	*7 992*	*(18 339)*	*-*
-сплачено орендодавцю			*(18 938)*	
-припинено визнання через актив з права користування			*(494)*	
- припинено визнання через дохід			*(98)*	
Всього зобов'язань	**42 130**	**(7 923)**	**(30 307)**	**3 900**

Довгострокові та поточні зобов'язання з оренди включені у Звіті про фінансовий стан до інших довгострокових зобов'язань та поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями відповідно.

У Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) амортизація активів у вигляді права користування включена до таких статей:

тис. грн

	2023	**2022**
Операційні витрати	**832**	**20 769**
Собівартість реалізованої продукції	1 374	6 972
Адміністративні витрати	3	12 937
Витрати на збут	-	-
Інші операційні витрати	1	62
Зміна залишків незавершеного виробництва	(546)	798
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	**21**	**273**

Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди за 2023 рік становлять 624 тис. грн (у 2022 році – 2 621 тис. грн). Витрати на короткострокову оренду або оренду малоцінних об'єктів склали 95 397 тис. грн (у 2022 році – 48 936 тис. грн).

Крім того, ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає орендні платежі від переданих в операційну оренду об'єктів ОЗ, як дохід на прямолінійній основі. Доходи та витрати від операційної оренди у 2023 та 2022 роках представлені таким чином:

тис. грн

	2023	**2022**
Доходи від оренди	1 228	724
Витрати, пов'язані з орендою	(1382)	(308)

Інформація щодо доходів та витрат від інвестиційної нерухомості представлена в примітці 6.4.

19. Справедлива вартість фінансових інструментів

Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Компанії та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості, як фінансових так і нефінансових активів та зобов'язань. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених нижче методів.

Довгострокова дебіторська заборгованість

Справедлива вартість довгострокової дебіторської заборгованості оцінюється як приведена вартість майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату. Ця справедлива вартість визначається для цілей розкриття інформації. Для визначення справедливої вартості довгострокової дебіторської заборгованості Компанія застосовує облікову ставку Національного банку України на дату звітності.

Непохідні фінансові активи та зобов'язання

Справедлива вартість, яка визначається для цілей розкриття інформації, розраховується на основі приведеної вартості майбутніх грошових потоків за основною сумою заборгованості та відсоткам, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату.

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості оцінена як вартість, приблизно рівна їх балансовій вартості у зв'язку з їх короткостроковим характером та ринковими відсотковими ставками на кінець періоду.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, а також їх балансова вартість, відображена у Балансі (Звіті про фінансовий стан), представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2023		31.12.2022 (перераховано)	
	Балансова вартість	**Справедлива вартість**	**Балансова вартість**	**Справедлива вартість**
Фінансові активи, справедлива вартість яких розкривається				
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	42 834	39 759	73 448	57 739
Позики працівникам	184 645	185 297	182 104	144 350
Фінансові зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається				
Кредити, позики (в т. ч. відсотки та обслуговування), векселі	42 346 781	39 436 080	40 585 489	38 516 029

Ієрархія джерел справедливої вартості

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;

Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливу вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;

Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для оцінок і розкриттів у цій звітності справедлива вартість визначається згідно з МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості», орендних угод, врегульованих МСФЗ 16, а також оцінок, порівняних, але не рівних справедливій вартості.

Для оцінки вартості інвестованого капіталу або активів компанії може бути застосовано три підходи: (i) витратний, (ii) ринковий (або порівняльний) та (iii) доходний. При проведенні оцінки основних засобів початково розглядається кожний з цих підходів, але, який чи які з них є оптимальними у кожному конкретному випадку, визначається характером та специфікою оцінюваної компанії та її активів.

(i) Витратний підхід заснований на принципі заміщення та входить з того, що розумний інвестор не стане платити за актив більше, ніж вартість його заміни на ідентичний або аналогічний об'єкт з такими ж корисними властивостями.

(ii) Порівняльний (або ринковий) підхід заснований на інформації про стан ринку у поточних умовах та здійснених угодах на дату оцінки або незабаром до дати оцінки. У рамках порівняльного підходу існує два метода: метод компаній-аналогів та метод угод. Метод компаній-аналогів засновано на порівнянні оцінюваної компанії з зіставними компаніями, акції яких обертаються на біржовому ринку. При використанні методу угод, оцінювана компанія порівнюється з зіставними компаніями, продавалися в останній час в ході операцій по поглинанню. І в тому, і в іншому випадку складається необхідна вибірка компаній по критеріям порівнянності.

(iii) При використанні доходного підходу справедлива вартість визначається шляхом розрахунку приведеної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків, які прогнозуються на визначений період часу.

Для оцінки основних засобів залучаються зовнішні оцінювачі. Визначення справедливої вартості основних засобів Компанія здійснює за витратним підходом для спеціалізованих активів, та порівняльним підходом для неспеціалізованих активів, для яких була доступна ринкова інформація

про угоди по купівлі/продажу таких самих або аналогічних активів. Інформація щодо застосованих оцінок детально розкрита в примітці 2.7, а інформація щодо вартості основних засобів після переоцінки, яка була класифікована як справедлива вартість 3 рівня, розкрита у примітці 6.1 .

Справедлива вартість фінансових інструментів - це ціна, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в ході звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Компанія розраховувала оцінену справедливу вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації, якщо така існує, з використанням відповідних методик оцінки. Проте для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціненої справедливої вартості потрібні суб'єктивні судження. В Україні все ще спостерігаються деякі явища, властиві ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відбивати операції продажу за вимушено низькою ціною, не являючись, таким чином, справедливою вартістю фінансових інструментів.

При визначенні ринкової вартості фінансових інструментів керівництво використовувало усю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, враховані за амортизованою собівартістю. Справедливою вартістю інструментів з плаваючою процентною ставкою, як правило, являється їх балансова вартість. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Використані ставки дисконтування залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Зобов'язання, враховані за амортизованою собівартістю. Справедлива вартість позикових коштів з плаваючою ставкою приблизно дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інших зобов'язань була визначена з використанням методик оцінки. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою і фіксованим терміном погашення заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються на вимогу або після закінчення періоду повідомлення («зобов'язання до запитання»), оцінюється як сума кредиторської заборгованості, що погашається на вимогу, дисконтована з дня, коли могла поступити перша вимога виплатити таку суму. Балансова вартість кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості та довгострокових зобов’язань приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Компанія визначає справедливу вартість всіх фінансових активів та фінансових зобов’язань виходячи з 3-ого Рівня ієрархії джерел оцінки справедливої вартості.

Протягом 2023 та 2022 років переміщень між Рівнем 1 та Рівнем 2 не відбувалось, а також не відбувалось жодних переміщень, пов’язаних з Рівнем 3.

20. Ризики

Внаслідок використання Компанією фінансових інструментів у неї виникають такі ризики:

- кредитний ризик,
- ризик ліквідності,
- валютний ризик,
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень кожного із зазначених вище ризиків, цілі, політика та процедури, які використовує Компанія для управління ризиками та їх оцінки, а також інформація про методи управління капіталом. Більш детальна кількісна інформація включена до інших приміток до цієї фінансової звітності.

Політика Компанії у сфері управління ризиками розроблена з метою виявлення і аналізу ризиків, які виникають у Компанії, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю, а також моніторингу ризиків і дотримання встановлених лімітів. Політика і системи управління ризиками регулярно переглядаються для врахування змін ринкової кон'юнктури і діяльності Компанії.

Річні фінансові плани Компанії (що містять детальну інформацію про операційну, інвестиційну та фінансову діяльності у розрізі управління ризиками, притаманними фінансовим інструментам), затверджуються Урядом України і містять методи і процедури управління ризиками.

Ревізійні органи Компанії і різні державні органи контролюють дотримання керівництвом положень про методи і процедури управління ризиками, а також перевіряють адекватність принципів управління ризиками, притаманних діяльності Компанії.

Категорії фінансових інструментів Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

тис. грн

	2023	**2022**
Фінансові активи за амортизованою собівартістю		
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	42 834	73 448
Торговельна дебіторська заборгованість	4 063 493	17 876 595
Позики працівникам	184 645	182 104
Кошти з обмеженим використанням	51 408	51 408
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 274 655	1 790 610
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	29 822	13 477
Векселі одержані	21	21
Інші поточні активи (кошти на рахунках, на які накладено арешт, грошові внески та фінансові гарантії на ринку е/е, інші кошти)	24 325	138 266
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 364 366	1 384 005
Фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю		
Кредити, позики, векселі	42 074 573	40 381 921
Торговельна кредиторська заборгованість	16 176 954	25 778 779
Інші поточні зобов'язання	5 683 198	5 581 348

Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії у результаті невиконання клієнтом або контрагентом свого зобов'язання перед Компанією за договором про фінансовий інструмент. Даний ризик виникає, в основному, у зв'язку з дебіторською заборгованістю клієнтів перед Компанією.

Рівень кредитного ризику для Компанії визначається, головним чином, відповідно до політики Компанії щодо оцінки очікуваних кредитних збитків з урахуванням індивідуальних характеристик кожного клієнта або на груповій основі (примітка 3.1). Компанія не вимагає застави для забезпечення торговельної та іншої дебіторської заборгованості, крім частини авансів.

Максимальна величина кредитного ризику еквівалентна балансовій вартості фінансових активів, представлених у таблиці вище, та дорівнює станом на 31 грудня 2023 року 8 035 569 тис. грн (2022 рік – 21 509 934 тис. грн).

Найбільшими дебіторами Компанії на 31.12.2023 є державні підприємства із заборгованістю за електричну енергію:

– ДП «Енергоринок», якому електрична енергія реалізовувалась до 01.07.2019 та первісна

вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2023 становить 11 269 545 тис. грн за основним боргом та 9 189 508 тис. грн за штрафними санкціями;

– ДП «Гарантований покупець», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2023 становить 2 077 077 тис. грн;

– ТОВ «Херсонська обласна ЕК», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2023 становить 1 065 882 тис. грн;

– ТОВ «Запоріжжяелектропостачання», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2023 становить 983 387 тис. грн;

– ПрАТ «НЕК «Укренерго», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та надавались послуги з регулювання частоти та активної потужності. Первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2023 становить 650 833 тис. грн.

Компанія створює резерв на покриття збитків від знецінення дебіторської заборгованості. На всю суму дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» за основним боргом нарахований резерв очікуваних кредитних збитків у розмірі 100 %. На дебіторську заборгованість, яка сформувалась в умовах дії ринку електричної енергії, також нарахований резерв очікуваних кредитних збитків. Інформація щодо резерву очікуваних кредитних збитків за іншою торговельною дебіторською заборгованістю розкрита в примітці 8.1.

У 2023 році в Компанії стосовно дебіторської заборгованості нарахований резерв очікуваних кредитних збитків та резерв на знецінення активів, що не є фінансовими інструментами.

Рух резерву очікуваних кредитних збитків та резерву під знецінення фінансових активів за статтями балансу представлений таким чином:

тис. грн

	31.12.2022	**Створено/ збільшено резерв, знецінення**	**Списано за рахунок резерву**	**Зменшено резерв, знецінення**	**31.12.2023**
Поточна дт заборгованість, у т.ч:	**21 775 124**	**2 505 027**	**(3 212)**	**(325 757)**	**23 951 182**
векселі одержані	36 510	10	-	-	36 520
за продукцію, товари, роботи, послуги, в т. ч.:	12 032 184	1 402 677	(261)	(294 839)	13 139 761
- кредитно-знецінена	12 013 139	1 385 055	(261)	(275 794)	13 122 139
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	*-*	*1 385 055*	*-*	*(275 794)*	*-*
- інша	19 045	17 622	-	(19 045)	17 622
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	*-*	*17 622*	*-*	*(19 045)*	*-*
інша заборгованість	9 706 430	1 102 340	(2 951)	(30 918)	10 774 901
Грошові кошти з обмеженим використанням	**867**	**-**	**-**	**(23)**	**844**
Всього	**21 775 991**	**2 505 027**	**(3 212)**	**(325 780)**	**23 952 026**

Порівняльні дані щодо нарахованого резерву очікуваних кредитних збитків та резерву під знецінення фінансових активів у 2022 році приведені в таблиці:

тис. грн

	31.12.2021	**Створено/ збільшено резерв, знецінення**	**Списано за рахунок резерву**	**Зменшено резерв, знецінення**	**31.12.2022**
Поточна дт заборгованість, у т.ч:	**14 999 939**	**9 642 726**	**(2 466)**	**(2 865 075)**	**21 775 124**
векселі одержані	36 500	10	-	-	36 510
за продукцію, товари, роботи, послуги, в т. ч.:	14 640 638	254 242	(1)	(2 862 695)	12 032 184
- кредитно-знецінена	14 551 305	235 197	(1)	(2 773 362)	12 013 139
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	*-*	*235 197*	*-*	*(2 773 362)*	*-*
- інша	89 333	19 045	-	(89 333)	19 045
- вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	*-*	*19 045*	*-*	*(89 333)*	*-*
інша заборгованість	322 801	9 388 474	(2 465)	(2 380)	9 706 430
Грошові кошти з обмеженим використанням	**867**	**-**	**-**	**-**	**867**
Всього	**15 000 806**	**9 642 726**	**(2 466)**	**(2 865 075)**	**21 775 991**

Політика Компанії не передбачає **надання фінансових гарантій**. Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років виданих гарантій не існує.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності -- це ризик того, що Компанії буде складно виконати свої зобов'язання за фінансовими зобов'язаннями, розрахунок за якими проводиться шляхом надання грошових коштів або іншого фінансового активу. Підхід Компанії до управління ліквідністю полягає у забезпеченні максимально можливого достатнього рівня ліквідності, необхідного для виконання фінансових зобов'язань у встановлений термін як у звичайних, так і у несприятливих умовах, так, щоб при цьому не були понесені неприйнятні збитки і не виник ризик збитків для репутації Компанії.

Компанія намагається забезпечувати наявність на рахунках достатньої кількості грошових коштів для здійснення планових операційних виплат, включаючи обслуговування фінансових зобов'язань. Це не стосується потенційного впливу надзвичайних обставин, які неможливо передбачити, наприклад, від стихійного лиха. Крім того, на 31 грудня 2023 року сума невикористаних коштів за кредитними лініями Компанії становить 945 627 тис. грн (31.12.2022 - 3 201 550 тис. грн).

Нижче представлені строки погашення фінансових зобов’язань згідно з договорами (включаючи прогнозні виплати відсотків, виключаючи вплив договорів взаємозаліку та комісії за невибрані суми). За кредитами та позиками строки погашення згідно з договорами представлені без урахування впливу невиконання обов’язкових умов кредитних договорів, оскільки керівництво вважає, що невиконання обов’язкових умов не спричинить за собою вимоги про дострокове погашення або суттєві штрафні санкції (примітка 13.1).

Станом на 31 грудня 2023 року:

тис. грн

	Кредити, позики (в т.ч. відсотки та обслуговування), векселі	**Торговельна кредиторська заборгованість**	**Зобов’язання з оренди, інші поточні зобов’язання**	**Разом**
Балансова вартість	**42 346 781**	**16 176 954**	**5 426 908**	**63 950 643**
Визначені договорами грошові потоки	**48 041 542**	**16 176 954**	**5 431 129**	**69 649 625**
до 6 місяців	3 240 450	16 176 954	5 427 344	24 844 748
від 6 до 12 місяців	12 854 802	-	728	12 855 530
від 1 до 2 років	6 297 669	-	1 747	6 299 416
від 2 до 3 років	2 553 629	-	1 310	2 554 939
від 3 до 5 років	8 323 921	-	-	8 323 921
понад 5 років	14 771 071	-	-	14 771 071

Станом на 31 грудня 2022 року:

тис. грн

	Кредити, позики (в т.ч. відсотки та обслуговування), векселі	**Торговельна кредиторська заборгованість**	**Зобов’язання з оренди, інші поточні зобов’язання**	**Разом**
Балансова вартість	**40 585 489**	**25 778 779**	**5 393 406**	**71 757 674**
Визначені договорами грошові потоки	**47 439 151**	**25 778 779**	**5 394 265**	**78 612 195**
до 6 місяців	2 269 005	25 778 779	5 389 998	33 437 782
від 6 до 12 місяців	12 077 106	-	656	12 077 762
від 1 до 2 років	4 806 088	-	1313	4 807 401
від 2 до 3 років	5 173 259	-	1313	5 174 572
від 3 до 5 років	4 630 715	-	985	4 631 700
понад 5 років	18 482 978	-	-	18 482 978

Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з продажами, покупками і позиками у валютах, які не є функціональною валютою Компанії. Валютами, в яких, як правило, здійснюються ці операції, є євро та долар США.

Вартість активів та зобов'язань, облікована у відповідній валюті, станом на звітну дату 31 грудня 2023 року представлена в таблиці:

тис. грн

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	Еквівалент у гривні
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	13 900	586 708	-	-
Арештовані рахунки	1	30	-	-
Інші оборотні активи (акредитиви)	533	22 509	-	-
Розрахунки з покупцями та замовниками	2 485	104 865	1 191	45 229
Розрахунки за претензіями виставленими	293	12 353	0,1	4
Всього активів	**17 212**	**726 465**	**1 191**	**45 233**
Довгострокові кредити банків	110 888	4 680 351	94 209	3 578 295
Довгострокові позики отримані	300 000	12 662 370	182 212	6 920 861
Короткострокові кредити та позики	-	-	229 227	8 706 578
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	32 662	1 378 573	79 798	3 030 930
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	11 995	506 206	576	21 866
Розрахунки за нарахованими відсотками	2 647	111 742	3 027	114 977
Інші розрахунки з кредиторами	32 463	1 370 205	753	28 600
Всього зобов'язань	**490 655**	**20 709 447**	**589 802**	**22 402 107**
Чиста позиція	**(473 443)**	**(19 982 982)**	**(588 611)**	**(22 356 874)**

Аналогічна інформація станом на 31 грудня 2022 року представлена в таблиці:

тис. грн

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	Еквівалент у гривні
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	18 494	720 365	0,3	11
Арештовані рахунки	1	27	-	-
Розрахунки з покупцями та замовниками	2 485	96 774	1 191	43 545
Розрахунки за претензіями виставленими	283	11 037	0,1	4
Всього активів	**21 263**	**828 203**	**1 191**	**43 560**
Довгострокові кредити банків	1 714	66 746	123 748	4 525 302
Довгострокові позики отримані	-	-	173 820	6 356 363
Короткострокові кредити та позики	441 359	17 191 376	229 227	8 382 498
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	33 698	1 312 568	62 892	2 299 876
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	3 901	151 958	16 394	599 521
Розрахунки за нарахованими відсотками	1 841	71 715	3 061	111 922
Інші розрахунки з кредиторами	23 572	918 145	1 909	69 806
Всього зобов'язань	**506 085**	**19 712 508**	**611 051**	**22 345 288**
Чиста позиція	**(484 822)**	**(18 884 305)**	**(609 860)**	**(22 301 728)**

Компанією проведений **аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними валютними курсами**. Вплив зміни валютних курсів по відношенню до гривні (перераховані показники в гривні у разі збільшення/зменшення курсу) на фінансовий результат Компанії станом на 31.12.2023 представлений в таблиці:

тис. грн

	Збільшення курсу валюти на 10%		**Зменшення курсу валюти на 10%**	
	Чиста позиція	Дохід/(витрати)	Чиста позиція	Дохід/(витрати)
EUR	(21 981 280)	(1 998 298)	(17 984 684)	1 998 298
USD	(24 592 561)	(2 235 687)	(20 121 187)	2 235 687

Відсотковий ризик полягає в тому, що зміни відсоткових ставок впливають, головним чином, на кредити та позики шляхом зміни їх справедливої вартості (за заборгованістю з фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (за заборгованістю зі змінною ставкою). Керівництво не затвердило офіційної політики визначення необхідного співвідношення заборгованості Компанії з фіксованими відсотковими ставками і зі змінними відсотковими ставками. Однак при отриманні нових кредитів або позик керівництво застосовує власні судження для прийняття рішення щодо того, яка відсоткова ставка - фіксована або змінна - буде вигіднішою для Компанії протягом розрахункового періоду до терміну погашення заборгованості.

Станом на звітну дату структура відсоткових ставок за фінансовими інструментами Компанії, за якими нараховуються відсотки, представлена таким чином:

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Інструменти з фіксованими ставками		
Кредити та позики	36 033 736	33 522 934
Інструменти зі змінними ставками		
Кредити та позики	6 040 737	6 858 887
Разом	**42 074 473**	**40 381 821**

Аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними відсотковими ставками

Збільшення відсоткових ставок на 50 базисних пунктів на звітну дату призведе до зменшення прибутку на 30 295 тис. грн (2022 рік – 34 427 тис. грн). Зменшення відсоткових ставок на 50 базисних пунктів на звітну дату призведе збільшення прибутку на 30 295 тис. грн (2022 рік – 34 427 тис. грн). Даний аналіз передбачає, що всі інші змінні величини, зокрема курси обміну валют, залишаються незмінними. Аналіз даних за 2022 рік проводився на тій же основі.

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Компанії. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності.

Управління капіталом

Політикою Компанії передбачено підтримку стабільного рівня капіталу для забезпечення довіри з боку кредиторів та інших учасників ринку, а також забезпечення подальшого сталого розвитку Компанії. Це досягається завдяки ефективному управлінню коштами, постійному моніторингу доходів та прибутку Компанії, довгостроковим інвестиційним планам, які фінансуються, головним чином, за рахунок операційних грошових потоків Компанії. Завдяки цим заходам Компанія прагне забезпечити стабільне зростання прибутків. Уряд України значно впливає на політику Компанії у сфері управління капіталом.

21. Непередбачені зобов'язання

Судові справи

Інформація щодо суттєвих судових справ та позовів з контрагентами ДП «НАЕК «Енергоатом» приведена далі:

тис. грн

		31.12.2023		31.12.2022	
	Примітки	**Сума позову Компанії до контрагента**	**Сума позову контрагента до Компанії**	**Сума позову Компанії до контрагента**	**Сума позову контрагента до Компанії**
ПАТ «Центренерго»	a	845 268	-	1 068 096	-
Фонд Соціального захисту інвалідів	b	-	384 281	-	509 586
Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків	c	113 268	-	2 228 250	353 697
ДП «Енергоринок»	d	-	-	19 002 033	-
ПрАТ «НЕК «Укренерго»	e	1 426 735	4 684 521	1 710 941	69 390
ДП «Гарантований покупець»	f	2 267 132	32 476 439	2 510 824	-
АТ «Укренергомашини»	g	-	668 452	-	-
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	h	319 304		-	-
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	i	213 679		-	-
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	j	231 513		-	-
ТОВ «Херсонська обласна компанія»	k	1 174 457		-	-
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	l	1 319 560		-	-
Інші		1 791 923	865 474	227 230	591 705

a) Справа про стягнення з ПАТ «Центренерго» основного боргу, річних відсотків, пені та інфляційних втрат за договором купівлі-продажу електричної енергії.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» в сумі 845 268 тис. грн. Зокрема, рішенням Господарського суду Київської області від 24.04.2023 позовні вимоги ДП «НАЕК «Енергоатом» задоволено частково (стягнути повністю основний борг, відсотки за користування коштами, інфляційні втрати стягнути частково, відмовлено у стягненні пені), апеляційним судом прийнято постанову від 19.09.2023, якою апеляційну скаргу ПАТ «Центренерго» залишено без задоволення, а рішення суду першої інстанції без змін. Триває касаційне провадження за скаргою ПАТ «Центренерго».

b) Станом на 31.12.2023 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів: за 2020 рік - 166 733 тис. грн, за 2021 рік - 213 308 тис. грн, за 2022 рік - 4 240 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення не на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 4 240 тис. грн, на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 380 041 тис. грн. Зокрема, за сумою 166 733 тис. грн за 2020 рік апеляційним судом винесені рішення на користь Компанії.

c) Станом на 31.12.2023 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про визнання недійсними податкових повідомлень-рішень на загальну суму 113 268 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 57 644 тис. грн, не на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 55 624 тис. грн.

d) Справа про стягнення з ДП «Енергоринок» суми основного боргу, інфляційних втрат та судового збору. Станом на 31.12.2023 справу завершено.

e) Станом на 31.12.2023 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ПрАТ «НЕК «Укренерго» за порушення зобов`язань за Договором щодо врегулювання небалансів електричної енергії і штрафу за прострочення виконання грошового зобов'язання в частині дотримання строків оплати, за порушення умов Договору щодо участі в балансуючому ринку та про повернення безпідставно набутих грошових коштів на загальну суму 1 426 735 тис. грн та зустрічні вимоги до ДП «НАЕК «Енергоатом» на загальну суму 4 684 521 тис. грн, у тому числі по справах про стягнення основної заборгованості та штрафних санкцій за договором щодо надання послуг з диспетчерського управління на суму 4 613 387 тис. грн і договором щодо участі в балансуючому ринку на суму 71 134 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 392 357 тис. грн, вірогідність прийняття рішення на користь Компанії про часткове задоволення позовних вимог на суму 605 467тис. грн, не на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 5 113 432 тис. грн.

f) Станом на 31.12.2023 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ДП «Гарантований покупець» сум основного боргу, пені, штрафу та річних відсотків за договорами на загальну суму 2 267 132 тис. грн та зустрічні вимоги до ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 32 476 439 тис. грн по справі про стягнення основної заборгованості, пені, річних відсотків та інфляційних витрат за порушення умов договору про надання послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів ДП «Гарантований покупець».

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 1 089 277 тис. грн, вірогідність прийняття рішення на користь Компанії про часткове задоволення позовних вимог на суму 1 177 855 тис. грн, не на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 32 476 439 тис. грн (в частині стягнення штрафних санкцій можливо зменшення розміру).

g) Станом на 31.12.2023 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» за договорами поставок основного боргу та заборгованості у вигляді прострочення авансу, річних відсотків, інфляційних втрат, судового збору на суму 668 452 тис. грн, у тому числі заборгованості у вигляді прострочення авансу в розмірі 240 000 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішень на користь АТ «Укренергомашини».

h) Станом на 31.12.2023 в суді першої інстанції розглядається справа про стягнення з ТОВ «Київські енергетичні послуги» за договором купівлі-продажу електричної енергії основного боргу, річних відсотків, інфляційних втрат на суму 319 304 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – прийняття рішень на користь ДП «НАЕК «Енергоатом».

i) Станом на 31.12.2023 в суді першої інстанції розглядається справа про стягнення з ТОВ «Київські енергетичні послуги» за договором купівлі-продажу електричної енергії основного боргу, річних відсотків, інфляційних втрат на суму 213 679 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – прийняття рішень на користь ДП «НАЕК «Енергоатом».

j) Станом на 31.12.2023 в суді першої інстанції розглядається справа про стягнення з ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги» за договором купівлі-продажу електричної енергії річних відсотків, інфляційних втрат на суму 231 513 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – прийняття рішень на користь ДП «НАЕК «Енергоатом».

k) Станом на 31.12.2023 в суді першої інстанції розглядається справа про визнання кредиторських вимог у справі про банкрутство ТОВ «Херсонська обласна компанія» за договором купівлі-продажу електричної енергії в сумі 1 174 453 тис. грн (основний борг, річні відсотки, інфляційні втрати).

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – прийняття рішень на користь ДП «НАЕК «Енергоатом».

l) Станом на 31.12.2023 в суді першої інстанції розглядається справа про стягнення з ТОВ «Запоріжжяелектропостачання» за договором купівлі-продажу електричної енергії основного боргу, річних відсотків, інфляційних втрат на суму 1 319 560 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – прийняття рішень на користь ДП «НАЕК «Енергоатом».

Страхування

Компанія не має повного страхового покриття обладнання на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язань перед третьою стороною у зв'язку з пошкодженням майна або нанесенням шкоди навколишньому середовищу у результаті аварій, пов'язаних з майном або діяльністю Компанії. До тих пір, поки Компанія не отримає достатнього страхового покриття, існує ризик того, що втрата або пошкодження певних активів може здійснити істотний негативний вплив на діяльність і фінансове становище Компанії.

Відповідно до законодавства України, яке стосується виробництва електроенергії на атомних електростанціях, Компанія зобов'язана здійснювати страхування ризиків наслідків аварійних ситуацій на атомних станціях на обмежену суму 111 491 500 СПЗ (спеціальних прав запозичення), що на 31 грудня 2023 року є еквівалентом 5 704 117 тис. грн по кожній аварійній ситуації на атомній електростанції (2022 рік – 7 307 040 тис. грн). Станом на 31 грудня 2023 і 2022 років Компанія відповідає зазначеним вимогам.

Соціальні зобов’язання

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює внески до обов’язкових і добровільних соціальних програм. Протягом 2023 року Компанія відповідно до законодавства України виплачує середню заробітну плату працівникам, які залучені до виконання обов’язків добровольця територіальної оборони, яка не відшкодовуються з бюджету. Протягом 2023 року загальна сума нарахувань склала 8 380 тис. грн. (за 2022 рік – 18 684 тис. грн). Крім того, починаючи з серпня 2022 року, відповідно до спільних рішень Компанії з профспілковим комітетом ППО ДП «НАЕК «Енергоатом» працівникам, які призвані на військову службу нараховуються грошові виплати. За 2023 рік нараховано грошові виплати на загальну суму 344 652 тис. грн (за 2022 рік – 48 142 тис. грн).

Соціальні об'єкти Компанії, а також регіональні соціальні програми приносять суспільну користь у широкому розумінні і, як правило, не обмежуються тільки працівниками Компанії.

Екологічні питання

Компанія і суб'єкти господарювання, які існували до її створення, протягом багатьох років здійснювали свою діяльність у сфері атомної енергетики України. У результаті діяльності Компанії навколишньому середовищу могло бути завдано шкоди. Охорона навколишнього природного середовища, зниження впливу на довкілля – пріоритетне завдання ДП «НАЕК «Енергоатом», як оператора діючих українських АЕС. Організація охорони довкілля здійснюється за всіма об'єктами: охорона атмосферного повітря, охорона водних та земельних ресурсів, забезпечення безпеки під час здійснення операцій з відходами.

В Україні продовжує розвиватися законодавство з охорони навколишнього середовища і позиція Уряду щодо забезпечення дотримання вимог цього законодавства постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання, передбачені законодавством про охорону навколишнього середовища. Зобов'язання визнаються негайно після їх виникнення. Якщо ніяких поточних або майбутніх вигід не очікується, витрати, пов'язані із зобов'язаннями по охороні навколишнього середовища, відносяться на витрати. Витрати, спрямовані на продовження строку корисного використання відповідного майна або на зменшення або запобігання забрудненню навколишнього середовища у майбутньому, капіталізуються. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути у результаті затвердження жорсткіших вимог законодавства, у результаті цивільних судових процесів або змін законодавства, зараз оцінити неможливо. Останніми роками у зв'язку з імплементацією європейського екологічного законодавства в Україні переглядаються або вводяться нові нормативні акти, які потребують від Компанії коригування існуючих або впровадження нових підходів до організації природоохоронної діяльності. У зв'язку з цим виникає ризик стосовно неодержання своєчасно нових або коригування існуючих документів дозвільного характеру, що тягне за собою накладення з боку органів державного нагляду штрафних санкцій або надання претензій на відшкодування збитків, пов'язаних з неодержанням своєчасно таких документів.

У 2023 році через військові дії та окупацію ВП ЗАЕС спостерігались факти забруднення об'єктів довкілля, загибель окремих видів тваринного світу та пошкодження рослинного світу як на території промислового майданчика АЕС, так і в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження, а також невиконання необхідних природоохоронних заходів.

Оцінка масштабів забруднень, рівня нанесеної шкоди довкіллю буде здійснено під час перевірки рівня екологічної безпеки після деокупації Запорізької АЕС. За результатами перевірки буде здійснений розрахунок відповідного розміру шкоди.

На сьогодні Компанія в цілому дотримується природоохоронного законодавства, виконує вимоги законодавства стосовно сплати екологічного податку, рентної плати за спецводокористування та не має фінансових зобов'язань, пов'язаних із відшкодуванням збитків від забруднення довкілля.

Умовні активи та зобов'язання

Суттєві умовні активи та зобов'язання Компанії станом на 31 грудня, які можуть бути визнаними внаслідок рішень суду за позовами або відповідно до договірних умов, розкриті в цій примітці.

тис. грн

	31.12.2023	31.12.2022
Умовні активи		
ДП «Гарантований покупець» щодо стягнення штрафних санкцій через порушення умов договорів по простроченню грошового зобов'язання	196 319	288 423
ПрАТ «НЕК «Укренерго» щодо стягнення претензії за прострочення виконання грошового зобов'язання	-	542 109
Частка у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут»	69 787	69 787
Частка у статутному капіталі ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	105 167	105 167

	31.12.2023	31.12.2022
Умовні зобов'язання		
Фінансовий резерв зняття з експлуатації (відрахування за 2007-2009 рр. та за 2020-2023 рр.)	(3 802 132)	(3 016 732)
Податок на прибуток, ПДВ, ПДФО, РРО, митні платежі та штрафні санкції, які оскаржуються в суді	(23 319)	(15 381)
Членські внески (WANO London) за 2023 р.	(11 342)	-
Членські внески (ВАО АЕС) за 2014-2015 рр. та за 2020-2021 рр.	-	(49 652)
Позови Київського міського відділення Фонду соціального захисту інвалідів про стягнення адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів	(213 308)	(342 853)
Зобов`язання сплатити вартість частки у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут» *	(69 787)	(69 787)
Зобов`язання сплатити вартість частки у статутному капіталі ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»*	(105 167)	(105 167)

*розгорнута інформація приведена в примітці 1.1.

Непередбачені податкові зобов'язання

Компанія здійснює свою діяльність в Україні і тому повинна відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і часті зміни законодавства, які можуть застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а у деяких випадках є суперечливими. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями, Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно із законом уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для перевірки податковими органами протягом наступних трьох календарних років, проте за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Керівництво, виходячи з тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, вважає, що податкові зобов'язання були належним чином задекларовані і відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть витлумачити зазначені вище положення інакше, і, якщо керівництво не зможе відстояти свою позицію, виконання їх рішень може здійснити істотний вплив на цю фінансову звітність.

Компанія повинна дотримуватися вимог Фонду соціального захисту інвалідів. Більшість підрозділів Компанії є небезпечними виробництвами і у них робочі місця для інвалідів створювати заборонено згідно з іншими нормативно-правовими актами України. У підрозділи Компанії, де небезпечні виробництва відсутні, Компанія на регулярній основі офіційно запрошує на роботу інвалідів, проте кількість працюючих інвалідів у Компанії недостатня з огляду на незначну кількість непрацевлаштованих інвалідів у містах, де розташовані підрозділи Компанії. Таким чином, керівництво Компанії вважає, що Компанія виконує вимоги законодавства щодо захисту інвалідів на належному рівні.

Сума потенційних зобов'язань за відповідними виплатами на 31 грудня 2023 року становить 213 308 тис. грн (2022 рік – 342 853 тис. грн), як вказано вище. Оскільки керівництво вважає, що значне зменшення економічних вигід, що відносяться до цих нарахувань, не представляється можливим, у цій фінансовій звітності не були створені резерви за такими потенційними зобов'язаннями.

Прострочені зобов'язання

Деякі з поточних зобов'язань є простроченими. Для певних з них умови відповідних договорів передбачають застосування штрафних санкцій. Резерви за потенційними штрафами не були відображені у фінансовій звітності, оскільки потенційна сума штрафних санкцій у зв'язку з простроченими зобов'язаннями не є значною.

Списання кредиторської заборгованості

Компанія списує кредиторську заборгованість, за якою минув термін позовної давності, встановлений законодавством України, і щодо якої контрагентами не були подані судові позови.

Загальна сума кредиторської заборгованості, списаної в 2023 році, становить 590 289 тис. грн. (у 2022 році – 1 893 093 тис. грн) також, згідно рішень судів різних інстанцій було відновлено кредиторську заборгованість у сумі - 978 434 тис. грн, яку у 2022 році було списано на виконання постанови КМУ від 03.03.2022 № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» (кредиторську заборгованість контрагентів, які пов'язані з державою-агресором РФ у 2022 році було списано у сумі 1 892 075 тис. грн).

22. Події після дати балансу

У період після дати балансу та до дати затвердження фінансової звітності до випуску стався ряд подій, які не потребують коригування цієї звітності.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2023 № 1420 (примітка 1.1) 11.01.2024 зареєстровано акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», про що здійснено запис в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань.

Відповідно до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 21.02.2024 № 212 здійснено реєстрацію випуску акцій акціонерного товариства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», про що видано відповідне свідоцтво. НКЦПФР засвідчила випуск акцій у загальній кількості 306 245 378 штук номіналом 1 000 грн на загальну суму 306 245 378 тис. грн.

Міністерство економіки України 05.02.2024 оголосило проведення відбору на посаду незалежного члена наглядової ради АТ «НАЕК «Енергоатом». На дату випуску цієї звітності результати відбору не оголошені.

Керівник Петро КОТІН

Головний бухгалтер Наталія ВАШЕТІНА